EUROPSKA
KOMISIJA

Strasbourg, 12.6.2018.
COM(2018) 390 final

2018/0210 (COD)

Prijedlog

UREDBE EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA

o Europskom fondu za pomorstvo i ribarstvo i stavljanju izvan snage Uredbe (EU) br. 508/2014 Europskog parlamenta i Vijeća

{SEC(2018) 276 final} - {SWD(2018) 295 final}

OBRAZLOŽENJE

1. KONTEKST PRIJEDLOGA

Ovim se prijedlogom predviđa da se on počinje primjenjivati od 1. siječnja 2021. te je on upućen Uniji od 27 država članica u skladu s obavijesti Ujedinjene Kraljevine o njezinoj namjeri da se povuče iz Europske unije i Euratoma na temelju članka 50. Ugovora o Europskoj uniji koju je Europsko vijeće primilo 29. ožujka 2017.

• Razlozi i ciljevi prijedloga

Svrha je ovog prijedloga uspostaviti Europski fond za pomorstvo i ribarstvo (EFPR) za razdoblje 2021.–2027. Cilj je fonda usmjeravanje sredstava iz proračuna Unije u pružanje potpore zajedničkoj ribarstvenoj politici (ZRP), pomorskoj politici Unije i međunarodnim obvezama Unije u području upravljanja oceanima, posebno u kontekstu Programa održivog razvoja do 2030.

Ta su sredstva ključan pokretač održivog ribarstva i očuvanja morskih bioloških resursa, prehrambene sigurnosti zahvaljujući opskrbi morskim prehrambenim proizvodima, rasta održivog plavoga gospodarstva i zdravih, sigurnih i čistih mora i oceana kojima se održivo upravlja.

Kao globalni akter u području oceana i peti najveći svjetski proizvođač morskih prehrambenih proizvoda Unija ima veliku odgovornost zaštititi, očuvati i održivo iskorištavati oceane i njihove resurse. Očuvanje mora i oceana od životnog je značenja za brzorastuće svjetsko stanovništvo. Unija u njemu ima i društveno-gospodarski interes: održivo plavo gospodarstvo potiče ulaganja, zapošljavanje, rast, istraživanje i inovacije te doprinosi energetskoj sigurnosti zahvaljujući energiji oceana. Nadalje, sigurna mora i oceani ključni su za djelotvornu kontrolu granica i borbu protiv pomorskog kriminala na svjetskoj razini kao odgovor na zabrinutost građana u pogledu sigurnosti. Ti prioriteti zahtijevaju financijsku potporu Unije u okviru EFPR-a.

Ta će se potpora nadopuniti posebnim financijskim sredstvima za Europsku agenciju za kontrolu ribarstva, sporazumima o partnerstvu u održivom ribarstvu (SFPA) i članstvom Unije u regionalnim organizacijama za upravljanje u ribarstvu (RFMO) te drugim međunarodnim organizacijama, što također doprinosi izvršenju Unijinih politika u sektorima ribarstva i pomorstva.

• Dosljednost s postojećim odredbama politike u određenom području

Cilj je ovog prijedloga podržati postizanje ciljeva ZRP-a, potaknuti provedbu Unijine pomorske politike i ojačati međunarodno upravljanje oceanima. S obzirom na svjesnost o tome da su izazovi i prilike u prostoru oceana međuzavisni i da ih treba razmatrati kao cjelinu, ta bi područja trebalo međusobno usko povezati.

Komisijinim prijedlogom za višegodišnji financijski okvir (VFO) za razdoblje 2021.–2027. donesenim 2. svibnja 2018. uspostavljen je proračunski okvir za financiranje ZRP-a i pomorske politike. Osim toga, Komisija je 29. svibnja 2018. donijela prijedlog „Uredbe o zajedničkim odredbama” kako bi poboljšala koordinaciju i uskladila provedbu potpore iz fondova u okviru podijeljenog upravljanja („fondovi”), pri čemu joj je glavni cilj bio pojednostavniti provedbu politike na usklađen način. Te zajedničke odredbe primjenjuju se na dio EFPR-a u okviru podijeljenog upravljanja.

Fondovi imaju komplementarne ciljeve i isti način upravljanja. Stoga se Uredbom o zajedničkim odredbama utvrđuju zajednički opći ciljevi i opća načela, kao što su partnerstvo i upravljanje na više razina. Uredba sadržava i zajedničke elemente strateškog planiranja i

programiranja, među ostalim i odredbe o sporazumu o partnerstvu koji će se sklopiti sa svakom državom članicom, te se njome utvrđuje usmjerenost k uspješnosti koja je zajednička svim fondovima. U skladu s tim sadržava i uvjete koji omogućuju provedbu, pregled uspješnosti i mehanizme za praćenje, izvještavanje i evaluaciju. U njoj se utvrđuju i zajedničke odredbe o pravilima o prihvatljivosti i posebni mehanizmi za financijske instrumente, fond InvestEU, lokalni razvoj pod vodstvom zajednice i financijsko upravljanje. Određeni mehanizmi upravljanja i kontrole zajednički su svim fondovima.

- **Dosljednost u odnosu na druge politike Unije**

Prijedlog i njegovi ciljevi u skladu su s politikama Unije, posebno s politikom okoliša, klimatskom, kohezijskom, socijalnom, tržišnom i trgovinskom politikom.

Komplementarnosti između fondova, uključujući EFPR, i drugih programa Unije, opisat će se u sporazumu o partnerstvu, u skladu s Uredbom o zajedničkim odredbama.

U okviru izravnog upravljanja EFPR će razviti sinergije i komplementarnosti s drugim relevantnim fondovima i programima Unije. Omogućit će i financiranje u obliku financijskih instrumenata u okviru operacija mješovitog financiranja provedenih u skladu s Uredbom o fondu InvestEU.

Potpora u okviru EFPR-a trebala bi se upotrijebiti za rješavanje tržišnih nedostataka ili neoptimalnih ulaganja na odgovarajući način, bez dupliciranja ili istiskivanja privatnog financiranja, te bi trebala posjedovati jasnu europsku dodanu vrijednost. Time će se postići usklađenost između djelovanja u okviru EFPR-a i Unijinih pravila o državnim potporama i izbjeći nepotrebno narušavanje tržišnog natjecanja na unutarnjem tržištu.

2. PRAVNA OSNOVA, SUPSIDIJARNOST I PROPORCIONALNOST

- **Pravna osnova**

Članak 42., članak 43. stavak 2., članak 91. stavak 1., članak 100. stavak 2., članak 173. stavak 3., članak 175., članak 188., članak 192. stavak 1., članak 194. stavak 2., članak 195. stavak 2. i članak 349. Ugovora o funkcioniranju Europske unije.

- **Supsidijarnost (za neisključivu nadležnost)**

Predložene odredbe provode se u okvirima podijeljenog upravljanja, izravnog upravljanja i neizravnog upravljanja, u skladu s Financijskom uredbom.

- **Proporcionalnost**

Predložene odredbe u skladu su s načelom proporcionalnosti s obzirom na to da su prikladne i potrebne, a druge, manje restriktivne mjere nisu na raspolaganju za postizanje željenih ciljeva politike.

- **Odabir instrumenta**

Predloženi instrument: uredba Europskog parlamenta i Vijeća

3. REZULTATI *EX POST* EVALUACIJA, SAVJETOVANJA S DIONICIMA I PROCJENE UČINAKA

- ***Ex post* evaluacije/provjere primjerenosti postojećeg zakonodavstva**

Rezultati *ex post* evaluacije Europskog fonda za ribarstvo (EFR) za razdoblje 2007.–2013. uzeti su u obzir kao ključni element procjene učinka kako bi se procijenila mogućnost nastavka pružanja financijske potpore sektoru ribarstva u razdoblju nakon 2020. *Ex post*

evaluacija temelji se na savjetovanju s dionicima koje je održano između veljače i svibnja 2016., s ciljem ispitivanja općeg javnog mišljenja o djelotvornosti i učinkovitosti EFR-a.

Glavne preporuke *ex post* evaluacije za razdoblje nakon 2020. bile su jačanje povezanosti između financiranja i ciljeva politike, održivo iskorištavanje ribarstva te zaštita i unapređenje okoliša i prirodnih resursa smanjenjem negativnih učinaka na morski okoliš. U njoj je naglašena i potreba da se zauzme strateški pristup radi povećanja konkurentnosti i proizvodnje u akvakulturi te da se bolje sagledaju izazovi specifični za mali priobalni ribolov.

- **Savjetovanja s dionicima**

Za programsko razdoblje nakon 2020. glavna savjetodavna aktivnost bila je konferencija dionika EFPR-a pod nazivom „Nakon 2020.: pružanje potpore europskim obalnim zajednicama” koja je održana u Tallinnu u listopadu 2017. Događaj je okupio 70 govornika i više od 300 sudionika te je zainteresiranim stranama omogućio da doprinesu ocjeni financijske potpore pružene ZRP-u i pomorskoj politici Unije u okviru EFPR-a u programskom razdoblju 2014.–2020. Omogućio im je i da predvide oblik koji bi ta potpora mogla imati nakon 2020. Konferencija o EFPR-u okupila je razne dionike. Od ukupno 300 sudionika, tijela javne vlasti predstavljalo je više od 50 %, industriju 12 %, nevladine organizacije 11 %, udruge u ribarstvu 14 % i akademsku zajednicu 7 %.

U dva su navrata, na sastancima održanima 6. studenoga 2017. i 15. siječnja 2018., raspravi doprinijeli i članovi stručne skupine EFPR-a (iz uprava država članica) te svojim doprinosom obogatili postupak razmatranja. Razgovori u okviru stručnih skupina EFPR-a bili su potkrijepljeni dokumentima za raspravu i orijentacijskim pitanjima koje je Komisija dostavila unaprijed. Pisane doprinose dostavile su i države članice.

Osim toga, savjetodavnim vijećima, nevladinim organizacijama i europskim socijalnim partnerima poslani su dopisi u kojima se zahtijevalo da daju mišljenje o financiranju Unije u sektoru ribarstva i pomorstva u razdoblju nakon 2020. U svrhu savjetovanja organizirani su i pojedinačni sastanci sa socijalnim partnerima.

Zaprimljeni su i doprinosi Konferencije perifernih primorskih regija Europe (CPMR): tehnički dokument iz prosinca 2017., „Budućnost EFPR-a nakon 2020.: elementi analize i mogući scenariji” i bilješke CPMR-a o EFPR-u u razdoblju nakon 2020. iz listopada 2017. i ožujka 2017. Konačno stajalište politike o budućnosti EFPR-a donio je politički ured CPMR-a u ožujku 2018.

Procjeni su doprinijeli i druge radionice i izvještaji, kao što su sastanak o politikama u okviru konferencije Europske udruge ekonomista u ribarstvu (travanj 2017.) i radionica dionika o potpori pomorskoj politici u okviru Europskih dana pomorstva (svibanj 2017).

Ishod savjetovanja može se sažeti na sljedeći način:

– gotovo svi dionici istaknuli su želju za kontinuitetom i jasnu potrebu za namjenskim instrumentom financiranja ribarstvene i pomorske politike u budućnosti, kojim bi se nastavilo ostvarivati ciljeve ZRP-a i iskorištavati prilike koje pruža plavo gospodarstvo;

– države članice složile su se da bi ciljevi fonda u razdoblju nakon 2020. trebali podupirati okolišnu, gospodarsku i društvenu održivost. Dionici su kao prioritet za naredno programsko razdoblje naveli postizanje ciljeva ZRP-a;

– tijekom savjetovanja postignut je konsenzus među dionicima da je jedan od najvećih nedostataka EFPR-a u razdoblju 2014.–2020. njegova spora primjena i kasna provedba operativnih programa, što je uglavnom bila posljedica kasnog odobrenja zakonodavnog okvira. Zajedno s pretjerano preskriptivnim zakonodavstvom na razini

Unije, krutošću i nefleksibilnošću u tumačenju i pretjeranom usmjerenošću na prihvatljivost, a ne na postizanje ciljeva i ciljnih vrijednosti, to je izazov s kojim se moraju suočiti države članice. Stoga je većina dionika posebno istaknula želju za manjom zakonskom složenošću i jednostavnijim pravnim okvirom;

– snažan konsenzus mogao se uočiti među dionicima koji su istaknuli želju za održavanjem određene razine stabilnosti, u prvom redu pojednostavnjenjem provedbe EFPR-a na svim razinama (na razini Unije i na nacionalnoj razini). Međutim uočeno je da postoje različita mišljenja o tome kako pronaći pravu ravnotežu između stavljanja većeg naglaska na usmjerenost prema rezultatima i smanjenja administrativnog opterećenja za korisnike i uprave, uz istovremeno jamčenje ispravne potrošnje;

– države članice istaknule su da je sustav praćenja i evaluacije ključan za pokazivanje djelotvornosti fonda jer pruža informacije o uzročno-posljedičnim vezama u razvoju ribarstva i plavoga gospodarstva;

– mogla se uočiti polarizacija mišljenja o potpori ribarskim flotama, pri čemu su oni koji podržavaju nastavak mjera povezanih s flotom i one koji im se protive bili gotovo jednako brojni;

– kada je riječ o sektoru akvakulture, svi su se dionici složili da treba poraditi na administrativnom i pravnom pojednostavnjenju kako bi se skratio postupak izdavanja dozvola, no bez dovođenja u pitanje visokih standarda zaštite okoliša, zaštite potrošača i zdravlja životinja koji su sadržani u pravu Unije. Ponovno su istaknuli da je administrativno opterećenje i dalje glavna prepreka razvoju sektora, zajedno s pretjerano složenim postupovnim uvjetima (za izdavanje dozvola i za pristup financiranju). Osim toga, skupina od 11 država članica izrazila je snažnu podršku za to da Unija u narednom programskom razdoblju nastavi pružati potporu akvakulturi, i to posebno slatkovodnoj akvakulturi;

– kada je riječ o malom priobalnom ribolovu i ribolovu u najudaljenijim regijama, države članice podržale su pružanje usmjerenije i prilagođenije potpore, nastavak primjene više stope intenziteta potpore i pružanje mogućnosti povoljnijeg tretmana isplatom predujmova. Određene države članice smatraju da bi u razdoblju nakon 2020. trebalo zadržati povlašteni financijski tretman za mali priobalni ribolov, uključujući ribolov na unutarnjim vodama. Dionici su uvidjeli i potrebu za fleksibilnošću kako bi se uzele u obzir lokalne specifičnosti i olakšala smjena generacija u sve starijoj radnoj snazi;

– sve su države članice i dionici istaknuli da bi potpora prikupljanju podataka, kontroli i izvršenju ribarstva te potpora organizacijama proizvođača trebala i dalje biti dio fonda za ribarstvo u okviru podijeljenog upravljanja;

– jačanje djelovanja Unije u okviru EFPR-a u različitim područjima pomorske politike (obuka, prostorno planiranje morskog područja, pomorska sigurnost i nadzor, financiranje inovativnih projekata itd.) brojni dionici smatraju dodanom vrijednošću za Europu i za regije. Uzimajući u obzir da se plavo gospodarstvo razvija u vrlo složenom okruženju, trebalo bi dodatno zajamčiti komplementarnost različitih instrumenata kako bi se izbjeglo udvostručenje i fragmentacija;

– većina dionika prepoznala je i važnu ulogu koju lokalni razvoj pod vodstvom zajednice ima u donošenju lokalnih rješenja za lokalne probleme obalnih zajednica te ga je prepoznala kao dragocjenu priliku da sektori ribarstva i akvakulture počnu aktivno sudjelovati u tijelima lokalne vlasti i u upravljanju. Mnogi dionici željeli bi

da lokalni razvoj pod vodstvom zajednice dobije veću ulogu u razvoju održivog plavoga gospodarstva na lokalnoj razini.

- **Prikupljanje i primjena stručnog znanja**

Službe Komisije sastavile su procjenu učinka. Za procjenu povezanu s praćenjem i evaluacijom uspješnosti doprinos su dali vanjski stručnjaci. Taj doprinos obuhvaća prijedlog okvira za praćenje i evaluaciju za razdoblje nakon 2020. koji se temelji na sustavu razvijenom za razdoblje 2014.–2020., zajedno s ograničenim brojem pokazatelja rezultata, uključujući procjenu potreba za prikupljanjem podataka, izvora i dostupnosti podataka.

- **Procjena učinka**

U procjeni učinka iznose se glavni opći ciljevi programa te posebni ciljevi. Oni obuhvaćaju horizontalne ciljeve višegodišnjeg financijskog okvira (VFO): fleksibilnost, usklađenost i sinergije, pojednostavnjenje i usmjerenost k uspješnosti.

U procjeni učinka utvrđuju se i objašnjavaju glavni izazovi i problemi koji će se rješavati budućim programom na temelju rezultata evaluacija prethodnih programskih razdoblja i savjetodavnih aktivnosti, horizontalnih ciljeva VFO-a te novih političkih prioriteta i novonastalih problema koji zahtijevaju intervenciju na razini Unije.

Budući da u trenutku izrade procjene učinka raspodjela proračunskih sredstava još bila nije poznata, procjena učinka temeljila se na iskustvima iz prethodnih programa i u njoj su tek okvirno utvrđena prioritetna djelovanja koja bi se mogla financirati (s obzirom na postizanje prethodno navedenih ciljeva).

Ocijenjena je supsidijarnost (dodana vrijednost Unije i nužnost djelovanja Unije) i proporcionalnost prioriteta financiranja. Analizirane su i promjene u području primjene i strukturi programa.

- **Primjerenost i pojednostavnjenje propisa**

Iako ovaj prijedlog nije povezan s programom REFIT, njime se nastoji ublažiti regulatorno opterećenje i pojednostavniti dodjela sredstava iz fonda.

Pored toga, njime se malim korisnicima pruža povlašteni tretman u obliku više stope intenziteta potpore, a korisnicima koji se bave malim priobalnim ribolovom pružaju se posebni oblici potpore.

- **Temeljna prava**

Poštovanje vladavine prava bitan je preduvjet za dobro financijsko upravljanje i djelotvorno financiranje sredstvima Unije. Pravila se utvrđuju u Uredbi o zaštiti proračuna Unije u slučaju općih nedostataka u pogledu vladavine prava u državama članicama. U Uredbu o zajedničkim odredbama uvodi se ključan uvjet za jamčenje poštovanja Povelje o temeljnim pravima. Taj je uvjet primjenjiv na EFPR.

4. UTJECAJ NA PRORAČUN

Višegodišnjim financijskim okvirom predviđa se da se proračunom Unije mora nastaviti podupirati ribarstvena i pomorska politika. Predloženi proračun EFPR-a iznosi 6 140 000 000 EUR u tekućim cijenama. Sredstva EFPR-a dijele se na podijeljeno upravljanje, izravno upravljanje i neizravno upravljanje. Za potporu u okviru podijeljenog upravljanja dodjeljuje se 5 311 000 000 EUR, a za potporu u okviru izravnog i neizravnog upravljanja 829 000 000 EUR. Pojedinosti o financijskom učinku EFPR-a navedene su u financijskom izvještaju priloženom ovom prijedlogu.

5. OSTALI DIJELOVI

- **Planovi provedbe i mehanizmi praćenja, evaluacije i izvješćivanja**

Prijedlog je povezan s mehanizmima praćenja, evaluacije i izvješćivanja iz Uredbe o zajedničkim odredbama. Ti se mehanizmi provode u sklopu okvira za praćenje i evaluaciju koji se uspostavlja u prijedlogu.

Evaluacije se provode u skladu sa stavcima 22. i 23. Međuinstitucijskog sporazuma od 13. travnja 2016. u kojem su tri institucije potvrdile da bi se procjene učinka opcija za buduće djelovanje trebale temeljiti na evaluacijama postojećeg zakonodavstva i politike. U evaluacijama se ocjenjuju učinci programa na terenu na temelju pokazatelja i ciljnih vrijednosti programa, na temelju detaljne analize razine relevantnosti, djelotvornosti i učinkovitosti programa, razine doprinosa programa dodanoj vrijednosti Unije te njegove usklađenosti s drugim politikama Unije. One obuhvaćaju pouke iz prijašnjih iskustava radi utvrđivanja nedostataka i problema te eventualnog potencijala za poboljšanje djelovanja ili njihovih rezultata te što veću iskorištenost i učinak djelovanja.

- **Dokumenti s obrazloženjima (za direktive)**

Nije primjenjivo

- **Detaljno obrazloženje posebnih odredbi prijedloga**

Ciljevi

Cilj je ovog prijedloga Uredbe o EFPR-u poduprijeti postizanje okolišnih, gospodarskih i društvenih ciljeva te ciljeva povezanih sa zapošljavanjem iz ZRP-a, potaknuti provedbu pomorske politike Unije i poduprijeti međunarodne obveze Unije u području upravljanja oceanima. Prijedlog se temelji na sljedeća četiri prioriteta, koji su u skladu s relevantnim ciljevima politike iz Uredbe o zajedničkim odredbama, a cilj im je što više ojačati doprinos Unije razvoju održivog plavoga gospodarstva:

(1) poticanje održivog ribarstva i očuvanja morskih bioloških resursa;

(2) doprinos sigurnosti opskrbe hranom u Uniji zahvaljujući akvakulturi i tržištima koji su konkurentni i održivi;

(3) omogućivanje rasta održivog plavoga gospodarstva i poticanje prosperitetnih obalnih zajednica;

(4) jačanje međunarodnog upravljanja oceanima i jamčenje sigurnih i čistih mora i oceana kojima se održivo upravlja.

Pomorski sektor u Europi zapošljava više od 5 milijuna ljudi i generira gotovo 500 milijardi EUR godišnje te ima velik potencijal za stvaranje novih radnih mjesta. Rezultati svjetskoga gospodarstva oceana procjenjuju se na 1,3 bilijuna eura, a taj bi iznos do 2030. mogao porasti više no dvostruko. Potreba za postizanjem ciljnih vrijednosti u pogledu smanjenja emisija CO_2, učinkovitijom upotrebom resursa i smanjenjem ekološkog otiska plavoga gospodarstva snažno je potaknula inovacije u drugim sektorima, primjerice u proizvodnji pomorske opreme, brodogradnji, opservaciji oceana, jaružanju, zaštiti obale i izgradnji na obali i u moru. U pomorsko gospodarstvo dosad se ulagalo iz strukturnih fondova Unije, posebno iz Europskog fonda za regionalni razvoj (EFRR) i Europskog fonda za pomorstvo i ribarstvo (EFPR). Kako bi se iskoristio potencijal rasta predmetnog sektora, potrebno je primijeniti nove instrumente za potporu ulaganja, kao što je fond InvestEU.

Prijedlogom Komisije za višegodišnji financijski okvir za razdoblje 2021.–2027. utvrđuje se ambiciozniji cilj u pogledu uključivanja klimatskih pitanja u sve programe Unije, s ciljem da

se 25 % rashoda Unije namijeni ostvarenju klimatskih ciljeva. Doprinos EFPR-a postizanju tog općeg cilja pratit će se putem sustava Unije za praćenje klime na primjerenoj razini raščlambe, uključujući upotrebu preciznijih metodologija ako su one dostupne. Komisija će nastaviti godišnje predstavljati informacije u kontekstu odobrenih sredstava za obveze u godišnjem nacrtu proračuna. Kako bi poduprijela maksimalno iskorištavanje potencijala EFPR-a da doprinese klimatskim ciljevima, Komisija će nastojati utvrditi relevantne aktivnosti u cijelom postupku pripreme, provedbe, preispitivanja i evaluacije.

EFPR doprinijet će i Unijinim okolišnim ciljevima. Taj će se doprinos pratiti primjenom pokazatelja Unije za klimatske aktivnosti i o njemu će se redovito izvješćivati u okviru evaluacija i godišnjeg izvješća o uspješnosti.

Pojednostavnjivanje

Prijedlogom se nastoji pojednostavniti provedba EFPR-a u odnosu na vrlo složenu strukturu za razdoblje 2014.–2020. EFPR za razdoblje 2014.–2020. temeljio se na preciznom i krutom opisu mogućnosti financiranja i pravila o prihvatljivosti („mjere”), što je povećalo složenost provedbe za države članice i korisnike. Stoga će EFPR u razdoblju nakon 2020. prijeći na pojednostavnjenu strukturu u skladu sa sljedećim elementima:

– **četiri prioriteta** – njima se opisuje opseg potpore u okviru EFPR-a u skladu s ciljevima ZRP-a, pomorske politike i međunarodnog djelovanja u području upravljanja oceanima,

– **područja potpore** – Uredbom se ne utvrđuju normativne mjere, već se u okviru svakog prioriteta opisuju razna područja potpore, što pruža fleksibilan okvir za provedbu,

– **nema unaprijed definiranih mjera ili pravila o prihvatljivosti na razini Unije** – u okviru podijeljenog upravljanja države članice su te koje izrađuju programe i u njima navode najprimjerenija sredstva za ostvarenje prioriteta EFPR-a. Omogućit će im se fleksibilnost pri utvrđivanju pravila o prihvatljivosti. Mjere iz programa država članica moći će se poduprijeti, u skladu s pravilima iz EFPR-a i Uredbe o zajedničkim odredbama, pod uvjetom da su obuhvaćene područjima potpore,

– **uvjeti i ograničenja za određena područja** – potrebno je utvrditi popis neprihvatljivih operacija kako bi se izbjegli štetni učinci za očuvanje ribarstva, na primjer uvesti opću zabranu ulaganja kojima se povećava ribolovni kapacitet. Nadalje, ulaganja i naknade za ribarsku flotu (trajni prestanak ribolovnih aktivnosti, izvanredni prestanak ribolovnih aktivnosti, kupnja plovila, zamjena motora) bit će strogo uvjetovane poštovanjem ciljeva očuvanja iz ZRP-a. To je potrebno kako bi se zajamčila usmjerenost financijske potpore na postizanje tih ciljeva,

– **pokazatelji rezultata** – uspješnost potpore u okviru EFPR-a procjenjivat će se na temelju pokazatelja. Države članice izvješćivat će o napretku s obzirom na utvrđene ključne etape i ciljne vrijednosti, a Komisija će provoditi godišnje preglede uspješnosti, na temelju godišnjih izvješća o uspješnosti koja izrađuju države članice, kako bi mogla rano otkriti moguće probleme s provedbom i uvesti korektivne mjere. U tu će se svrhu uspostaviti okvir za praćenje i evaluaciju.

Umjesto da se u njima navode djelovanja odabrana iz izbornika prihvatljivih djelovanja, što je trenutačna praksa, nacionalni programi trebali bi se usredotočiti na strateške prioritete koje je odabrala država članica. Tom će se strukturom optimizirati provedba programa radi postizanja ciljeva politike, a na temelju uspješnosti, u kontekstu kontinuiranog dijaloga između Komisije i država članica o ostvarenju rezultata. Fleksibilnost, usmjerenost na rezultate i uzajamno povjerenje između Komisije i država članica tri su načela djelotvornog pojednostavnjenja.

U okviru podijeljenog upravljanja države članice pripremit će programe, a Komisija će ih odobriti. U kontekstu regionalizacije i kako bi se države članice potaknulo da strateški pristupe izradi programa, Komisija će izraditi analizu za svaki morski bazen, navodeći zajedničke prednosti i nedostatke u pogledu postizanja ciljeva ZRP-a. Ta analiza pružit će smjernice državama članicama i Komisiji u pregovorima o svakom programu, uzimajući u obzir regionalne izazove i potrebe.

Komisija će pri ocjenjivanju programa u obzir uzeti okolišne i društveno-gospodarske izazove ZRP-a, društveno-gospodarsku uspješnost održivog plavoga gospodarstva, izazove na razini morskih bazena, očuvanje i obnovu morskih ekosustava, smanjenje količine morskog otpada te ublažavanje klimatskih promjena i prilagodbu njima.

Pojednostavnjenje će se postići i Uredbom o zajedničkim odredbama o fondovima, u okviru koje se utvrđuje većina odredaba povezanih s provedbom, praćenjem i kontrolom.

Raspodjela sredstava

EFPR se provodi u okviru dvaju sustava ostvarivanja politike:

– podijeljeno upravljanje koje provode države članice, u okviru programa EFPR-a koji se temelje na nacionalnim strategijama,

– izravno upravljanje koje provodi Komisija.

Predlaže se zadržavanje raspodjele sredstava između podijeljenog upravljanja i izravnog upravljanja iz razdoblja 2014.–2020. U tom kontekstu predlaže se da se za podijeljeno upravljanje dodijeli 5 311 000 000 EUR (86,5 %), a za izravno upravljanje 829 000 000 EUR (13,5 %). Takva raspodjela sredstava omogućuje održavanje odgovarajuće ravnoteže između sredstava iz podijeljenog upravljanja i onih iz izravnog upravljanja.

Kada je riječ o podijeljenom upravljanju, nakon oduzimanja vrijednosti programa UK-a (243 milijuna eura), države članice zadržale bi nominalno 96,5 % sredstava koja su im dodijeljena za razdoblje 2014.–2020. Kako bi se zajamčila stabilnost, prije svega u pogledu postizanja ciljeva ZRP-a, utvrđivanje raspodjele sredstava među državama članicama temeljit će se na udjelima iz razdoblja 2014.–2020.

Predlaže se i da iznosi za određena područja potpore u okviru podijeljenog upravljanja budu namjenski:

– kontrola i izvršenje te prikupljanje i obrada podataka za potrebe upravljanja ribarstvom i znanstvene potrebe (najmanje 15 % dodijeljene financijske potpore za svaku državu članicu, osim za zemlje bez izlaza na more),

– najudaljenije regije (namjenski iznos koji obuhvaća i sustav naknada za dodatne troškove i strukturnu potporu).

Uvjeti

U Programu Ujedinjenih naroda za održivi razvoj do 2030. očuvanje i održivo iskorištavanje oceana utvrđeni su kao jedan od 17 ciljeva održivog razvoja (14. cilj). Unija se u potpunosti zalaže za taj cilj i njegovu provedbu. U tom se kontekstu obvezala da će promicati održivo plavo gospodarstvo koje je usklađeno s prostornim planiranjem morskog područja, očuvanje bioloških resursa i postizanje dobrog stanja okoliša, zabraniti određene oblike subvencija za ribarstvo koje doprinose prekoračenju kapaciteta i prelovu, ukloniti subvencije koje pridonose nezakonitom, neprijavljenom i nereguliranom ribolovu te se suzdržati od uvođenja novih sličnih subvencija. Prethodno navedeno trebalo bi se postići do 2020. i proizaći iz pregovora o subvencijama u području ribarstva u okviru Svjetske trgovinske organizacije.

Unija se usto tijekom pregovora u okviru Svjetske trgovinske organizacije na Svjetskom sastanku na vrhu o održivom razvoju 2002. i Konferenciji Ujedinjenih naroda o održivom razvoju 2012. (Rio+20) obvezala da će ukloniti subvencije koje doprinose prekoračenju kapaciteta i prelovu.

Nadalje, u članku 42. Uredbe o ZRP-u predviđeno je da se financijska pomoć Unije u okviru EFPR-a mora uvjetovati poštovanjem pravila ZRP-a. Stoga zahtjevi korisnika koji ne poštuju postojeća pravila ZRP-a neće biti prihvatljivi. Osim toga, Komisiji će se dodijeliti ovlasti da djeluje protiv država članica koje ne poštuju pravila ZRP-a.

Poticanje održivog ribarstva i očuvanja morskih bioloških resursa

ZRP jamči dugoročnu okolišnu održivost ribolovnih i akvakulturnih aktivnosti i upravljanje tim aktivnostima u skladu s ciljem ostvarivanja gospodarskih i društvenih koristi te koristi za zapošljavanje te s ciljem doprinosa dostupnosti opskrbe hranom. Njime se želi zajamčiti da se u iskorištavanju živih morskih bioloških resursa populacije ulovljenih vrsta obnavljaju i održavaju iznad razina koje mogu proizvesti najviši održivi prinos (MSY). Njime se jamči i smanjenje negativnih utjecaja ribolovnih aktivnosti na morski ekosustav i izbjegavanje degradacije morskog okoliša aktivnostima akvakulture i ribarstva (članak 2. Uredbe o ZRP-u).

U proteklih nekoliko godina postignut je znatan napredak u smislu vraćanja ribljih stokova na zdrave razine, povećanja profitabilnosti ribarske industrije Unije i očuvanja morskih ekosustava. Međutim, kako bi se ostvarili društveno-gospodarski i okolišni ciljevi ZRP-a potrebno je otkloniti određene bitne probleme. Zbog toga je potrebno nastaviti pružati potporu i u razdoblju nakon 2020., posebno u morskim bazenima u kojima je napredak sporiji. Ribarstvo je presudno za egzistenciju i kulturnu baštinu mnogih obalnih zajednica u Uniji, osobito onih u kojima važnu ulogu ima mali priobalni ribolov. S obzirom na to da je prosječna starost mnogih ribarskih zajednica viša od 50 godina, smjena generacija i diversifikacija aktivnosti i dalje su problem.

Potpora u okviru prioriteta 1 namijenjena je ostvarenju okolišnih, gospodarskih i društvenih ciljeva te ciljeva u pogledu zapošljavanja iz ZRP-a kako su utvrđeni u članku 2. Uredbe o ZRP-u. Tom bi se potporom trebala zajamčiti dugoročna okolišna održivost aktivnosti u ribarstvu i akvakulturi i upravljanje tim aktivnostima u skladu s ciljem ostvarivanja gospodarskih i društvenih koristi te koristi za zapošljavanje te s ciljem doprinosa dostupnosti opskrbe hranom.

Konkretno, potporom iz EFPR-a nastojat će se postići i održati održivo ribarstvo na temelju MSY-ja, a negativne učinke ribolovnih aktivnosti na morski ekosustav svesti na najmanju moguću mjeru. Ta potpora uključivat će inovacije i ulaganja u ribolovnu praksu i tehnike sa slabim učinkom na okoliš i niskim emisijama ugljika koje su otporne na klimatske promjene.

Obveza iskrcavanja jedan je od glavnih izazova ZRP-a. Njezino uvođenje dovelo je do znatnih izmjena ribolovnih praksi, katkad i uz visoke troškove. Stoga će EFPR poduprijeti inovacije i ulaganja koji doprinose provedbi obveze iskrcavanja, kao što su ulaganja u selektivne ribolovne alate, u poboljšanje lučke infrastrukture i u stavljanje na tržište neželjenog ulova, i to uz višu stopu intenziteta potpore od one koja se primjenjuje na druge operacije. Dodijelit će i maksimalni intenzitet potpore od 100 % za osmišljavanje, razvoj, praćenje, evaluaciju i upravljanje transparentnim sustavima razmjene ribolovnih mogućnosti među državama članicama („zamjena kvota”) kako bi se ublažio učinak vrsta koje ograničavaju ribolov koji je uzrokovala obveza iskrcavanja.

Potpora u okviru prioriteta 1 mogla bi obuhvaćati i inovacije i ulaganja na ribarskim plovilima radi poboljšanja zdravstvenih, sigurnosnih i radnih uvjeta, energetske učinkovitosti i kvalitete ulova. Ta potpora međutim ne bi smjela dovesti do povećanja ribolovnog kapaciteta ili

sposobnosti pronalaženja ribe te je ne bi trebalo dodjeljivati za ulaganja koja su nužna za poštovanje obveznih zahtjeva iz prava Unije ili nacionalnog prava. U pogledu zdravstvenih, sigurnosnih i radnih uvjeta na ribarskim plovilima dopustit će se viša stopa intenziteta potpore od one koja se primjenjuje na druge operacije.

Kontrola ribarstva od najveće je važnosti za provedbu ZRP-a. Stoga će u okviru podijeljenog upravljanja EFPR poduprijeti razvoj i provedbu sustava kontrole ribarstva Unije, kako je navedeno u Uredbi o kontroli. Određene obveze predviđene u reviziji Uredbe o kontroli (sustav za praćenje plovila i elektronički sustav izvješćivanja, sustav daljinskog elektroničkog praćenja, kontinuirano mjerenje i evidentiranje porivne snage motora) opravdavaju posebnu potporu koja državama članicama i ribarima omogućuje brzo i učinkovito izvršenje. Osim toga, ulaganja država članica u sredstva za kontrolu mogla bi se iskoristiti i u svrhu pomorskog nadzora i suradnje u pogledu funkcija obalnih straža.

Uspjeh ZRP-a ovisi i o dostupnosti znanstvenih savjeta u području upravljanja ribarstvom, a stoga i o dostupnosti podataka o ribarstvu. S obzirom na izazove i troškove povezane s dobivanjem pouzdanih i potpunih podataka potrebno je pružiti potporu djelovanjima država članica namijenjenima prikupljanju i obradi podataka u skladu s Uredbom o okviru za prikupljanje podataka i doprinijeti najboljim dostupnim znanstvenim savjetima. Ta potpora omogućit će sinergije s prikupljanjem i obradom drugih vrsta podataka o moru.

EFPR će u okviru izravnog upravljanja poduprijeti i djelotvornu, na znanju utemeljenu provedbu ZRP-a, tj. pružanje znanstvenih savjeta, razvoj i provedbu sustava kontrole ribarstva Unije, rad savjetodavnih vijeća i dobrovoljne doprinose međunarodnim organizacijama.

Usmjeravanje upravljanja flotom na ciljeve očuvanja

S obzirom na izazove u ostvarivanju održivog iskorištavanja morskih bioloških resursa u skladu s ciljevima očuvanja iz ZRP-a EFPR će poduprijeti upravljanje ribarstvom i ribarskim flotama. U tom je kontekstu potpora za prilagodbu flote i dalje katkad neophodna za određene segmente flote i morske bazene. Ta bi potpora trebala biti strogo usmjerena na očuvanje i održivo iskorištavanje morskih bioloških resursa te na postizanje ravnoteže između ribolovnog kapaciteta i raspoloživih ribolovnih mogućnosti. Stoga bi EFPR trebao moći poduprijeti trajni prestanak ribolovnih aktivnosti u segmentima flote u kojima ribolovni kapacitet i raspoložive ribolovne mogućnosti nisu uravnoteženi. Ta će potpora biti instrument akcijskih planova namijenjen prilagodbi segmenata flote za koje je utvrđeno strukturno prekoračenje kapaciteta, kako je predviđeno člankom 22. stavkom 4. Uredbe o ZRP-u, te će se provesti uništenjem ribarskog plovila ili njegovim povlačenjem iz ribolova i adaptacijom za druge aktivnosti. Ako bi adaptacija uzrokovala povećani pritisak rekreacijskog ribolova na morski ekosustav, potpora će se dodijeliti samo ako je u skladu sa ZRP-om i ciljevima relevantnih višegodišnjih planova.

Potpora trajnom prestanku ribolovnih aktivnosti dosad nije bila dovoljno ciljana i njome se nisu učinkovito riješile strukturne neravnoteže ribarske flote. Kako bi se zajamčila usklađenost strukturne prilagodbe flote s ciljevima očuvanja, ta će potpora biti strogo uvjetovana i povezana s ostvarenjem rezultata. Stoga se predlaže da se provodi samo „financiranjem koje nije povezano s troškovima”, kako je predviđeno Uredbom o zajedničkim odredbama. U okviru tog mehanizma Komisija neće državama članicama isplaćivati nadoknadu za trajni prestanak ribolovnih aktivnosti na temelju stvarnih troškova, već na temelju ispunjenih uvjeta i ostvarenja rezultata. U tu će svrhu Komisija u delegiranom aktu utvrditi te uvjete, koji će biti povezani s postizanjem ciljeva očuvanja iz ZRP-a.

Naknada za izvanredni prestanak ribolovnih aktivnosti

Ribolovne aktivnosti izrazito su nepredvidljive, a nastupanje iznimnih okolnosti ribarima može uzrokovati znatne ekonomske gubitke. Kako bi se ublažile te posljedice, EFPR bi trebao moći poduprijeti naknade za izvanredni prestanak ribolovnih aktivnosti koji je posljedica provedbe određenih mjera očuvanja (npr. višegodišnji planovi, ciljne vrijednosti u kontekstu očuvanja i održivog iskorištavanja stokova, mjere za prilagodbu ribolovnog kapaciteta ribarskih plovila raspoloživim ribolovnim mogućnostima te tehničke mjere), hitnih mjera (npr. zabrana ribolova), prekida zbog razloga više sile, primjene sporazuma o partnerstvu u održivom ribarstvu, prirodne katastrofe ili okolišnog incidenta.

Ta će se potpora dodijeliti samo ako je učinak tih okolnosti na ribare znatan, tj. ako komercijalne aktivnosti dotičnog plovila budu prekinute tijekom najmanje 90 uzastopnih dana i ako ekonomski gubici zbog prestanka budu iznosili više od 30 % prosječnoga godišnjeg prometa dotičnog poduzetnika tijekom određenog razdoblja.

Povlašteni tretman za mali priobalni ribolov i najudaljenije regije

Mali priobalni ribolov obavljaju ribarska plovila kraća od 12 metara na kojima se ne upotrebljavaju povlačni ribolovni alati. Taj sektor obuhvaća gotovo 75 % svih ribarskih plovila registriranih u Uniji i gotovo polovinu svih zaposlenih u sektoru ribarstva. Subjekti koji se bave malim priobalnim ribolovom izrazito su ovisni o zdravim ribljim stokovima jer im je to glavni izvor prihoda. Stoga će im se u okviru EFPR-a pružiti povlašteni tretman tako da im se omogući 100 %-tna stopa intenziteta potpore, u cilju poticanja njihove održive ribolovne prakse. Osim toga, određena područja potpore bit će rezervirana za mali priobalni ribolov u segmentima flote u kojima su ribolovni kapacitet i raspoložive ribolovne mogućnosti uravnoteženi, tj. za nabavu rabljenog plovila i za zamjenu ili modernizaciju motora plovila. Nadalje, države članice u svoj će program uključiti akcijski plan za mali priobalni ribolov koji će se pratiti na temelju pokazatelja za koje će se utvrditi ključne etape i ciljne vrijednosti.

Najudaljenije regije, kako je navedeno u Komunikaciji Komisije Europskom parlamentu, Vijeću, Europskom gospodarskom i socijalnom odboru, Odboru regija i Europskoj investicijskoj banci od 24. listopada 2017. pod naslovom „Jače i obnovljeno strateško partnerstvo s najudaljenijim regijama EU-a”, suočene su s posebnim izazovima povezanima s njihovom udaljenošću, topografijom i klimom kako je navedeno u članku 349. Ugovora, ali imaju i posebne prednosti za razvoj održivog plavoga gospodarstva. Stoga će za svaku najudaljeniju regiju programu dotičnih država članica biti pridružen akcijski plan za razvoj održivih sektora plavoga gospodarstva, uključujući održivo iskorištavanje ribarstva i akvakulture, a za potporu provedbi tih akcijskih planova namijenit će se dodijeljena financijska sredstva. EFPR bi trebao moći poduprijeti i nadoknadu dodatnih troškova s kojima su najudaljenije regije suočene zbog svojeg položaja i izoliranosti. Ta će se potpora ograničiti na određeni postotak ukupnih dodijeljenih financijskih sredstava. Osim toga, u najudaljenijim regijama primijenit će se viša stopa intenziteta potpore od one koja se primjenjuje na druge operacije.

Zaštita i obnova morske bioraznolikosti i ekosustava

Zaštita i obnova morske i obalne bioraznolikosti i ekosustavâ ključni je izazov u postizanju cilja zdravih mora i oceana. U okviru podijeljenog upravljanja EFPR će doprinijeti tom cilju pružanjem potpore za prikupljanje izgubljenih ribolovnih alata i morskog otpada iz mora koje provode ribari i za ulaganja u luke kako bi se osigurali odgovarajući objekti za prihvat tih izgubljenih ribolovnih alata i morskog otpada. Poduprijet će i djelovanja namijenjena postizanju ili održavanju dobrog stanja okoliša u morskom okolišu kako je utvrđeno u

Okvirnoj direktivi o pomorskoj strategiji, za provedbu mjera prostorne zaštite uvedenih u skladu s tom direktivom, za upravljanje, obnovu i praćenje područja mreže Natura 2000. i za zaštitu vrsta u skladu s Direktivom o staništima i Direktivom o pticama.

U okviru izravnog upravljanja EFPR će doprinijeti promicanju čistih i zdravih mora i provedbi „Europske strategije za plastiku u kružnom gospodarstvu" predstavljene u Komunikaciji Komisije Europskom parlamentu, Vijeću, Europskom gospodarskom i socijalnom odboru i Odboru regija od 16. siječnja 2016., u skladu s ciljem postizanja ili održavanja dobrog stanja okoliša u morskom okolišu.

Doprinos sigurnosti opskrbe hranom u Uniji

Ribarstvo i akvakultura doprinose sigurnosti opskrbe hranom i prehrani. Međutim Unija trenutačno uvozi više od 60 % svoje ponude proizvoda ribarstva, zbog čega je izrazito ovisna o trećim zemljama. Važan je izazov potaknuti potrošnju ribljih bjelančevina koje su proizvedene u Uniji uz visoke standarde kvalitete i dostupne potrošačima po povoljnim cijenama.

U tom kontekstu akvakultura ima određenu ulogu. EFPR bi stoga trebao moći poduprijeti promicanje i održivi razvoj akvakulture, uključujući slatkovodnu akvakulturu, namijenjenu uzgoju vodenih životinja i biljaka za proizvodnju hrane i drugih sirovina. U nekim državama članicama i dalje su na snazi složeni administrativni postupci, kao što su otežan pristup prostoru i komplicirani postupci izdavanja dozvola, što tom sektoru otežava nastojanja da popravi predodžbu o proizvodima akvakulture i poveća njihovu konkurentnost. Potpora bi trebala biti u skladu s višegodišnjim strateškim planovima država članica za razvoj akvakulture izrađenima na temelju Uredbe o ZRP-u. Konkretno, bit će prihvatljiva potpora okolišnoj održivosti, produktivnim ulaganjima, inovacijama, stjecanju profesionalnih vještina, poboljšanju radnih uvjeta i kompenzacijskim mjerama kojima se omogućuju ključne usluge upravljanja zemljištem i prirodom. Bit će prihvatljiva i djelovanja u području javnog zdravstva, programi osiguranja akvakulturnih stokova i djelovanja u području zdravlja i dobrobiti životinja. Međutim potpora produktivnim ulaganjima pružat će se isključivo financijskim instrumentima i u okviru fonda InvestEU, što omogućuje postizanje visokog učinka poluge na tržištima te je stoga relevantnije od bespovratnih sredstava za rješavanje financijskih izazova dotičnog sektora.

Sigurnost opskrbe hranom ovisi i o djelotvornim i dobro organiziranim tržištima kojima se poboljšavaju transparentnost, stabilnost, kvaliteta i raznolikost lanca opskrbe te informiranost potrošača. U tu bi svrhu EFPR trebao moći poduprijeti stavljanje na tržište proizvoda ribarstva i akvakulture, u skladu s ciljevima zajedničke organizacije tržišta (ZOT). Konkretno, potpora bi se trebala moći pružiti osnivanju organizacija proizvođača, provedbi planova proizvodnje i stavljanja na tržište, promicanju tržišnog plasmana te izradi i širenju podataka o istraživanju tržišta.

Određenu ulogu u dostupnosti i kvaliteti proizvoda ribarstva i akvakulture ima i prerađivačka industrija. EFPR bi trebao moći poduprijeti ciljana ulaganja u tu industriju, pod uvjetom da doprinose ostvarenju ciljeva ZOT-a. Najnoviji podaci pokazuju uspješnost prerađivačkog sektora Unije, stoga će se potpora pružiti samo financijskim instrumentima u okviru fonda InvestEU, a ne bespovratnim sredstvima. Velika ulaganja moći će se poduprijeti u okviru Europskog fonda za regionalni razvoj (EFRR).

Omogućivanje rasta održivog plavoga gospodarstva i poticanje prosperitetnih obalnih zajednica

Otvaranje radnih mjesta u obalnim regijama ovisi o lokalnom razvoju održivog plavoga gospodarstva kojim se oživljava socijalna struktura tih regija. Industrija i usluge povezane s

oceanima vjerojatno će nadmašiti rast svjetskoga gospodarstva i znatno doprinijeti zapošljavanju i rastu do 2030. Da bi bio održiv, plavi rast ovisi o inovacijama i ulaganju u nove pomorske djelatnosti i u biogospodarstvo, uključujući održive modele turizma, obnovljive izvore energije koji se temelje na oceanima, inovativnu luksuznu brodogradnju i nove lučke usluge, što može otvoriti radna mjesta i istodobno pospješiti lokalni razvoj. Iako bi javna ulaganja u održivo plavo gospodarstvo trebalo uvrstiti u sve dijelove proračuna Unije, EFPR će se posebno usredotočiti na uvjete koji omogućuju razvoj održivog plavoga gospodarstva i uklanjanje uskih grla kako bi se olakšalo ulaganje i potaknuo razvoj novih tržišta, tehnologija ili usluga.

Razvoj održivog plavoga gospodarstva snažno se oslanja na partnerske odnose među lokalnim dionicima koji doprinose vitalnosti obalnih i kontinentalnih zajednica i gospodarstava. EFPR će predvidjeti alate za poticanje tih partnerskih odnosa. EFPR će u tu svrhu u okviru podijeljenog upravljanja poduprijeti lokalni razvoj pod vodstvom zajednice. Lokalni razvoj pod vodstvom zajednice pokazao se vrlo uspješnim instrumentom u razdoblju 2014.–2020. Tim se strategijama doista jača gospodarska diversifikacija u lokalnom kontekstu razvojem priobalnog ribolova i ribolova na unutarnjim vodama te razvojem akvakulture i održivog plavoga gospodarstva. Tim bi se strategijama lokalnim zajednicama trebalo omogućiti da bolje iskoriste i ostvare dobit iz prilika koje im nudi održivo plavo gospodarstvo te da iskoriste i ojačaju kulturne, društvene i ljudske resurse te resurse okoliša. U odnosu na razdoblje 2014.–2020. proširit će se opseg strategija lokalnog razvoja pod vodstvom zajednice koje podupire EFPR: Svako lokalno partnerstvo trebalo bi odražavati glavni cilj strategije koja se na njega primjenjuje i osigurati uravnoteženo sudjelovanje i zastupljenost relevantnih dionika održivog lokalnog plavoga gospodarstva.

EFPR će u okviru podijeljenog upravljanja poduprijeti i održivo plavo gospodarstvo prikupljanjem, upravljanjem i korištenjem podataka radi poboljšanja znanja o stanju morskog okoliša. Ta bi potpora trebala biti usmjerena na ispunjenje zahtjeva iz Direktive o staništima i Direktive o pticama, pružanje potpore prostornom planiranju morskog područja te poboljšanje kvalitete i razmjene podataka u okviru Europske mreže nadgledanja i prikupljanja podataka o moru.

EFPR će se u okviru izravnog i neizravnog upravljanja usredotočiti na uvjete koji omogućuju razvoj održivog plavoga gospodarstva promicanjem integriranog vođenja i upravljanja pomorskom politikom, jačanjem transfera i primjene istraživanja, inovacija i tehnologija u održivom plavom gospodarstvu, poboljšanjem pomorskih vještina, znanja o oceanima i razmjene socioekonomskih podataka o održivom plavom gospodarstvu, promicanjem održivog plavoga gospodarstva s niskim emisijama ugljika koje je otporno na klimatske promjene te razvojem portfelja projekata i inovativnih instrumenata financiranja.

Jačanje međunarodnog upravljanja oceanima i jamčenje sigurnih i čistih mora i oceana kojima se održivo upravlja

Ukupno 60 % oceana nalazi se izvan granica nacionalne jurisdikcije. To podrazumijeva zajedničku međunarodnu odgovornost. Većina problema koji prijete oceanima, kao što su prekomjerno iskorištavanje, klimatske promjene, acidifikacija, zagađenje i smanjenje bioraznolikosti, ne prestaje na nacionalnim granicama i stoga zahtijeva zajedničko djelovanje. U okviru Konvencije Ujedinjenih naroda o pravu mora, čija je EU stranka, uspostavljena su mnoga jurisdikcijska prava, institucije i posebni okviri za reguliranje ljudskih aktivnosti u oceanima i upravljanje njima. Posljednjih je godina postignut globalni konsenzus da bi se morskim okolišem i pomorskim ljudskim aktivnostima trebalo upravljati djelotvornije kako bi se ublažio sve veći pritisak na oceane.

Unija se kao svjetski akter snažno zalaže za promicanje međunarodnog upravljanja oceanima, u skladu sa Zajedničkom komunikacijom Vijeću, Europskom parlamentu, Europskom gospodarskom i socijalnom odboru i Odboru regija od 10. studenoga 2016. pod naslovom „Međunarodno upravljanje oceanima: plan za budućnost naših oceana”. Politika Unije za upravljanje oceanima nova je politika koja podrazumijeva integrirani pristup upravljanju oceanima. Međunarodno upravljanje oceanima nije presudno samo za ostvarenje Programa održivog razvoja do 2030., konkretno 14. cilja održivog razvoja („očuvati i održivo iskorištavati oceane, mora i morske resurse u cilju održivog razvoja”), već i za jamčenje sigurnih i čistih mora i oceana kojima se održivo upravlja za buduće generacije. Unija mora ispuniti te međunarodne obveze i biti pokretačka snaga za bolje međunarodno upravljanje oceanima na bilateralnoj, regionalnoj i multilateralnoj razini, među ostalim sprečavanjem nezakonitog, neprijavljenog i nereguliranog ribolova, odvraćanjem od njega i njegovim zaustavljanjem, poboljšanjem okvira za međunarodno upravljanje oceanima, smanjivanjem pritiska na oceane i mora, stvaranjem uvjeta za održivo plavo gospodarstvo i unapređenjem međunarodnog istraživanja oceana i podataka o njima. EFPR će poduprijeti te međunarodne obveze i ciljeve u okviru izravnog upravljanja.

Djelovanjima za promicanje međunarodnog upravljanja oceanima u okviru EFPR-a trebao bi se poboljšati opći okvir za međunarodne i regionalne procese, sporazume, pravila i institucije za reguliranje ljudskih aktivnosti u oceanima i upravljanje njima. EFPR će financirati međunarodne dogovore koje je Unija sklopila za područja koja nisu obuhvaćena sporazumima o partnerstvu u održivom ribarstvu (SFPA) sklopljenima s raznim trećim zemljama i zakonski doprinos Unije za njezino članstvo u regionalnim organizacijama za upravljanje ribarstvom (RFMO). SFPA-i i RFMO-i i dalje će se financirati iz drugih dijelova proračuna Unije.

Kada je riječ o sigurnosti i obrani, iznimno je važno poboljšati zaštitu granica i pomorski nadzor. U skladu sa strategijom pomorske sigurnosti Europske unije koju je donijelo Vijeće Europske unije 24. lipnja 2014. i pripadajućim akcijskim planom donesenim 16. prosinca 2016., razmjena informacija i suradnja Europske agencije za kontrolu ribarstva, Europske agencije za pomorsku sigurnost i Agencije za europsku graničnu i obalnu stražu u području europske granične i obalne straže ključne su za postizanje tih ciljeva. EFPR-a će stoga poduprijeti pomorski nadzor i suradnju obalnih straža u okviru podijeljenog i izravnog upravljanja, među ostalim kupnjom sredstava za višenamjenske pomorske operacije. Odgovarajućim agencijama omogućit će da provode potporu u području pomorskog nadzora i sigurnosti u okviru neizravnog upravljanja.

2018/0210 (COD)

Prijedlog

UREDBE EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA

o Europskom fondu za pomorstvo i ribarstvo i stavljanju izvan snage Uredbe (EU) br. 508/2014 Europskog parlamenta i Vijeća

EUROPSKI PARLAMENT I VIJEĆE EUROPSKE UNIJE,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije, a posebno njegov članak 42., članak 43. stavak 2., članak 91. stavak 1., članak 100. stavak 2., članak 173. stavak 3., članak 175., članak 188., članak 192. stavak 1., članak 194. stavak 2., članak 195. stavak 2. i članak 349.,

uzimajući u obzir prijedlog Europske komisije,

nakon prosljeđivanja nacrta zakonodavnog akta nacionalnim parlamentima,

uzimajući u obzir mišljenje Europskoga gospodarskog i socijalnog odbora[1],

uzimajući u obzir mišljenje Odbora regija[2],

u skladu s redovnim zakonodavnim postupkom,

budući da:

(1) Potrebno je uspostaviti Europski fond za pomorstvo i ribarstvo (EFPR) za razdoblje 2021.–2027. Cilj fonda trebalo bi biti usmjeravanje sredstava iz proračuna Unije u pružanje potpore zajedničkoj ribarstvenoj politici (ZRP), pomorskoj politici Unije i međunarodnim obvezama Unije u području upravljanja oceanima. Ta su sredstva ključan pokretač održivog ribarstva i očuvanja morskih bioloških resursa, prehrambene sigurnosti zahvaljujući opskrbi morskim prehrambenim proizvodima, rasta održivog plavoga gospodarstva i zdravih, sigurnih i čistih mora i oceana kojima se održivo upravlja.

(2) Kao globalni akter u području oceana i peti najveći svjetski proizvođač morskih prehrambenih proizvoda Unija ima veliku odgovornost zaštititi, očuvati i održivo iskorištavati oceane i njihove resurse. Očuvanje mora i oceana od životnog je značenja za brzorastuće svjetsko stanovništvo. Unija u njemu ima i društveno-gospodarski interes: održivo plavo gospodarstvo potiče ulaganja, zapošljavanje, rast, istraživanje i inovacije te doprinosi energetskoj sigurnosti zahvaljujući energiji oceana. Nadalje, sigurna mora i oceani ključni su za djelotvornu kontrolu granica i borbu protiv pomorskog kriminala na svjetskoj razini kao odgovor na zabrinutost građana u pogledu sigurnosti.

(3) Uredba (EU) xx/xx Europskog parlamenta i Vijeća [Uredba o utvrđivanju zajedničkih odredbi] („Uredba o zajedničkim odredbama”)[3] donesena je kako bi se poboljšala

[1] SL C […], […], str. […].
[2] SL C […], […], str. […].
[3] SL C […], […], str. […].

koordinacija i uskladila provedba potpore iz fondova u okviru podijeljenog upravljanja („fondovi”), s glavnim ciljem usklađenog pojednostavnjenja provedbe politike. Te zajedničke odredbe primjenjuju se na dio EFPR-a u okviru podijeljenog upravljanja. Fondovi imaju komplementarne ciljeve i isti način upravljanja. Stoga se Uredbom (EU) br. [Uredba o utvrđivanju zajedničkih odredbi] utvrđuju zajednički opći ciljevi i opća načela, kao što su partnerstvo i upravljanje na više razina. Uredba sadržava i zajedničke elemente strateškog planiranja i programiranja, među ostalim i odredbe o sporazumu o partnerstvu koji će se sklopiti sa svakom državom članicom, te se njome utvrđuje usmjerenost k uspješnosti koja je zajednička svim fondovima. U skladu s tim sadržava i uvjete koji omogućuju provedbu, pregled uspješnosti i mehanizme za praćenje, izvještavanje i evaluaciju. U njoj se utvrđuju i zajedničke odredbe o pravilima o prihvatljivosti i posebni mehanizmi za financijske instrumente, fond InvestEU, lokalni razvoj pod vodstvom zajednice i financijsko upravljanje. Određeni mehanizmi upravljanja i kontrole zajednički su svim fondovima. Komplementarnosti između fondova, uključujući EFPR, i drugih programa Unije, trebale bi biti opisane u sporazumu o partnerstvu, u skladu s Uredbom (EU) br. [Uredba o utvrđivanju zajedničkih odredbi].

(4) Horizontalna financijska pravila koja su donijeli Europski parlament i Vijeće na temelju članka 322. Ugovora o funkcioniranju Europske unije primjenjuju se na ovu Uredbu. Ta su pravila utvrđena u Uredbi (EU) xx/xx Europskog parlamenta i Vijeća [Uredba o financijskim pravilima koja se primjenjuju na opći proračun Unije] („Financijska uredba”)[4] te se njima konkretno utvrđuje postupak za utvrđivanje i provedbu proračuna putem bespovratnih sredstava, javne nabave, nagrada, neizravne provedbe te se navode provjere odgovornosti financijskih dionika. Pravila donesena na temelju članka 322. Ugovora također se odnose na zaštitu proračuna Unije u slučaju općih nedostataka u pogledu vladavine prava u državama članicama jer je poštovanje vladavine prava osnovni preduvjet za dobro financijsko upravljanje i djelotvorno financiranje sredstvima Unije.

(5) U okviru izravnog upravljanja EFPR bi trebao razviti sinergije i komplementarnosti s drugim relevantnim fondovima i programima Unije. Trebao bi i omogućiti financiranje u obliku financijskih instrumenata u okviru operacija mješovitog financiranja provedenih u skladu s Uredbom (EU) xx/xx Europskog parlamenta i Vijeća [Uredba o fondu InvestEU][5].

(6) Potpora u okviru EFPR-a trebala bi se upotrijebiti za rješavanje tržišnih nedostataka ili neoptimalnih ulaganja na odgovarajući način te se njome ne bi trebalo duplicirati ili istisnuti privatno financiranje ili narušiti tržišno natjecanje na unutarnjem tržištu. Potpora bi trebala imati jasnu europsku dodanu vrijednost.

(7) Vrste financiranja i metode provedbe u okviru ove Uredbe trebale bi se odabirati na temelju njihove sposobnosti postizanja prioriteta utvrđenih za određena djelovanja i ostvarivanja rezultata, uzimajući u obzir, posebno, troškove kontrole, administrativno opterećenje i očekivani rizik od neusklađenosti. To bi trebalo uključivati razmatranje primjene jednokratnih iznosa, paušalnih stopa i jediničnih troškova te financiranja koje nije povezano s troškovima iz članka 125. stavka 1. Uredbe (EU) br. [Uredba o financijskim pravilima koja se primjenjuju na opći proračun Unije].

---

4 SL C […], […], str. […].

5 SL C […], […], str. […].

(8) Višegodišnjim financijskim okvirom utvrđenim u Uredbi (EU) xx/xx[6] predviđa se da se u okviru proračuna Unije mora nastaviti podupirati ribarstvena i pomorska politika. Proračun EFPR-a, u tekućim cijenama, trebao bi iznositi 6 140 000 000 EUR. Sredstva EFPR-a trebala bi se dijeliti na podijeljeno, izravno i neizravno upravljanje. Za potporu u okviru podijeljenog upravljanja trebalo bi dodijeliti 5 311 000 000 EUR, a za potporu u okviru izravnog i neizravnog upravljanja 829 000 000 EUR. Kako bi se zajamčila stabilnost, prije svega u pogledu ostvarenja ciljeva iz ZRP-a, utvrđivanje raspodjele sredstava među državama članicama u okviru podijeljenog upravljanja za programsko razdoblje 2021.–2027. trebalo bi se temeljiti na udjelima u EFPR-u iz razdoblja 2014.–2020. Posebne iznose trebalo bi namijeniti za najudaljenije regije, kontrolu i izvršenje te prikupljanje i obradu podataka u svrhu upravljanja ribarstvom i u znanstvene svrhe, a iznose za trajni prestanak i izvanredni prestanak ribolovnih aktivnosti trebalo bi ograničiti.

(9) Pomorski sektor u Europi zapošljava više od 5 milijuna ljudi i generira gotovo 500 milijardi EUR godišnje te ima velik potencijal za stvaranje novih radnih mjesta. Rezultati svjetskoga gospodarstva oceana procjenjuju se na 1,3 bilijuna eura, a taj bi iznos do 2030. mogao porasti više no dvostruko. Potreba za postizanjem ciljnih vrijednosti u pogledu smanjenja emisija CO_2, učinkovitijom upotrebom resursa i smanjenjem ekološkog otiska plavoga gospodarstva snažno je potaknula inovacije u drugim sektorima, primjerice u proizvodnji pomorske opreme, brodogradnji, opservaciji oceana, jaružanju, zaštiti obale i izgradnji na obali i u moru. U pomorsko gospodarstvo dosad se ulagalo iz strukturnih fondova Unije, posebno iz Europskog fonda za regionalni razvoj (EFRR). Kako bi se iskoristio potencijal rasta predmetnog sektora, potrebno je primijeniti nove instrumente za potporu ulaganja, kao što je fond InvestEU.

(10) EFPR bi se trebao temeljiti na četiri prioriteta: poticanje održivog ribarstva i očuvanja morskih bioloških resursa; doprinos sigurnosti opskrbe hranom u Uniji zahvaljujući akvakulturi i tržištima koji su konkurentni i održivi; omogućivanje rasta održivog plavoga gospodarstva i poticanje prosperitetnih obalnih zajednica; jačanje međunarodnog upravljanja oceanima i jamčenje sigurnih i čistih mora i oceana kojima se održivo upravlja. Te bi prioritete trebalo ostvarivati u okviru podijeljenog, izravnog i neizravnog upravljanja.

(11) EFPR bi se u razdoblju nakon 2020. trebao temeljiti na pojednostavnjenoj strukturi bez pretjeranog propisivanja unaprijed definiranih mjera i detaljnih pravila o prihvatljivosti na razini Unije. Umjesto toga, trebalo bi opisati opća područja potpore u okviru svakog prioriteta. Države članice stoga bi svoje programe trebale izraditi tako da u njima navedu najprimjerenija sredstva za ostvarenje prioriteta. Mjere iz tih programa država članica trebale bi se moći poduprijeti, u skladu s pravilima utvrđenima u ovoj Uredbi i u Uredbi (EU) br. [Uredba o utvrđivanju zajedničkih odredbi], pod uvjetom da su obuhvaćene područjima potpore utvrđenima u ovoj Uredbi. Međutim potrebno je utvrditi popis neprihvatljivih operacija kako bi se izbjegli štetni učinci za očuvanje ribarstva, na primjer uvesti opću zabranu ulaganja kojima se povećava ribolovni kapacitet. Osim toga, ulaganja i naknade za flotu trebalo bi strogo uvjetovati njihovom usklađenošću s ciljevima očuvanja iz ZRP-a.

(12) U Programu Ujedinjenih naroda za održivi razvoj do 2030. očuvanje i održivo iskorištavanje oceana utvrđeni su kao jedan od 17 ciljeva održivog razvoja (14. cilj).

[6] SL C […], […], str. […].

Unija se u potpunosti zalaže za taj cilj i njegovu provedbu. U tom se kontekstu obvezala da će promicati održivo plavo gospodarstvo koje je usklađeno s prostornim planiranjem morskog područja, očuvanje bioloških resursa i postizanje dobrog stanja okoliša, zabraniti određene oblike subvencija za ribarstvo koje doprinose prekoračenju kapaciteta i prelovu, ukloniti subvencije koje pridonose nezakonitom, neprijavljenom i nereguliranom ribolovu te se suzdržati od uvođenja novih sličnih subvencija. Prethodno navedeno trebalo bi proizaći iz pregovora o subvencijama u području ribarstva u okviru Svjetske trgovinske organizacije. Unija se usto tijekom pregovora u okviru Svjetske trgovinske organizacije na Svjetskom sastanku na vrhu o održivom razvoju 2002. i Konferenciji Ujedinjenih naroda o održivom razvoju 2012. (Rio+20) obvezala da će ukloniti subvencije koje doprinose prekoračenju kapaciteta i prelovu.

(13) Zbog važnosti suzbijanja klimatskih promjena u skladu s obvezama koje je Unija preuzela u pogledu provedbe Pariškog sporazuma i postizanja UN-ovih ciljeva održivog razvoja, ova bi Uredba trebala doprinijeti uključivanju klimatskih pitanja u sve politike kako bi se postigao opći cilj da 25 % rashoda proračuna Unije doprinose postizanju klimatskih ciljeva. Očekuje se da će 30 % ukupne financijske omotnice EFPR-a za doprinijeti postizanju klimatskih ciljeva. Relevantna djelovanja bit će utvrđena tijekom izrade i provedbe EFPR-a te ponovno procijenjena u okviru relevantnih evaluacija i postupaka revizije.

(14) EFPR bi trebao doprinijeti postizanju Unijinih okolišnih ciljeva. Taj bi doprinos trebalo pratiti primjenom pokazatelja Unije za klimatske aktivnosti i o njemu bi se trebalo redovito izvješćivati u okviru evaluacija i godišnjih izvješća o uspješnosti.

(15) U skladu s člankom 42. Uredbe (EU) br. 1380/2013 Europskog parlamenta i Vijeća („Uredba o ZRP-u”)[7], financijsku pomoć Unije u okviru EFPR-a trebalo bi uvjetovati poštovanjem pravila ZRP-a. Zahtjevi korisnika koji ne poštuju postojeća pravila ZRP-a ne bi trebali biti prihvatljivi.

(16) Kako bi se riješilo pitanje posebnih uvjeta ZRP-a iz Uredbe (EU) br. 1380/2013 i doprinijelo usklađenosti s pravilima ZRP-a, trebalo bi utvrditi dodatne odredbe uz pravila o prekidu, suspenziji i financijskim ispravcima kako su utvrđena Uredbom (EU) br. [Uredba o utvrđivanju zajedničkih odredbi]. Ako država članica ili korisnik ne poštuju svoje obveze u okviru ZRP-a ili ako Komisija ima dokaze koji upućuju na takvo nepoštovanje, Komisiji bi, kao mjeru opreza, trebalo omogućiti prekid rokova plaćanja. Kako bi se izbjegao očit rizik financiranja neprihvatljivih rashoda, Komisiji bi, osim mogućnosti prekida roka plaćanja, trebalo omogućiti suspenziju plaćanja i nametanje financijskih ispravaka u slučajevima ozbiljne neusklađenosti države članice s pravilima ZRP-a.

(17) U proteklih nekoliko godina ZRP-om je postignut znatan napredak u smislu vraćanja ribljih stokova na zdrave razine, povećanja profitabilnosti ribarske industrije Unije i očuvanja morskih ekosustava. Međutim, kako bi se ostvarili društveno-gospodarski i okolišni ciljevi ZRP-a potrebno je otkloniti određene bitne probleme. Zbog toga je potrebno nastaviti pružati potporu i u razdoblju nakon 2020., posebno u morskim bazenima u kojima je napredak sporiji.

---

[7] Uredba (EU) br. 1380/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 11. prosinca 2013. o zajedničkoj ribarstvenoj politici, izmjeni uredaba Vijeća (EZ) br. 1954/2003 i (EZ) br. 1224/2009 i stavljanju izvan snage uredaba (EZ) br. 2371/2002 i (EZ) br. 639/2004 i Odluke Vijeća 2004/585/EZ (SL L 354, 28.12.2013., str. 22.).

(18) Ribarstvo je presudno za egzistenciju i kulturnu baštinu mnogih obalnih zajednica u Uniji, osobito onih u kojima važnu ulogu ima mali priobalni ribolov. S obzirom na to da je prosječna starost mnogih ribarskih zajednica viša od 50 godina, smjena generacija i diversifikacija aktivnosti i dalje su problem.

(19) Cilj EFPR-a trebao bi biti ostvarenje okolišnih, gospodarskih i društvenih ciljeva te ciljeva u pogledu zapošljavanja iz ZRP-a, kako su utvrđeni u članku 2. Uredbe (EU) br. 1380/2013. Tom bi se potporom trebala zajamčiti dugoročna okolišna održivost aktivnosti u ribarstvu i akvakulturi i upravljanje tim aktivnostima u skladu s ciljem ostvarivanja gospodarskih i društvenih koristi te koristi za zapošljavanje te s ciljem doprinosa dostupnosti opskrbe hranom.

(20) Potporom iz EFPR-a trebalo bi se nastojati postići i održati održivo ribarstvo na temelju najvišeg održivog prinosa (MSY), a negativne učinke ribolovnih aktivnosti na morski ekosustav svesti na najmanju moguću mjeru. Ta potpora trebala bi uključivati inovacije i ulaganja u ribolovnu praksu i tehnike sa slabim učinkom na okoliš i niskim emisijama ugljika koje su otporne na klimatske promjene.

(21) Obveza iskrcavanja jedan je od glavnih izazova ZRP-a. Njezino uvođenje dovelo je do znatnih izmjena ribolovnih praksi, katkad i uz visoke troškove. Stoga će EFPR poduprijeti inovacije i ulaganja koji doprinose provedbi obveze iskrcavanja, kao što su ulaganja u selektivne ribolovne alate, u poboljšanje lučke infrastrukture i u stavljanje na tržište neželjenog ulova, i to uz višu stopu intenziteta potpore od one koja se primjenjuje na druge operacije. U okviru EFPR-a trebalo bi predvidjeti i maksimalnu stopu intenziteta potpore od 100 % za osmišljavanje, razvoj, praćenje, evaluaciju i upravljanje transparentnim sustavima razmjene ribolovnih mogućnosti među državama članicama („zamjena kvota”) kako bi se ublažio učinak vrsta koje ograničavaju ribolov do kojeg je dovela obveza iskrcavanja.

(22) EFPR bi trebao moći poduprijeti inovacije i ulaganja na ribarskim plovilima radi poboljšanja zdravstvenih, sigurnosnih i radnih uvjeta, energetske učinkovitosti i kvalitete ulova. Ta potpora međutim ne bi smjela dovesti do povećanja ribolovnog kapaciteta ili sposobnosti pronalaženja ribe te je ne bi trebalo dodjeljivati za ulaganja koja su nužna za poštovanje obveznih zahtjeva iz prava Unije ili nacionalnog prava. U okviru strukture u kojoj nema normativnih mjera, države članice su te koje bi trebale definirati precizna pravila o prihvatljivosti tih ulaganja. U pogledu zdravstvenih, sigurnosnih i radnih uvjeta na ribarskim plovilima trebalo bi dopustiti višu stopu intenziteta potpore od one koja se primjenjuje na druge operacije.

(23) Kontrola ribarstva od najveće je važnosti za provedbu ZRP-a. Stoga bi EFPR u okviru podijeljenog upravljanja trebao poduprijeti razvoj i provedbu sustava kontrole ribarstva Unije kako je navedeno u Uredbi Vijeća (EZ) br. 1224/2009 („Uredba o kontroli”)[8]. Posebna potpora opravdana je zbog određenih obveza predviđenih u reviziji Uredbe o kontroli (obvezni sustav za praćenje plovila i obvezni elektronički sustav izvješćivanja za plovila koja se bave malim priobalnim ribolovom, obvezni sustav daljinskog elektroničkog praćenja, obvezno kontinuirano mjerenje i

[8] Uredba Vijeća (EZ) br. 1224/2009 od 20. studenoga 2009. o uspostavi sustava kontrole Zajednice za osiguranje sukladnosti s pravilima zajedničke ribarstvene politike, o izmjeni uredbi (EZ) br. 847/96, (EZ) br. 2371/2002, (EZ) br. 811/2004, (EZ) br. 768/2005, (EZ) br. 2115/2005, (EZ) br. 2166/2005, (EZ) br. 388/2006, (EZ) br. 509/2007, (EZ) br. 676/2007, (EZ) br. 1098/2007, (EZ) br. 1300/2008, (EZ) br. 1342/2008 i o stavljanju izvan snage uredbi (EEZ) br. 2847/93, (EZ) br. 1627/94 i (EZ) br. 1966/2006 (SL L 343, 22.12.2009., str. 1.).

evidentiranje porivne snage motora). Osim toga, ulaganja država članica u sredstva za kontrolu mogla bi se iskoristiti i u svrhu pomorskog nadzora i suradnje u pogledu funkcija obalnih straža.

(24) Uspjeh ZRP-a ovisi o dostupnosti znanstvenih savjeta u području upravljanja ribarstvom, a stoga i o dostupnosti podataka o ribarstvu. S obzirom na izazove i troškove povezane s dobivanjem pouzdanih i potpunih podataka potrebno je pružiti potporu djelovanjima država članica namijenjenima prikupljanju i obradi podataka u skladu s Uredbom (EU) br. 2017/1004 Europskog parlamenta i Vijeća („Uredba o okviru za prikupljanje podataka”)[9] i doprinijeti najboljim dostupnim znanstvenim savjetima. Ta potpora trebala bi omogućiti sinergije s prikupljanjem i obradom drugih vrsta podataka o moru.

(25) EFPR bi u okviru izravnog upravljanja trebao poduprijeti djelotvornu i na znanju utemeljenu provedbu ZRP-a, tj. pružanje znanstvenih savjeta, razvoj i provedbu sustava kontrole ribarstva Unije, rad savjetodavnih vijeća i dobrovoljne doprinose međunarodnim organizacijama.

(26) S obzirom na izazove u ostvarivanju ciljeva očuvanja iz ZRP-a EFPR bi trebao moći poduprijeti djelovanja namijenjena upravljanju ribarstvom i ribarskim flotama. U tom je kontekstu potpora za prilagodbu flote i dalje katkad neophodna za određene segmente flote i morske bazene. Ta bi potpora trebala biti strogo usmjerena na očuvanje i održivo iskorištavanje morskih bioloških resursa te na postizanje ravnoteže između ribolovnog kapaciteta i raspoloživih ribolovnih mogućnosti. Stoga bi EFPR trebao moći poduprijeti trajni prestanak ribolovnih aktivnosti u segmentima flote u kojima ribolovni kapacitet i raspoložive ribolovne mogućnosti nisu uravnoteženi. Ta bi potpora trebala biti instrument akcijskih planova namijenjen prilagodbi segmenata flote za koje je utvrđeno strukturno prekoračenje kapaciteta, kako je predviđeno člankom 22. stavkom 4. Uredbe (EU) br. 1380/2013, te bi se trebala provesti uništenjem ribarskog plovila ili njegovim povlačenjem iz ribolova i adaptacijom za druge aktivnosti. Ako bi adaptacija uzrokovala povećani pritisak rekreacijskog ribolova na morski ekosustav, potpora bi se trebala dodijeliti samo ako je u skladu sa ZRP-om i ciljevima relevantnih višegodišnjih planova. Kako bi se zajamčila usklađenost strukturne prilagodbe flote s ciljevima očuvanja, potpora trajnom prestanku ribolovnih aktivnosti trebala bi biti strogo uvjetovana i povezana s ostvarenjem rezultata. Stoga bi se trebala provoditi samo financiranjem koje nije povezano s troškovima, kako je predviđeno Uredbom (EU) br. [Uredba o utvrđivanju zajedničkih odredbi]. U okviru tog mehanizma Komisija ne bi trebala državama članicama isplaćivati nadoknadu za trajni prestanak ribolovnih aktivnosti na temelju stvarnih troškova, već na temelju ispunjenih uvjeta i ostvarenja rezultata. U tu bi svrhu Komisija trebala u delegiranom aktu utvrditi te uvjete, koji bi trebali biti povezani s postizanjem ciljeva očuvanja iz ZRP-a.

(27) S obzirom na visoku razinu nepredvidljivosti ribolovnih aktivnosti, iznimne okolnosti ribarima mogu uzrokovati znatne ekonomske gubitke. Kako bi se ublažile te posljedice, EFPR bi trebao moći poduprijeti naknadu za izvanredni prestanak ribolovnih aktivnosti uzrokovan provedbom određenih mjera očuvanja (primjerice

[9] Uredba (EU) 2017/1004 Europskog parlamenta i Vijeća od 17. svibnja 2017. o uspostavi okvira Unije za prikupljanje i upotrebu podataka u sektoru ribarstva te upravljanje njima i potporu za znanstveno savjetovanje u vezi sa zajedničkom ribarstvenom politikom, i o stavljanju izvan snage Uredbe Vijeća (EZ) br. 199/2008 (SL L 157, 20.6.2017., str. 1.).

višegodišnjih planova, ciljnih vrijednosti u kontekstu očuvanja i održivog iskorištavanja stokova, mjera za prilagodbu ribolovnog kapaciteta ribarskih plovila raspoloživim ribolovnim mogućnostima i tehničkih mjera), provedbom hitnih mjera, prekidom primjene sporazuma o partnerstvu u održivom ribarstvu zbog više sile, prirodnom katastrofom ili ekološkim incidentom. Potpora bi se trebala dodijeliti samo ako je učinak tih okolnosti na ribare znatan, tj. ako komercijalne aktivnosti dotičnog plovila budu prekinute tijekom najmanje 90 uzastopnih dana i ako ekonomski gubici zbog prestanka iznose više od 30 % prosječnoga godišnjeg prometa dotičnog poduzetnika tijekom određenog razdoblja. U uvjetima za dodjelu te potpore trebalo bi uzeti u obzir posebnosti ribolova jegulje.

(28) Mali priobalni ribolov obavljaju ribarska plovila kraća od 12 metara na kojima se ne upotrebljavaju povlačni ribolovni alati. Taj sektor obuhvaća gotovo 75 % svih ribarskih plovila registriranih u Uniji i gotovo polovinu svih zaposlenih u sektoru ribarstva. Subjekti koji se bave malim priobalnim ribolovom izrazito su ovisni o zdravim ribljim stokovima jer im je to glavni izvor prihoda. U okviru EFPR-a bi se stoga njima trebao pružiti povlašteni tretman tako da im se omogući 100 %-tna stopa intenziteta potpore, među ostalim za operacije povezane s kontrolom i izvršenjem, u cilju poticanja održive ribolovne prakse. Osim toga, određena područja potpore trebala bi biti će rezervirana za mali priobalni ribolov u segmentima flote u kojima su ribolovni kapacitet i raspoložive ribolovne mogućnosti uravnoteženi, tj. potpora za nabavu rabljenog plovila i za zamjenu ili modernizaciju motora plovila. Nadalje, države članice u svoj bi program trebale uključiti akcijski plan za mali priobalni ribolov koji bi trebalo pratiti na temelju pokazatelja za koje bi trebalo utvrditi ključne etape i ciljne vrijednosti.

(29) Najudaljenije regije, kako je navedeno u Komunikaciji Komisije Europskom parlamentu, Vijeću, Europskom gospodarskom i socijalnom odboru, Odboru regija i Europskoj investicijskoj banci od 24. listopada 2017. pod naslovom „Jače i obnovljeno strateško partnerstvo s najudaljenijim regijama EU-a”[10], suočene su s posebnim izazovima povezanima s njihovom udaljenošću, topografijom i klimom kako je navedeno u članku 349. Ugovora, ali imaju i posebne prednosti za razvoj održivog plavoga gospodarstva. Stoga bi za svaku najudaljeniju regiju programu dotičnih država članica trebao biti pridružen akcijski plan za razvoj održivih sektora plavoga gospodarstva, uključujući održivo iskorištavanje ribarstva i akvakulture, a za potporu provedbi tih akcijskih planova trebala bi se namijeniti dodijeljena financijska sredstva. EFPR bi trebao moći poduprijeti i nadoknadu dodatnih troškova s kojima su najudaljenije regije suočene zbog svojeg položaja i izoliranosti. Tu bi potporu trebalo ograničiti na određeni postotak ukupnih dodijeljenih financijskih sredstava. Osim toga, u najudaljenijim regijama trebala bi se primijeniti viša stopa intenziteta potpore od one koja se primjenjuje na druge operacije.

(30) EFPR bi u okviru podijeljenog upravljanja trebao moći poduprijeti zaštitu i obnovu morske i obalne bioraznolikosti i ekosustavâ. U tu bi se svrhu trebala moći pružiti potpora za naknadu za prikupljanje izgubljenog ribolovnog alata i morskog otpada iz mora i za ulaganja u luke u cilju osiguravanja primjerenih objekata za prihvat izgubljenog ribolovnog alata i morskog otpada. Potpora bi se trebala moći pružiti i za djelovanja namijenjena postizanju ili održavanju dobrog stanja okoliša u morskom okolišu kako je utvrđeno u Direktivi 2008/56/EZ Europskog parlamenta i Vijeća

[10] COM(2017) 623

(„Okvirna direktiva o pomorskoj strategiji”)[11], za provedbu mjera prostorne zaštite uvedenih u skladu s tom Direktivom te, u skladu s prioritetnim akcijskim okvirima uspostavljenima na temelju Direktive Vijeća 92/43/EEZ („Direktiva o staništima”)[12], za upravljanje, obnovu i praćenje područja mreže Natura 2000. i za zaštitu vrsta u skladu s Direktivom 92/43/EEZ i Direktivom 2009/147/EZ Europskog parlamenta i Vijeća („Direktiva o pticama”)[13]. U okviru izravnog upravljanja EFPR će doprinijeti promicanju čistih i zdravih mora i provedbi „Europske strategije za plastiku u kružnom gospodarstvu” predstavljene u Komunikaciji Komisije Europskom parlamentu, Vijeću, Europskom gospodarskom i socijalnom odboru i Odboru regija od 16. siječnja 2016.[14], u skladu s ciljem postizanja ili održavanja dobrog stanja okoliša u morskom okolišu.

(31) Ribarstvo i akvakultura doprinose sigurnosti opskrbe hranom i prehrani. Međutim Unija trenutačno uvozi više od 60 % svoje ponude proizvoda ribarstva, zbog čega je izrazito ovisna o trećim zemljama. Važan je izazov potaknuti potrošnju ribljih bjelančevina koje su proizvedene u Uniji uz visoke standarde kvalitete i dostupne potrošačima po povoljnim cijenama.

(32) EFPR bi stoga trebao moći poduprijeti promicanje i održivi razvoj akvakulture, uključujući slatkovodnu akvakulturu, namijenjenu uzgoju vodenih životinja i biljaka za proizvodnju hrane i drugih sirovina. U nekim državama članicama i dalje su na snazi složeni administrativni postupci, kao što su otežan pristup prostoru i komplicirani postupci izdavanja dozvola, što tom sektoru otežava nastojanja da popravi predodžbu o proizvodima akvakulture i poveća njihovu konkurentnost. Potpora bi trebala biti u skladu s višegodišnjim strateškim planovima država članica za razvoj akvakulture izrađenima na temelju Uredbe (EU) br. 1380/2013. Konkretno, trebala bi biti prihvatljiva potpora okolišnoj održivosti, produktivnim ulaganjima, inovacijama, stjecanju profesionalnih vještina, poboljšanju radnih uvjeta i kompenzacijskim mjerama kojima se omogućuju ključne usluge upravljanja zemljištem i prirodom. Trebala bi biti prihvatljiva i djelovanja u području javnog zdravstva, programi osiguranja akvakulturnih stokova i djelovanja u području zdravlja i dobrobiti životinja. Međutim potpora produktivnim ulaganjima trebala bi se pružati isključivo financijskim instrumentima i u okviru fonda InvestEU, što omogućuje postizanje visokog učinka poluge na tržištima te je stoga relevantnije od bespovratnih sredstava za rješavanje financijskih izazova dotičnog sektora.

(33) Sigurnost opskrbe hranom ovisi o djelotvornim i dobro organiziranim tržištima kojima se poboljšavaju transparentnost, stabilnost, kvaliteta i raznolikost lanca opskrbe te informiranost potrošača. U tu bi svrhu EFPR trebao moći poduprijeti stavljanje na tržište proizvoda ribarstva i akvakulture u skladu s ciljevima iz Uredbe (EU) br. 1379/2013 Europskog parlamenta i Vijeća („Uredba o ZOT-u”)[15]. Konkretno, potpora bi se trebala moći pružiti za osnivanje organizacija proizvođača, provedbu

---

11 Direktiva 2008/56/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 17. lipnja 2008. o uspostavljanju okvira za djelovanje Zajednice u području politike morskog okoliša (SL L 164, 25.6.2008., str. 19.).

12 Direktiva Vijeća 92/43/EEZ od 21. svibnja 1992. o očuvanju prirodnih staništa i divlje faune i flore (SL L 206, 22.7.1992., str. 7.).

13 Direktiva 2009/147/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 30. studenoga 2009. o očuvanju divljih ptica (SL L 20, 26.1.2010, str. 7.).

14 COM(2018) 28

15 Uredba (EU) br. 1379/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 11. prosinca 2013. o zajedničkom uređenju tržišta proizvodima ribarstva i akvakulture, izmjeni uredbi Vijeća (EZ) br. 1184/2006 i (EZ) br. 1224/2009 i stavljanju izvan snage Uredbe Vijeća (EZ) br. 104/2000 (SL L 354, 28.12.2013., str. 1.).

planova proizvodnje i stavljanja na tržište, promicanje tržišnog plasmana te izradu i širenje podataka o istraživanju tržišta.

(34) Prerađivačka industrija ima određenu ulogu u dostupnosti i kvaliteti proizvoda ribarstva i akvakulture. EFPR bi trebao moći poduprijeti ciljana ulaganja u tu industriju, pod uvjetom da doprinose ostvarenju ciljeva ZOT-a. Tu bi potporu trebalo osigurati isključivo iz financijskih instrumenata i fonda InvestEU, a ne iz bespovratnih sredstava.

(35) Otvaranje radnih mjesta u obalnim regijama ovisi o lokalnom razvoju održivog plavoga gospodarstva kojim se oživljava socijalna struktura tih regija. Industrija i usluge povezane s oceanima vjerojatno će nadmašiti rast svjetskoga gospodarstva i znatno doprinijeti zapošljavanju i rastu do 2030. Da bi bio održiv, plavi rast ovisi o inovacijama i ulaganju u nove pomorske djelatnosti i u biogospodarstvo, uključujući održive modele turizma, obnovljive izvore energije koji se temelje na oceanima, inovativnu luksuznu brodogradnju i nove lučke usluge, što može otvoriti radna mjesta i istodobno pospješiti lokalni razvoj. Iako bi javna ulaganja u održivo plavo gospodarstvo trebalo uvrstiti u sve dijelove proračuna Unije, EFPR bi se trebao posebno usredotočiti na uvjete koji omogućuju razvoj održivog plavoga gospodarstva i uklanjanje uskih grla kako bi se olakšalo ulaganje i potaknuo razvoj novih tržišta, tehnologija ili usluga. Potporu za razvoj održivog plavoga gospodarstva trebalo bi pružiti u okviru podijeljenog, izravnog i neizravnog upravljanja.

(36) Razvoj održivog plavoga gospodarstva snažno se oslanja na partnerske odnose među lokalnim dionicima koji doprinose vitalnosti obalnih i kontinentalnih zajednica i gospodarstava. U okviru EFPR-a trebalo bi osigurati alate za poticanje tih partnerskih odnosa. EFPR bi u tu svrhu u okviru podijeljenog upravljanja trebao pružiti potporu lokalnom razvoju pod vodstvom zajednice. Tim bi se pristupom trebala ojačati gospodarska diversifikacija u lokalnom kontekstu razvojem priobalnog ribolova i ribolova na unutarnjim vodama, akvakulture i održivog plavoga gospodarstva. Strategijama lokalnog razvoja pod vodstvom zajednice trebalo bi lokalnim zajednicama omogućiti da bolje iskoriste i ostvare dobit iz prilika koje im nudi održivo plavo gospodarstvo te da iskoriste i ojačaju kulturne, društvene i ljudske resurse te resurse okoliša. Stoga bi svako lokalno partnerstvo trebalo odražavati glavni cilj svoje strategije koja se na njega primjenjuje i osigurati uravnoteženo sudjelovanje i zastupljenost relevantnih dionika održivog lokalnog plavoga gospodarstva.

(37) EFPR bi u okviru podijeljenog upravljanja trebao moći poduprijeti održivo plavo gospodarstvo prikupljanjem, upravljanjem i korištenjem podataka radi poboljšanja znanja o stanju morskog okoliša. Ta bi potpora trebala biti usmjerena na ispunjenje zahtjeva iz Direktive 92/43/EEZ i Direktive 2009/147/EZ, podupiranje prostornog planiranja morskog područja te poboljšanje kvalitete i razmjene podataka u okviru Europske mreže nadgledanja i prikupljanja podataka o moru.

(38) EFPR bi se u okviru izravnog i neizravnog upravljanja trebao usredotočiti na uvjete koji omogućuju razvoj održivog plavoga gospodarstva promicanjem integriranog vođenja i upravljanja pomorskom politikom, jačanjem transfera i primjene istraživanja, inovacija i tehnologija u održivom plavom gospodarstvu, poboljšanjem pomorskih vještina, znanja o oceanima i razmjene socioekonomskih podataka o održivom plavom gospodarstvu, promicanjem održivog plavoga gospodarstva s niskim emisijama ugljika koje je otporno na klimatske promjene te razvojem portfelja projekata i inovativnih instrumenata financiranja. Trebalo bi posvetiti odgovarajuću

pozornost posebnoj situaciji najudaljenijih regija s obzirom na prethodno navedena područja.

(39) Ukupno 60 % oceana nalazi se izvan granica nacionalne jurisdikcije. To podrazumijeva zajedničku međunarodnu odgovornost. Većina problema koji prijete oceanima, kao što su prekomjerno iskorištavanje, klimatske promjene, acidifikacija, zagađenje i smanjenje bioraznolikosti, ne prestaje na nacionalnim granicama i stoga zahtijeva zajedničko djelovanje. U okviru Konvencije Ujedinjenih naroda o pravu mora, čija je EU stranka na temelju Odluke Vijeća 98/392/EZ[16], uspostavljena su mnoga jurisdikcijska prava, institucije i posebni okviri za reguliranje ljudskih aktivnosti u oceanima i upravljanje njima. Posljednjih je godina postignut globalni konsenzus da bi se morskim okolišem i pomorskim ljudskim aktivnostima trebalo upravljati djelotvornije kako bi se ublažio sve veći pritisak na oceane.

(40) Unija se kao svjetski akter snažno zalaže za promicanje međunarodnog upravljanja oceanima, u skladu sa Zajedničkom komunikacijom Vijeću, Europskom parlamentu, Europskom gospodarskom i socijalnom odboru i Odboru regija od 10. studenoga 2016. pod naslovom „Međunarodno upravljanje oceanima: plan za budućnost naših oceana”[17]. Politika Unije za upravljanje oceanima nova je politika koja podrazumijeva integrirani pristup upravljanju oceanima. Međunarodno upravljanje oceanima nije presudno samo za ostvarenje Programa održivog razvoja do 2030., konkretno 14. cilja održivog razvoja („očuvati i održivo iskorištavati oceane, mora i morske resurse u cilju održivog razvoja”), već i za jamčenje sigurnih i čistih mora i oceana kojima se održivo upravlja za buduće generacije. Unija mora ispuniti te međunarodne obveze i biti pokretačka snaga za bolje međunarodno upravljanje oceanima na bilateralnoj, regionalnoj i multilateralnoj razini, među ostalim sprečavanjem nezakonitog, neprijavljenog i nereguliranog ribolova, odvraćanjem od njega i njegovim zaustavljanjem, poboljšanjem okvira za međunarodno upravljanje oceanima, smanjivanjem pritiska na oceane i mora, stvaranjem uvjeta za održivo plavo gospodarstvo i unapređenjem međunarodnog istraživanja oceana i podataka o njima.

(41) Djelovanjima za promicanje međunarodnog upravljanja oceanima u okviru EFPR-a trebao bi se poboljšati opći okvir za međunarodne i regionalne procese, sporazume, pravila i institucije za reguliranje ljudskih aktivnosti u oceanima i upravljanje njima. EFPR bi trebao financirati međunarodne dogovore koje je Unija sklopila za područja koja nisu obuhvaćena sporazumima o partnerstvu u održivom ribarstvu (SFPA) sklopljenima s raznim trećim zemljama i zakonski doprinos Unije za njezino članstvo u regionalnim organizacijama za upravljanje ribarstvom (RFMO). SFPA-i i RFMO-i i dalje će se financirati iz drugih dijelova proračuna Unije.

(42) Kada je riječ o sigurnosti i obrani, iznimno je važno poboljšati zaštitu granica i pomorsku sigurnost. U skladu sa strategijom pomorske sigurnosti Europske unije koju je donijelo Vijeće Europske unije 24. lipnja 2014. i pripadajućim akcijskim planom donesenim 16. prosinca 2014., razmjena informacija i suradnja Europske agencije za kontrolu ribarstva, Europske agencije za pomorsku sigurnost i Agencije za europsku graničnu i obalnu stražu u području europske granične i obalne straže ključne su za postizanje tih ciljeva. EFPR-a bi stoga trebao poduprijeti pomorski nadzor i suradnju

[16] Odluka Vijeća 98/392/EZ od 23. ožujka 1998. o sklapanju Konvencije Ujedinjenih naroda o pravu mora od 10. prosinca 1982. i Sporazuma o primjeni njezinog dijela XI. od 28. srpnja 1994. od strane Europske zajednice (SL L 179, 23.6.1998., str. 1.).

[17] COM(2016) 49

obalnih straža u okviru podijeljenog i izravnog upravljanja, među ostalim kupnjom sredstava za višenamjenske pomorske operacije. Isto tako, EFPR bi odgovarajućim agencijama trebao omogućiti da provode potporu u području pomorskog nadzora i sigurnosti u okviru neizravnog upravljanja.

(43) Svaka država članica trebala bi u okviru podijeljenog upravljanja pripremiti jedan program, a Komisija bi ga trebala odobriti. U kontekstu regionalizacije i kako bi se države članice potaknulo da strateški pristupe izradi programa, Komisija bi trebala izraditi analizu za svaki morski bazen, navodeći zajedničke prednosti i nedostatke u pogledu postizanja ciljeva ZRP-a. Ta analiza trebala bi pružiti smjernice državama članicama i Komisiji u pregovorima o svakom programu, uzimajući u obzir regionalne izazove i potrebe. Komisija bi pri ocjenjivanju programa trebala u obzir uzeti okolišne i društveno-gospodarske izazove ZRP-a, društveno-gospodarsku uspješnost održivog plavoga gospodarstva, izazove na razini morskih bazena, očuvanje i obnovu morskih ekosustava, smanjenje količine morskog otpada te ublažavanje klimatskih promjena i prilagodbu njima.

(44) Uspješnost potpora u okviru EFPR-a u državama članicama trebalo bi procjenjivati na temelju pokazatelja. Države članice trebale bi izvješćivati o napretku s obzirom na utvrđene ključne etape i ciljne vrijednosti, a Komisija bi trebala provoditi preglede uspješnosti na temelju godišnjih izvješća o uspješnosti koja izrađuju države članice kako bi mogla rano otkriti moguće probleme s provedbom i uvesti korektivne mjere. U tu bi svrhu trebalo uspostaviti okvir za praćenje i evaluaciju.

(45) U skladu sa stavcima 22. i 23. Međuinstitucijskog sporazuma između Europskog parlamenta, Vijeća Europske unije i Europske komisije o boljoj izradi zakonodavstva od 13. travnja 2016.[18] EFPR je potrebno evaluirati na temelju podataka prikupljenih u okviru posebnih zahtjeva za praćenje, izbjegavajući pritom prekomjerne propise i administrativna opterećenja, posebice za države članice. Ti zahtjevi, prema potrebi, mogu obuhvaćati mjerljive pokazatelje kao temelj za ocjenu učinaka EFPR-a na terenu.

(46) Komisija bi trebala provoditi aktivnosti obavješćivanja i priopćavanja u pogledu EFPR-a, njegovih djelovanja i rezultata. Financijski izvori dodijeljeni EFPR-u također bi trebali doprinijeti institucijskom priopćavanju političkih prioriteta Unije ako se odnose na prioritete EFPR-a.

(47) U skladu s Uredbom (EU) br. [Uredba o financijskim pravilima koja se primjenjuju na opći proračun Unije], Uredbom (EU, Euratom) br. 883/2013 Europskog parlamenta i Vijeća[19], Uredbom Vijeća (Euratom, EZ) br. 2988/95[20], Uredbom Vijeća (Euratom, EZ) br. 2185/96[21] i Uredbom Vijeća (EU) 2017/1939[22], financijski interesi Unije

---

18 Međuinstitucijski sporazum Europskog parlamenta, Vijeća Europske unije i Europske komisije o boljoj izradi zakonodavstva od 13. travnja 2016. (SL L 123, 12.5.2016., str. 1.)

19 Uredba (EU, Euratom) br. 883/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 11. rujna 2013. o istragama koje provodi Europski ured za borbu protiv prijevara (OLAF) i stavljanju izvan snage Uredbe (EZ) br. 1073/1999 Europskog parlamenta i Vijeća te Uredbe Vijeća (Euratom) br. 1074/1999 (SL L 248, 18.9.2013., str. 1.).

20 Uredba Vijeća (EZ, Euratom) br. 2988/95 od 18. prosinca 1995. o zaštiti financijskih interesa Europskih zajednica (SL L 312, 23.12.1995., str. 1.).

21 Uredba Vijeća (Euratom, EZ) br. 2185/96 od 11. studenoga 1996. o provjerama i inspekcijama na terenu koje provodi Komisija s ciljem zaštite financijskih interesa Europskih zajednica od prijevara i ostalih nepravilnosti (SL L 292, 15.11.1996., str. 2.).

22 Uredba Vijeća (EU) 2017/1939 od 12. listopada 2017. o provedbi pojačane suradnje u vezi s osnivanjem Ureda europskog javnog tužitelja („EPPO”) (SL L 283, 31.10.2017., str. 1.).

trebali bi se štititi razmjernim mjerama, među ostalim i sprečavanjem, otkrivanjem, ispravljanjem i istragom nepravilnosti i prijevara, povratom izgubljenih, pogrešno plaćenih ili nepravilno upotrijebljenih sredstava te, prema potrebi, određivanjem administrativnih sankcija. Konkretno, u skladu s Uredbom (EU, Euratom) br. 883/2013 i Uredbom Vijeća (Euratom, EZ) br. 2185/96 Europski ured za borbu protiv prijevara (OLAF) trebao bi moći provoditi istrage, uključujući provjere i inspekcije na terenu, kako bi utvrdio je li bilo prijevara, korupcije ili drugih nezakonitih aktivnosti koje utječu na financijske interese Unije. U skladu s Uredbom Vijeća (EU) 2017/1939 Ured europskog javnog tužitelja („EPPO”) trebao bi moći provoditi istrage i kazneno goniti počinitelje prijevara i drugih kaznenih djela koja utječu na financijske interese Unije kako je predviđeno Direktivom (EU) 2017/1371 Europskog parlamenta i Vijeća[23]. U skladu s Uredbom (EU) br. [Uredba o financijskim pravilima koja se primjenjuju na opći proračun Unije] svaka osoba ili subjekt koji primaju sredstva Unije moraju u potpunosti surađivati u zaštiti financijskih interesa Unije, dodijeliti Komisiji, OLAF-u, EPPO-u i Europskom revizorskom sudu (ERS) nužna prava i pristup te se pobrinuti da sve treće strane koje su uključene u izvršavanje sredstava Unije osiguraju jednakovrijedna prava. U skladu s Uredbom (EU) br. [Uredba o financijskim pravilima koja se primjenjuju na opći proračun Unije] i Uredbom (EU) br. [Uredba o utvrđivanju zajedničkih odredbi] države članice trebale bi osigurati da u upravljanju EFPR-om i njegovoj provedbi financijski interesi Unije budu zaštićeni.

(48) Kako bi se povećala transparentnost u pogledu korištenja financijskih sredstava Unije i dobrog financijskog upravljanja njima, posebno u pogledu jačanja javne kontrole potrošenog novca, određene informacije o operacijama financiranima u okviru EFPR-a trebalo bi objaviti na internetskim stranicama države članice u skladu s Uredbom (EU) br. [Uredba o utvrđivanju zajedničkih odredbi]. Kada država članica objavljuje informacije o operacijama financiranima u okviru EFPR-a, potrebno je poštovati pravila o zaštiti osobnih podataka utvrđena u Uredbi (EU) br. 2016/679 Europskog parlamenta i Vijeća[24].

(49) Kako bi se dopunili i izmijenili određeni elementi ove Uredbe koji nisu ključni, ovlasti za donošenje delegiranih akata u skladu s člankom 290. Ugovora trebalo bi delegirati Komisiji u pogledu određivanja praga aktivacije i duljine razdoblja neprihvatljivosti s obzirom na kriterije prihvatljivosti zahtjeva, definiranja uvjeta povezanih s provedbom mjera očuvanja za financiranje koje nije povezano s troškovima u pogledu trajnog prestanka ribolovnih aktivnosti, definiranja kriterija za izračun dodatnih troškova koji proizlaze iz specifičnih poteškoća najudaljenijih regija, definiranja slučajeva nepoštovanja pravila od strane država članica koje može dovesti do prekida roka plaćanja, definiranja slučajeva ozbiljnog nepoštovanja pravila od strane država članica koje može dovesti do suspenzije plaćanja, definiranja kriterija za utvrđivanje razine financijskih ispravaka koje treba primijeniti i kriterija za primjenu fiksnih stopa ili ekstrapoliranih financijskih ispravaka, izmjenu Priloga I. i uspostavu okvira za praćenje i evaluaciju. Kako bi se omogućio nesmetani prijelaz s programa utvrđenog u

[23] Direktiva (EU) 2017/1371 Europskog parlamenta i Vijeća od 5. srpnja 2017. o suzbijanju prijevara počinjenih protiv financijskih interesa Unije kaznenopravnim sredstvima (SL L 198, 28.7.2017., str. 29.).

[24] Uredba (EU) 2016/679 Europskog parlamenta i Vijeća od 27. travnja 2016. o zaštiti pojedinaca u vezi s obradom osobnih podataka i o slobodnom kretanju takvih podataka te o stavljanju izvan snage Direktive 95/46/EZ (Opća uredba o zaštiti podataka) (SL L 119, 4.5.2016., str. 1.).

Uredbi (EU) br. 508/2014 Europskog parlamenta i Vijeća[25] na program utvrđen u ovoj Uredbi, Komisiji bi trebalo delegirati ovlasti za donošenje delegiranih akata u skladu s člankom 290. Ugovora i u pogledu utvrđivanja prijelaznih uvjeta.

(50) Kako bi se osigurali ujednačeni uvjeti za provedbu ove Uredbe, Komisiji bi trebalo dodijeliti provedbene ovlasti u vezi s odobravanjem i izmjenama operativnih programa, odobravanjem i izmjenama planova rada država članica za prikupljanje podataka, suspendiranjem plaćanja i financijskim ispravcima.

(51) Kako bi se osigurali ujednačeni uvjeti za provedbu ove Uredbe, Komisiji bi trebalo dodijeliti provedbene ovlasti u pogledu postupaka, formata i rokova za dostavu planova rada država članica za prikupljanje podataka i za predstavljanje godišnjih izvješća o uspješnosti,

DONIJELI SU OVU UREDBU:

[25] Uredba (EU) br. 508/2014 Europskog parlamenta i Vijeća od 15. svibnja 2014. o Europskom fondu za pomorstvo i ribarstvo i stavljanju izvan snage uredbi Vijeća (EZ) br. 2328/2003, (EZ) br. 861/2006, (EZ) br. 1198/2006, (EZ) br. 791/2007 i Uredbe (EU) br. 1255/2011 Europskog parlamenta i Vijeća (SL L 149, 20.5.2014., str. 1.).

GLAVA I. OPĆI OKVIR

POGLAVLJE I.

Opće odredbe

Članak 1.

Predmet

Ovom Uredbom uspostavlja se Europski fond za pomorstvo i ribarstvo (EFPR). Njome se utvrđuju prioriteti EFPR-a, proračun za razdoblje 2021.–2027., oblici financiranja sredstvima Unije i posebna pravila za osiguravanje tog financiranja, kao dopuna općim pravilima koja se primjenjuju na EFPR u okviru Uredbe (EU) br. [Uredba o utvrđivanju zajedničkih odredbi].

Članak 2.

Geografsko područje primjene

Ova se Uredba primjenjuje na operacije koje se provode na području Unije, osim ako je u njoj predviđeno drukčije.

Članak 3.

Definicije

1. Za potrebe ove Uredbe i ne dovodeći u pitanje stavak 2. primjenjuju se definicije iz članka 4. Uredbe (EU) br. 1380/2013, članka 5. Uredbe (EU) br. 1379/2013, članka 4. Uredbe (EZ) br. 1224/2009 i članka 2. Uredbe (EU) br. [Uredba o utvrđivanju zajedničkih odredbi].

2. Za potrebe ove Uredbe primjenjuju se sljedeće definicije:

   (1) .„operacija mješovitog financiranja” znači djelovanja financirana iz proračuna EU-a, među ostalim u okviru mehanizama za mješovito financiranje u skladu s člankom 2. stavkom 6. Uredbe (EU) br. [Uredba o financijskim pravilima koja se primjenjuju na opći proračun Unije], u kojima se kombiniraju bespovratni oblici potpore i/ili financijski instrumenti iz proračuna Unije i povratni oblici potpore iz razvojnih ili drugih javnih financijskih institucija te komercijalnih financijskih institucija i ulagatelja;

   (2) „zajedničko okruženje za razmjenu informacija” (CISE) znači okruženje sustava uspostavljenih za potporu razmjeni informacija među tijelima uključenima u međusektorski i prekogranični pomorski nadzor, radi poboljšanja njihove informiranosti o aktivnostima na moru;

   (3) „obalna straža” znači nacionalna tijela koja obavljaju funkcije obalne straže, što obuhvaća pomorsku sigurnost, pomorsku carinu, sprečavanje i suzbijanje trgovine ljudima i krijumčarenja, povezane aktivnosti tijela za provedbu zakona, kontrolu morskih granica, pomorski nadzor, zaštitu morskog okoliša,

potragu i spašavanje, reagiranje na nesreće i katastrofe, kontrolu ribarstva i druge aktivnosti povezane s tim funkcijama;

(4) „Europska mreža nadgledanja i prikupljanja podataka o moru” (EMODnet) znači partnerstvo u prikupljanju podataka i metapodataka o moru kako bi ti fragmentirani resursi postali dostupniji i lakši za korištenje javnosti i privatnim korisnicima, zahvaljujući provjereno kvalitetnim, interoperabilnim i usklađenim podacima o moru;

(5) „istraživački ribolov” znači ribolov stokova koji u zadnjih deset godina nisu bili lovljeni ili nisu bili lovljeni određenim alatom ili tehnikom;

(6) „ribar” znači svaka fizička osoba koja se bavi aktivnostima komercijalnog ribolova kako ih je priznala relevantna država članica;

(7) „ribolov na unutarnjim vodama” znači ribolovne aktivnosti koje se u komercijalne svrhe obavljaju na unutarnjim vodama s pomoću plovila ili drugih naprava, uključujući one koje se upotrebljavaju za ribolov na ledu;

(8) „međunarodno upravljanje oceanima” znači inicijativa Unije za poboljšanje općeg okvira koji obuhvaća međunarodne i regionalne procese, sporazume, mehanizme, pravila i institucije s pomoću usklađenog međusektorskog pristupa koji se temelji na pravilima, u cilju jamčenja zdravih, sigurnih i čistih oceana kojima se održivo upravlja.

(9) „pomorska politika” znači politika Unije čiji je cilj poticanje integriranog i usklađenog donošenja odluka kako bi se usklađenim pomorskim politikama i odgovarajućom međunarodnom suradnjom što više ojačali održivi razvoj, gospodarski rast i socijalna kohezija Unije, posebno u obalnim, otočnim i najudaljenijim regijama Unije, te sektori održivog plavoga gospodarstva;

(10) „pomorska sigurnost i nadzor” znači aktivnosti namijenjene razumijevanju, po potrebi sprečavanju i sveobuhvatnom upravljanju svim događajima i djelovanjima povezanima s pomorstvom koji bi mogli utjecati na pomorsku sigurnost, provedbu zakona, obranu, kontrolu granica, zaštitu morskog okoliša, kontrolu ribarstva te trgovinske i gospodarske interese Unije;

(11) „prostorno planiranje morskog područja” znači postupak kojim nadležna tijela države članice analiziraju i organiziraju ljudske aktivnosti u morskim područjima radi postizanja ekoloških, gospodarskih i društvenih ciljeva;

(12) „produktivna ulaganja u akvakulturu” znači ulaganja u izgradnju, proširenje, modernizaciju ili opremanje objekata za proizvodnju u akvakulturi;

(13) „strategija morskih bazena” znači integrirani okvir za rješavanje zajedničkih problema povezanih s morem i pomorstvom s kojima se u određenom morskom bazenu odnosno jednom ili više podbazena suočavaju države članice i, prema potrebi, treće zemlje, te za promicanje suradnje i koordinacije u cilju ostvarenja ekonomske, socijalne i teritorijalne kohezije; izradila ju je Komisija u suradnji s dotičnim državama, njihovim regijama i, prema potrebi, drugim dionicima;

(14) „mali priobalni ribolov” znači ribolov koji obavljaju ribarska plovila čija je duljina preko svega manja od 12 metara na kojima se ne upotrebljavaju povlačni alati iz članka 2. stavka 1. Uredbe Vijeća (EZ) br. 1967/2006[26].

(15) „održivo plavo gospodarstvo” znači sve sektorske i međusektorske gospodarske aktivnosti na cijelom jedinstvenom tržištu koje su povezane s oceanima, morima, obalama i kopnenim vodama, među ostalim i u najudaljenijim regijama Unije i zemljama bez izlaza na more, uključujući nove sektore i netržišnu robu i usluge, i u skladu sa zakonodavstvom Unije u području okoliša.

Članak 4.

Prioriteti

EFPR doprinosi provedbi ZRP-a i pomorske politike. Njime se ostvaruju sljedeći prioriteti:

(1) poticanje održivog ribarstva i očuvanja morskih bioloških resursa;

(2) doprinos sigurnosti opskrbe hranom u Uniji zahvaljujući akvakulturi i tržištima koji su konkurentni i održivi;

(3) omogućivanje rasta održivog plavoga gospodarstva i poticanje prosperitetnih obalnih zajednica;

(4) jačanje međunarodnog upravljanja oceanima i jamčenje sigurnih i čistih mora i oceana kojima se održivo upravlja.

Potporom u okviru EFPR-a doprinosi se postizanju Unijinih okolišnih ciljeva i ciljeva povezanih s ublažavanjem klimatskih promjena i prilagodbom njima. Taj se doprinos prati u skladu s metodologijom utvrđenom u Prilogu IV.

POGLAVLJE II.

Financijski okvir

Članak 5.

Proračun

1. Financijska omotnica za provedbu EFPR-a za razdoblje 2021.–2027. iznosi 6 140 000 000 EUR u tekućim cijenama.

2. Dio financijske omotnice koji je dodijeljen EFPR-u na temelju glave II. izvršava se u okviru podijeljenog upravljanja u skladu s Uredbom (EU) br. [Uredba o utvrđivanju zajedničkih odredbi] i člankom 63. Uredbe (EU) br. [Uredba o financijskim pravilima koja se primjenjuju na opći proračun Unije].

[26] Uredba Vijeća (EZ) br. 1967/2006 od 21. prosinca 2006. o mjerama upravljanja za održivo iskorištavanje ribolovnih resursa u Sredozemnom moru, o izmjeni Uredbe (EEZ) br. 2847/93 te stavljanju izvan snage Uredbe (EZ) br. 1626/94 (SL L 409, 30.12.2006., str. 11.).

3. Dio financijske omotnice koji je dodijeljen EFPR-u na temelju glave III. izvršava izravno Komisija u skladu s člankom 62. stavkom 1. točkom (a) Uredbe (EU) br. [Uredba o financijskim pravilima koja se primjenjuju na opći proračun Unije] ili se izvršava u okviru neizravnog upravljanja u skladu s člankom 62. stavkom 1. točkom (c) te uredbe.

Članak 6.

Proračunska sredstva u okviru podijeljenog upravljanja

1. Dio financijske omotnice u okviru podijeljenog upravljanja kako je navedeno u glavi II. iznosi 5 311 000 000 EUR u tekućim cijenama u skladu s godišnjom raspodjelom iz Priloga V.
2. Za operacije u najudaljenijim regijama svaka dotična država članica u okviru svoje financijske potpore Unije kako je utvrđena u Priloga V. dodjeljuje najmanje:
   (a) 102 000 000 EUR za Azore i Madeiru;
   (b) 82 000 000 EUR za Kanarske otoke;
   (c) 131 000 000 EUR za Guadeloupe, Francusku Gvajanu, Martinique, Mayotte, Réunion i Saint-Martin.
3. Naknada iz članka 21. ne prelazi 50 % svake dodjele iz stavka 2. točaka (a), (b) i (c).
4. Najmanje 15 % financijske potpore Unije dodijeljene državi članici dodjeljuje se područjima potpore iz članaka 19. i 20. Države članice koje nemaju pristup vodama Unije mogu primijeniti niži postotak s obzirom na razinu svojih zadataka u pogledu kontrole i prikupljanja podataka.
5. Financijska potpora Unije iz EFPR-a dodijeljena državi članici za područja potpore iz članka 17. stavka 2. i članka 18. ne smije premašivati viši od sljedeća dva praga:
   (a) 6 000 000 EUR; ili
   (b) 10 % financijske potpore Unije dodijeljene državi članici.
6. U skladu s člancima od 30. do 32. Uredbe (EU) br. [Uredba o utvrđivanju zajedničkih odredbi] EFPR može, na inicijativu države članice, poduprijeti tehničku pomoć za djelotvorno upravljanje i korištenje EFPR-a.

Članak 7.

Financijska raspodjela za podijeljeno upravljanje

Sredstva raspoloživa za obveze država članica iz članka 6. stavka 1. za razdoblje 2021.–2027. navedena su u tablici u Prilogu V.

Članak 8.

Proračunska sredstva u okviru izravnog i neizravnog upravljanja

1. Dio financijske omotnice u okviru izravnog i neizravnog upravljanja kako je navedeno u glavi III. iznosi 829 000 000 EUR u tekućim cijenama.

2. Iznos naveden u stavku 1. može se upotrijebiti za tehničku i administrativnu pomoć za provedbu EFPR-a, kao što su aktivnosti pripreme, praćenja, kontrole, revizije i evaluacije koje uključuju korporativne informacijske sustave.

   Konkretno, EFPR može, na poticaj Komisije i do gornje granice od 1,7 % financijske omotnice iz članka 5. stavka 1., poduprijeti:

   (a) tehničku pomoć za provedbu ove Uredbe iz članka 29. Uredbe (EU) br. [Uredba o utvrđivanju zajedničkih odredbi];

   (b) pripremu, praćenje i evaluaciju sporazuma o partnerstvu u održivom ribarstvu i sudjelovanje Unije u regionalnim organizacijama za upravljanje ribarstvom;

   (c) uspostavu europske mreže lokalnih akcijskih skupina.

3. EFPR podupire troškove informacijskih i komunikacijskih aktivnosti povezanih s provedbom ove Uredbe.

POGLAVLJE III.

Programiranje

Članak 9.

Programiranje potpore u okviru podijeljenog upravljanja

1. U skladu s člankom 16. Uredbe (EU) br. [Uredba o utvrđivanju zajedničkih odredbi] svaka država članica izrađuje program za provedbu prioriteta iz članka 4.

2. Potpora u okviru glave II. organizira se u područjima potpore utvrđenima u Prilogu II.

3. Osim elemenata iz članka 17. Uredbe (EU) br. [Uredba o utvrđivanju zajedničkih odredbi], program mora sadržavati sljedeće:

   (a) analizu stanja u smislu prednosti, nedostataka, prilika i prijetnji te utvrđivanje potreba koje zahtijevaju rješavanje na odgovarajućem geografskom području, uključujući, ako je primjereno, morske bazene koji su obuhvaćeni programom;

   (b) akcijski plan za mali priobalni ribolov iz članka 15.;

   (c) ako je primjenjivo, akcijske planove za najudaljenije regije iz stavka 4.

4. Dotične države članice u okviru svojih programa izrađuju akcijske planove za svaku od svojih najudaljenijih regija iz članka 6. stavka 2., u kojima mora biti utvrđeno sljedeće:

   (a) strategija za održivo iskorištavanje ribarstva i razvoj sektora održivog plavoga gospodarstva;

   (b) opis glavnih predviđenih djelovanja i odgovarajućih financijskih sredstava, uključujući sljedeće:

      i. strukturnu potporu sektoru ribarstva i akvakulture u okviru glave II.;

      ii. nadoknadu za dodatne troškove iz članka 21.;

      iii. sva druga ulaganja u održivo plavo gospodarstvo koja su potrebna za ostvarenje održivog obalnog razvoja.

5. Komisija izrađuje analizu za svaki morski bazen u kojoj se navode zajedničke prednosti i nedostaci tog morskog bazena s obzirom na ostvarenje ciljeva iz ZRP-a, kako je navedeno u članku 2. Uredbe (EU) br. 1380/2013. Ako je primjenjivo, u toj analizi u obzir se uzimaju postojeće strategije za morske bazene i makroregionalne strategije.

6. Komisija procjenjuje program u skladu s člankom 18. Uredbe (EU) br. [Uredba o utvrđivanju zajedničkih odredbi]. U svojoj procjeni u obzir konkretno uzima sljedeće:

   (a) mjeru u kojoj program doprinosi prioritetima iz članka 4.;

   (b) ravnotežu između ribolovnog kapaciteta flota i raspoloživih ribolovnih mogućnosti na temelju godišnjih izvješća država članica u skladu s člankom 22. stavkom 2. Uredbe (EU) br. 1380/2013;

   (c) ako je primjenjivo, višegodišnje planove upravljanja donesene na temelju članaka 9. i 10. Uredbe (EU) br. 1380/2013, planove upravljanja donesene na temelju članka 19. Uredbe Vijeća (EZ) br. 1967/2006 i preporuke regionalnih organizacija za upravljanje ribarstvom, ako su primjenjive na Uniju;

   (d) provedbu obveze iskrcavanja iz članka 15. Uredbe (EU) br. 1380/2013;

   (e) najnovije dokaze o društveno-gospodarskoj uspješnosti održivog plavoga gospodarstva, prije svega sektora ribarstva i akvakulture;

   (f) ako je primjenjivo, analize iz stavka 5.;

   (g) doprinos programa očuvanju i obnovi morskih ekosustava, dok je potpora povezana s područjima mreže Natura 2000. usklađena s prioritetnim akcijskim okvirima uspostavljenima na temelju članka 8. stavka 4. Direktive 92/43/EEZ;

   (h) doprinos programa smanjenju količine morskog otpada u skladu s Direktivom xx/xx Europskog parlamenta i Vijeća [Direktiva o smanjenju utjecaja određenih plastičnih proizvoda na okoliš][27];

   (i) doprinos programa ublažavanju klimatskih promjena i prilagodbi njima.

7. U skladu s člankom 18. Uredbe (EU) br. [Uredba o utvrđivanju zajedničkih odredbi], Komisija donosi provedbene akte kojima se odobrava program. Komisija odobrava predloženi program, pod uvjetom da su dostavljene potrebne informacije.

8. U skladu s člankom 19. Uredbe (EU) br. [Uredba o utvrđivanju zajedničkih odredbi] Komisija donosi provedbene akte kojima se odobravaju izmjene programa.

Članak 10.

Programiranje potpore u okviru izravnog i neizravnog upravljanja

Glava III. provodi se na temelju programa rada iz članka 110. Uredbe (EU) br. [Uredba o financijskim pravilima koja se primjenjuju na opći proračun Unije]. U programima rada navodi se, ako je primjenjivo, cjelokupni iznos namijenjen operacijama mješovitog financiranja iz članka 47.

[27] SL C […], […], str. […].

GLAVA II.: POTPORA U OKVIRU PODIJELJENOG UPRAVLJANJA

POGLAVLJE I.

Opća načela potpore

Članak 11.

Državna potpora

1. Ne dovodeći u pitanje stavak 2., članci 107., 108. i 109. Ugovora primjenjuju se na potporu koju države članice dodjeljuju poduzetnicima u sektoru ribarstva i akvakulture.

2. Međutim članci 107., 108. i 109. Ugovora ne odnose se na plaćanja koja izvršavaju države članice na temelju ove Uredbe, koja pripadaju u područje primjene članka 42. Ugovora.

3. Nacionalne odredbe o javnom financiranju koje nadilazi odredbe ove Uredbe u pogledu plaćanja iz stavka 2. smatraju se cjelinom na temelju stavka 1.

Članak 12.

Prihvatljivost zahtjeva

1. Zahtjev koji je podnio korisnik za dodjelu potpore iz EFPR-a neprihvatljiv je tijekom određenog razdoblja utvrđenog u skladu sa stavkom 4. ako je nadležno tijelo ustanovilo da je taj korisnik:

   (a) počinio teški prekršaj iz članka 42. Uredbe Vijeća (EZ) br. 1005/2008[28] ili članka 90. Uredbe Vijeća (EZ) br. 1224/2009 ili drugog zakonodavnog akta Europskog parlamenta i Vijeća;

   (b) bio ili jest uključen u rad, upravljanje ili posjedovanje ribarskih plovila koja se nalaze na Unijinu popisu plovila NNN iz članka 40. stavka 3. Uredbe (EZ) br. 1005/2008 ili plovila koje plovi pod zastavom zemlje s popisa nekooperativnih trećih zemalja iz članka 33. te uredbe; ili

   (c) počinio kazneno djelo protiv okoliša iz članaka 3. i 4. Direktive 2008/99/EZ Europskog parlamenta i Vijeća[29] ako se zahtjev za potporu podnosi u skladu s člankom 23.

---

[28] Uredba Vijeća (EZ) br. 1005/2008 od 29. rujna 2008. o uspostavi sustava Zajednice za sprečavanje nezakonitog, neprijavljenog i nereguliranog ribolova, odvraćanje od njega i njegovo zaustavljanje, o izmjeni uredaba (EEZ) br. 2847/93, (EZ) br. 1936/2001 i (EZ) br. 601/2004 i o stavljanju izvan snage uredaba (EZ) br. 1093/94 i (EZ) br. 1447/1999 (SL L 286, 29.10.2008., str. 1.).

[29] Direktiva 2008/99/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 19. studenoga 2008. o zaštiti okoliša putem kaznenog prava (SL L 328, 6.12.2008., str. 28.).

2. Korisnik je i nakon podnošenja zahtjeva dužan poštovati uvjete za prihvatljivost iz stavka 1. tijekom cijelog razdoblja provedbe operacije i tijekom razdoblja od pet godina nakon završnog plaćanja tom korisniku.

3. Ne dovodeći u pitanje mnogo dalekosežnija nacionalna pravila dogovorena u okviru sporazuma o partnerstvu s dotičnom državom članicom, zahtjev koji je podnio korisnik neprihvatljiv je tijekom određenog razdoblja utvrđenog u skladu s člankom 4. ako je nadležno tijelo utvrdilo da je taj korisnik počinio prijevaru, kako je definirana u članku 3. Direktive 2017/1371/EU Europskog parlamenta i Vijeća[30].

4. Komisija je ovlaštena za donošenje delegiranih akata, u skladu s člankom 52., u pogledu:

   (a) utvrđivanja praga aktivacije i duljine razdoblja neprihvatljivosti iz stavaka 1. i 3., koje mora biti razmjerno prirodi, težini, trajanju i ponavljanju teškog prekršaja, kaznenog djela ili prijevare te trajati najmanje jednu godinu;

   (b) relevantnih datuma početka i završetka razdoblja iz stavaka 1. i 3.

5. Države članice dužne su od korisnika koji podnose zahtjev u okviru EFPR-a zatražiti da upravljačkom tijelu dostave potpisanu izjavu kojom potvrđuju da ispunjavaju kriterije iz stavaka 1. i 3. Države članice dužne su prije nego što odobre operaciju provjeriti vjerodostojnost te izjave na temelju informacija dostupnih u nacionalnim registrima prekršaja iz članka 93. Uredbe (EZ) br. 1224/2009 ili drugih dostupnih podataka.

   Za potrebe provjere iz prvog podstavka država članica dužna je, na zahtjev druge države članice, dostaviti informacije iz svojeg nacionalnog registra prekršaja iz članka 93. Uredbe (EZ) br. 1224/2009.

Članak 13.

Neprihvatljive operacije

Sljedeće operacije nisu prihvatljive u okviru EFPR-a:

(a) operacije kojima se povećava ribolovni kapacitet ribarskih plovila ili potpora za kupnju opreme kojom se povećava sposobnost ribarskih plovila za pronalaženje ribe;

(b) izgradnja ili kupnja ribarskih plovila ili uvoz ribarskih plovila, osim ako je u ovoj Uredbi predviđeno drukčije;

(c) prijenos ribarskih plovila u treće zemlje ili prijenos zastave plovila na treću zemlju, među ostalim osnivanjem zajedničkih pothvata s partnerima iz tih zemalja;

(d) privremeni ili trajni prestanak ribolovnih aktivnosti, osim ako je u ovoj Uredbi predviđeno drukčije;

(e) istraživački ribolov;

(f) prijenos vlasništva nad poduzećem;

[30] Direktiva (EU) 2017/1371 Europskog parlamenta i Vijeća od 5. srpnja 2017. o suzbijanju prijevara počinjenih protiv financijskih interesa Unije kaznenopravnim sredstvima (SL L 198, 28.7.2017., str. 29.).

(g) izravno poribljavanje osim ako je izričito predviđeno kao mjera očuvanja pravnim aktom Unije ili u slučaju eksperimentalnog poribljavanja;

(h) izgradnja novih luka, novih iskrcajnih mjesta ili novih burza ribe;

(i) mehanizmi intervencija na tržištu u cilju privremenog ili trajnog povlačenja proizvoda ribarstva ili akvakulture s tržišta, kako bi se ponuda smanjila i time spriječio pad cijena ili pak uzrokovalo povećanje cijena; po analogiji, operacije skladištenja u logističkom lancu koje bi, namjerno ili nenamjerno, dovelo do istih učinaka;

(j) ulaganja u ribarska plovila koja su nužna za poštovanje zahtjeva iz prava Unije ili nacionalnog prava, uključujući zahtjeve na temelju Unijinih obveza u kontekstu regionalnih organizacija za upravljanje ribarstvom;

(k) ulaganja u ribarska plovila koja su obavljala aktivnosti na moru najmanje 60 dana godišnje u svakoj od dvije kalendarske godine koje su prethodile godini u kojoj je podnesen zahtjev za potporu.

POGLAVLJE II.

Prioritet 1: Poticanje održivog ribarstva i očuvanja morskih bioloških resursa

ODJELJAK 1.

OPĆI UVJETI

Članak 14.

Opći opseg potpore

1. Potpora iz ovog poglavlja doprinosi postizanju okolišnih, gospodarskih i društvenih ciljeva te ciljeva u pogledu zapošljavanja iz ZRP-a, kako je utvrđeno u članku 2. Uredbe (EU) br. 1380/2013.

2. Ako se potpora iz ovog poglavlja dodjeljuje plovilu, to se plovilo ne smije prenijeti u zemlju izvan Unije niti mu se zastava smije prenijeti na neku zemlju izvan Unije tijekom razdoblja od najmanje pet godina od završnog plaćanja za operaciju za koju je primljena potpora.

3. Potpora iz ovog poglavlja primjenjuje se i na ribolov na unutarnjim vodama, uz iznimku članaka 15. i 17.

ODJELJAK 2.

MALI PRIOBALNI RIBOLOV

Članak 15.

Akcijski plan za mali priobalni ribolov

1. Svaka država članica kao dio svojeg programa izrađuje akcijski plan za mali priobalni ribolov u kojem se uspostavlja strategija za razvoj profitabilnog i održivog malog priobalnog ribolova. Ta strategija strukturirana je u skladu sa sljedećim odjeljcima, ako je primjenjivo:

   (a) prilagodba ribolovnog kapaciteta i upravljanje njime;

   (b) promicanje ribolovne prakse sa slabim učinkom na okoliš i niskim emisijama ugljika koja je otporna na klimatske promjene, a štetu nanesenu morskom okolišu svodi na što nižu razinu;

   (c) jačanje vrijednosnog lanca u dotičnom sektoru i promicanje tržišnih strategija;

   (d) promicanje vještina, znanja, inovacija i izgradnje kapaciteta;

   (e) poboljšanje zdravstvenih, sigurnosnih i radnih uvjeta na ribarskim plovilima;

   (f) veća usklađenost sa zahtjevima u pogledu prikupljanja podataka, sljedivosti, praćenja, kontrole i nadzora;

   (g) sudjelovanje u participativnom upravljanju pomorskim prostorom, uključujući zaštićena morska područja i područja mreže Natura 2000.;

   (h) diversifikacija aktivnosti u kontekstu održivog plavoga gospodarstva u širem smislu;

   (i) zajednička organizacija i sudjelovanje u postupcima odlučivanja i savjetovanja.

2. U akcijskom planu uzimaju se u obzir dobrovoljne smjernice FAO-a za omogućivanje održivog malog priobalnog ribolova te, ako je primjereno, regionalni akcijski plan za mali priobalni ribolov Opće komisije za ribarstvo Sredozemlja.

3. Za potrebe praćenja provedbe strategije iz stavka 1. u akcijskom planu utvrđuju se posebne ključne etape i ciljne vrijednosti povezane s relevantnim pokazateljima utvrđenima u okviru za praćenje i evaluaciju iz članka 37.

Članak 16.

Ulaganja u ribarska plovila za mali priobalni ribolov

1. EFPR može poduprijeti sljedeća ulaganja koja se odnose na plovila koja obavljaju mali priobalni ribolov, a pripadaju segmentu flote za koji je u zadnjem izvješću o ribolovnom kapacitetu iz članka 22. stavka 2. Uredbe (EU) br. 1380/2013 utvrđeno da je uravnotežen s ribolovnim mogućnostima raspoloživima za taj segment:

   (a) prva kupnja ribarskog plovila, za mlade ribare koji su u trenutku podnošenja zahtjeva mlađi od 40 godina, a radili su kao ribari najmanje pet godina ili imaju odgovarajuću stručnu izobrazbu;

(b) zamjena ili modernizacija glavnog ili pomoćnog motora.

2. Plovila iz stavka 1. moraju biti opremljena za ribolov na moru, a starost im mora biti između 5 i 30 godina.

3. Potpora iz stavka 1. točke (b) dodjeljuje se samo pod sljedećim uvjetima:

(a) novi ili modernizirani motor nema veću snagu u kW od dosadašnjeg motora;

(b) svako smanjenje ribolovnog kapaciteta u kW zbog zamjene ili modernizacije glavnog ili pomoćnog motora trajno se briše iz registra flote Unije;

(c) država članica provela je fizičku inspekciju snage motora ribarskog plovila kako bi se zajamčilo da ne prelazi snagu motora utvrđenu u povlastici za ribolov.

4. Potpora iz ovog članka ne dodjeljuje se ako procjena ravnoteže između ribolovnog kapaciteta i ribolovnih mogućnosti u zadnjem izvješću iz članka 22. stavka 2. Uredbe (EU) br. 1380/2013 za segment flote kojem pripadaju dotična ribarska plovila nije izrađena na temelju bioloških i gospodarskih pokazatelja te pokazatelja o upotrebi plovila utvrđenih u zajedničkim smjernicama iz te uredbe.

ODJELJAK 3.

POSEBNA PODRUČJA POTPORE

Članak 17.

Upravljanje ribarstvom i ribarskim flotama

1. EFPR može poduprijeti operacije upravljanja ribarstvom i ribarskim flotama.

2. Ako se potpora iz stavka 1. dodjeljuje u obliku naknade za trajni prestanak ribolovnih aktivnosti, moraju biti zadovoljeni sljedeći uvjeti:

(a) prestanak je predviđen kao instrument akcijskog plana iz članka 22. stavka 4. Uredbe (EU) br. 1380/2013;

(b) prestanak se postiže uništenjem ribarskog plovila ili njegovim povlačenjem iz ribolova i adaptacijom za aktivnosti koje nisu komercijalni ribolov, u skladu s ciljevima ZRP-a i višegodišnjih planova;

(c) ribarsko plovilo registrirano je kao aktivno plovilo i upotrebljavalo se za obavljanje ribolovnih aktivnosti na moru najmanje 120 dana godišnje u svakoj od tri kalendarske godine koje su prethodile godini u kojoj je podnesen zahtjev za potporu;

(d) iz registra ribarske flote Unije trajno se briše jednakovrijedan ribolovni kapacitet, a povlastice i odobrenja za ribolov trajno se povlače, u skladu s člankom 22. stavcima 5. i 6. Uredbe (EU) br. 1380/2013; i

(e) korisnik ne smije registrirati ribarsko plovilo u razdoblju od pet godina od primitka potpore.

3. Potpora za trajni prestanak ribolovnih aktivnosti iz stavka 2. provodi se financiranjem koje nije povezano s troškovima, u skladu s člankom 46. točkom (a) i člankom 89. Uredbe (EU) br. [Uredba o utvrđivanju zajedničkih odredbi] te se temelji na:

(a) ispunjavanju uvjeta, u skladu s člankom 46. točkom (a) podtočkom i. Uredbe (EU) br. [Uredba o utvrđivanju zajedničkih odredbi]; i

(b) ostvarenju rezultata, u skladu s člankom 46. točkom (a) podtočkom ii. Uredbe (EU) br. [Uredba o utvrđivanju zajedničkih odredbi].

Komisija je ovlaštena za donošenje delegiranih akata, u skladu s člankom 52., kojima se utvrđuju uvjeti iz točke (a), a koji su povezani s provedbom mjera očuvanja iz članka 7. Uredbe (EU) br. 1380/2013.

4. Potpora iz stavka 2. ne dodjeljuje se ako procjena ravnoteže između ribolovnog kapaciteta i ribolovnih mogućnosti u zadnjem izvješću iz članka 22. stavka 2. Uredbe (EU) br. 1380/2013 za segment flote kojem pripadaju dotična ribarska plovila nije izrađena na temelju bioloških i gospodarskih pokazatelja te pokazatelja o upotrebi plovila utvrđenih u zajedničkim smjernicama iz te uredbe.

Članak 18.

Izvanredni prestanak ribolovnih aktivnosti

1. EFPR može poduprijeti naknadu za izvanredni prestanak ribolovnih aktivnosti do kojeg je došlo zbog:

(a) mjera očuvanja iz članka 7. stavka 1. točaka (a), (b), (c) i (j) Uredbe (EU) br. 1380/2013, ili jednakovrijednih mjera očuvanja koje su usvojile regionalne organizacije za upravljanje ribarstvom ako su primjenjive na Uniju;

(b) mjera Komisije uslijed ozbiljne prijetnje morskim biološkim resursima iz članka 12. Uredbe (EU) br. 1380/2013;

(c) prekida primjene sporazuma o partnerstvu u održivom ribarstvu ili njegova protokola zbog razloga više sile; ili

(d) prirodnih katastrofa ili ekoloških incidenata koje je službeno priznalo nadležno tijelo odgovarajuće države članice.

2. Potpora iz stavka 1. može se dodijeliti samo pod sljedećim uvjetima:

(a) komercijalne aktivnosti dotičnog plovila bile su zaustavljene tijekom najmanje 90 uzastopnih dana; i

(b) ekonomski gubitak zbog prestanka iznosi više od 30 % godišnjeg prometa dotičnog poduzetnika, izračunato na temelju prosječnog prometa tog poduzetnika u protekle tri kalendarske godine.

3. Potpora iz stavka 1. dodjeljuje se samo:

(a) vlasnicima ribarskih plovila koja su registrirana kao aktivna plovila i upotrebljavala su se za obavljanje ribolovnih aktivnosti na moru najmanje 120 dana godišnje u svakoj od tri kalendarske godine koje su prethodile godini u kojoj je podnesen zahtjev za potporu; ili

(b) ribarima koji su najmanje 120 dana u svakoj od tri kalendarske godine koje su prethodile godini u kojoj je podnesen zahtjev za potporu radili na ribarskom plovilu Unije na koje se odnosi izvanredni prestanak.

Navođenje broja dana na moru iz ovog stavka ne primjenjuje se na ribolov jegulje.

4. Potpora iz stavka 1. može se dodijeliti za najviše šest mjeseci po plovilu u razdoblju 2021.–2027.

5. Sve ribolovne aktivnosti koje su obavljala dotična plovila i dotični ribari moraju biti djelotvorno suspendirane tijekom razdoblja prestanka. Nadležno tijelo dužno je uvjeriti se da se dotičnim plovilom nisu obavljale ribolovne aktivnosti tijekom razdoblja izvanrednog prestanka i da se izbjeglo svako prekomjerno plaćanje naknade do kojeg bi došlo zbog upotrebe plovila u druge svrhe.

Članak 19.

Kontrola i izvršenje

1. EFPR može poduprijeti razvoj i provedbu sustava kontrole ribarstva Unije kako je predviđen u članku 36. Uredbe (EU) br. 1380/2013 i dodatno određen Uredbom Vijeća (EZ) br. 1224/2009.

2. Odstupajući od članka 13. točke (j), potpora iz stavka 1. može obuhvaćati i sljedeće:

   (a) isključivo za plovila za mali priobalni ribolov, kupnju i ugradnju na plovilo komponenata nužnih za obvezni sustav za praćenje plovila i obvezni elektronički sustav izvješćivanja koji se upotrebljavaju za potrebe kontrole;

   (b) kupnju i ugradnju na plovilo komponenata nužnih za sustave za obvezno daljinsko elektroničko praćenje koji se upotrebljavaju za kontrolu provedbe obveze iskrcavanja iz članka 15. Uredbe (EU) br. 1380/2013;

   (c) kupnju i ugradnju na plovilo naprava za obvezno trajno mjerenje i evidentiranje pogonske snage motora.

3. Potpora iz stavka 1. može doprinijeti i pomorskom nadzoru iz članka 28. i europskoj suradnji u pogledu funkcija obalnih straža iz članka 29.

4. Odstupajući od članka 2., potpora iz stavka 1. može se dodijeliti i za operacije provedene izvan područja Unije.

Članak 20.

Prikupljanje i obrada podataka u svrhu upravljanja ribarstvom i u znanstvene svrhe

1. EFPR može poduprijeti prikupljanje i upotrebu podataka te upravljanje njima u svrhu upravljanja ribarstvom i u znanstvene svrhe, kako je predviđeno u članku 25. stavcima 1. i 2. i članku 27. Uredbe (EU) br. 1380/2013 i dodatno određeno Uredbom (EU) br. 2017/1004, a na temelju nacionalnih planova rada iz članka 6. Uredbe (EU) br. 2017/1004.

2. Odstupajući od članka 2., potpora iz stavka 1. može se dodijeliti i za operacije provedene izvan područja Unije.

3. Komisija može donositi provedbene akte o utvrđivanju pravila o postupcima, formatu i rokovima za podnošenje nacionalnih planova rada iz stavka 1. Ti se provedbeni akti donose u skladu sa savjetodavnim postupkom iz članka 53. stavka 2.

4. Komisija donosi provedbene akte kojima o odobravanju ili izmjeni nacionalnih planova rada iz stavka 1. do 31. prosinca godine koja prethodi godini u kojoj će se planovi provoditi.

Članak 21.

Naknada dodatnih troškova za proizvode ribarstva i akvakulture u najudaljenijim regijama

1. EFPR može poduprijeti naknadu dodatnih troškova koji su korisniku nastali u ribolovu, uzgoju, preradi i stavljanju na tržište određenih proizvoda ribarstva i akvakulture iz najudaljenijih regija iz članka 6. stavka 2.

2. Svaka država članica za regije iz stavka 1. određuje, prema kriterijima utvrđenima u skladu sa stavkom 7., popis proizvoda ribarstva i akvakulture te količinu tih proizvoda koja je prihvatljiva za naknadu.

3. Pri utvrđivanju popisa i količina iz stavka 2. države članice uzimaju u obzir sve relevantne čimbenike, osobito potrebu da naknada bude u skladu s pravilima ZRP-a.

4. Naknada se ne dodjeljuje za proizvode ribarstva i akvakulture:

   (a) ulovljene plovilima trećih zemalja, osim ribarskih plovila koja plove pod zastavom Venezuele, a djeluju u vodama Unije, u skladu s Odlukom Vijeća (EU) 2015/1565[31];

   (b) ulovljene ribolovnim plovilima Unije koja nisu registrirana u luci koja se nalazi u jednoj od regija iz stavka 1.;

   (c) uvezene iz trećih zemalja.

5. Stavak 4. točka (b) ne primjenjuje se ako postojeći kapacitet prerađivačke industrije u dotičnoj najudaljenijoj regiji prelazi dostavljenu količinu sirovina.

6. Kako bi se izbjeglo prekomjerno plaćanje naknade, pri isplati naknade korisnicima koji obavljaju aktivnosti iz stavka 1. u najudaljenijim regijama ili su vlasnici plovila registriranog u luci u tim regijama u obzir se uzima sljedeće:

   (a) za svaki proizvod ili kategoriju proizvoda ribarstva ili akvakulture, dodatni troškovi nastali zbog specifičnih poteškoća dotičnih regija; i

   (b) svaki drugi oblik javne intervencije koji utječe na iznos dodatnih troškova.

7. Komisija je ovlaštena za donošenje delegiranih akata, u skladu s člankom 52., kojima se utvrđuju kriteriji za izračun dodatnih troškova koji proizlaze iz specifičnih poteškoća dotičnih regija.

Članak 22.

Zaštita i obnova morske i obalne bioraznolikosti i ekosustavâ

1. EFPR može poduprijeti djelovanja usmjerena na zaštitu i obnovu morske i obalne bioraznolikosti i ekosustavâ, među ostalim i na unutarnjim vodama.

2. Potpora iz stavka 1. može obuhvaćati:

   (a) naknade ribarima za prikupljanje izgubljenog ribolovnog alata i morskog otpada iz mora;

[31] Odluka Vijeća (EU) 2015/1565 od 14. rujna 2015. o odobrenju, u ime Europske unije, Izjave o odobrenju ribolovnih mogućnosti u vodama EU-a ribarskim plovilima koja plove pod zastavom Bolivarske Republike Venezuele u isključivom gospodarskom pojasu uz obalu Francuske Gvajane (SL L 244, 14.9.2015., str. 55.).

(b) ulaganja u luke radi osiguravanja odgovarajućih objekata za prihvat izgubljenog ribolovnog alata i morskog otpada prikupljenih iz mora;

(c) djelovanja za postizanje ili održavanje dobrog stanja okoliša u morskom okolišu, kako je utvrđeno u članku 1. stavku 1. Direktive 2008/56/EZ;

(d) provedbu mjera prostorne zaštite uvedenih u skladu s člankom 13. stavkom 4. Direktive 2008/56/EZ;

(e) upravljanje, obnovu i praćenje područja mreže Natura 2000., u skladu s prioritetnim akcijskim okvirima uspostavljenima na temelju članka 8. Direktive 92/43/EEZ;

(f) zaštitu vrsta u skladu s Direktivom 92/43/EEZ, Direktivom 2009/147/EZ i prioritetnim akcijskim okvirima uspostavljenima na temelju članka 8. Direktive 92/43/EEZ.

POGLAVLJE III.

Prioritet 2: doprinos sigurnosti opskrbe hranom u Uniji zahvaljujući akvakulturi i tržištima koji su konkurentni i održivi

Članak 23.

Akvakultura

1. EFPR podupire održivu akvakulturu kako je predviđeno člankom 34. stavkom 1. Uredbe (EU) br. 1380/2013. EFPR može podržati i zdravlje i dobrobit životinja u akvakulturi u skladu s Uredbom (EU) br. 2016/429 Europskog parlamenta i Vijeća[32] i Uredbom (EU) br. 652/2014 Europskog parlamenta i Vijeća[33].

2. Potpora iz stavka 1. mora biti u skladu s nacionalnim višegodišnjim strateškim planovima za razvoj akvakulture iz članka 34. stavka 2. Uredbe (EU) br. 1380/2013.

3. Produktivna ulaganja u akvakulturu u skladu s ovim člankom mogu se poduprijeti isključivo financijskim instrumentima iz članka 52. Uredbe (EU) br. [Uredba o utvrđivanju zajedničkih odredbi] i sredstvima iz fonda InvestEU, u skladu s člankom 10. te uredbe.

[32] Uredba (EU) br. 2016/429 Europskog parlamenta i Vijeća od 9. ožujka 2016. o prenosivim bolestima životinja te o izmjeni i stavljanju izvan snage određenih akata u području zdravlja životinja („Zakon o zdravlju životinja") (SL L 84, 31.3.2016., str. 1.).

[33] Uredba (EU) br. 652/2014 Europskog parlamenta i Vijeća od 15. svibnja 2014. o utvrđivanju odredaba za upravljanje rashodima koji se odnose na prehrambeni lanac, zdravlje i dobrobit životinja te na biljno zdravstvo i biljni reprodukcijski materijal, o izmjeni direktiva Vijeća 98/56/EZ, 2000/29/EZ i 2008/90/EZ, uredbi (EZ) br. 178/2002, (EZ) br. 882/2004 i (EZ) br. 396/2005 Europskog parlamenta i Vijeća, Direktive 2009/128/EZ Europskog parlamenta i Vijeća i Uredbe (EZ) br. 1107/2009 Europskog parlamenta i Vijeća te o stavljanju izvan snage odluka Vijeća 66/399/EEZ, 76/894/EEZ i 2009/470/EZ (SL L 189, 27.6.2014., str. 1.).

Članak 24.

Stavljanje na tržište proizvoda ribarstva i akvakulture

EFPR može poduprijeti djelovanja kojima se doprinosi postizanju ciljeva zajedničke organizacije tržišta proizvoda ribarstva i akvakulture kako je predviđena u članku 35. Uredbe (EU) br. 1380/2013 i dodatno određena Uredbom (EZ) br. 1379/2013. Mogu se poduprijeti i djelovanja kojima se promiču stavljanje na tržište, kvaliteta i dodana vrijednost proizvoda ribarstva i akvakulture.

Članak 25.

Prerada proizvoda ribarstva i akvakulture

1. EFPR može poduprijeti ulaganja u preradu proizvoda ribarstva i akvakulture. EFPR može poduprijeti djelovanja kojima se doprinosi postizanju ciljeva zajedničke organizacije tržišta proizvoda ribarstva i akvakulture kako je predviđena u članku 35. Uredbe (EU) br. 1380/2013 i dodatno određena Uredbom (EZ) br. 1379/2013.
2. Potpora iz ovog članka dodjeljuje se isključivo financijskim instrumentima iz članka 52. Uredbe (EU) br. [Uredba o utvrđivanju zajedničkih odredbi] i iz fonda InvestEU, u skladu s člankom 10. te uredbe.

POGLAVLJE IV.

Prioritet 3: Omogućivanje rasta održivog plavoga gospodarstva i poticanje prosperitetnih obalnih zajednica

Članak 26.

Lokalni razvoj pod vodstvom zajednice

1. EFPR može poduprijeti održivi razvoj lokalnih gospodarstava i zajednica u okviru lokalnog razvoja pod vodstvom zajednice iz članka 25. Uredbe (EU) br. [Uredba o utvrđivanju zajedničkih odredbi].
2. Za potrebe potpore u okviru EFPR-a strategijama lokalnog razvoja pod vodstvom zajednice iz članka 26. Uredbe (EU) br. [Uredba o utvrđivanju zajedničkih odredbi] lokalnim zajednicama omogućuje se da bolje iskoriste i ostvare dobit iz prilika koje im nudi održivo plavo gospodarstvo te da iskoriste i ojačaju okolišne, kulturne, društvene i ljudske resurse.

Članak 27.

Znanje o moru

EFPR može poduprijeti prikupljanje, upravljanje i upotrebu podataka koji su namijenjeni poboljšanju znanja o stanju morskog okoliša, a radi:

(a) ispunjavanja zahtjeva u pogledu praćenja, određivanja područja i upravljanja iz Direktive 92/43/EEZ i Direktive 2009/147/EZ;

(b) podupiranja prostornog planiranja morskog područja iz Direktive 2014/89/EU Europskog parlamenta i Vijeća[34];

(c) poboljšanja kvalitete i razmjene podataka u okviru Europske mreže nadgledanja i prikupljanja podataka o moru (EMODnet).

POGLAVLJE V.

Prioritet 4: Jačanje međunarodnog upravljanja oceanima i jamčenje sigurnih i čistih mora i oceana kojima se održivo upravlja

Članak 28.

Pomorski nadzor

1. EFPR može poduprijeti djelovanja koja doprinose postizanju ciljeva zajedničkog okruženja za razmjenu informacija.

2. Odstupajući od članka 2., potpora iz stavka 1. ovog članka može se dodijeliti i za operacije provedene izvan područja Unije.

Članak 29.

Suradnja obalnih straža

1. EFPR može poduprijeti djelovanja nacionalnih tijela koja doprinose europskoj suradnji u pogledu funkcija obalnih straža iz članka 53. Uredbe (EU) 2016/1624 Europskog parlamenta i Vijeća[35], članka 2.b Uredbe (EU) br. 2016/1625 Europskog parlamenta i Vijeća[36] i članka 7.a Uredbe (EU) br. 2016/1626 Europskog parlamenta i Vijeća[37].

2. Potpora za djelovanja iz stavka 1. može doprinijeti razvoju i provedbi sustava kontrole ribarstva Unije u skladu s uvjetima utvrđenima u članku 19.

3. Odstupajući od članka 2., potpora iz stavka 1. može se dodijeliti i za operacije provedene izvan područja Unije.

---

34 Direktiva 2014/89/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 23. srpnja 2014. o uspostavi okvira za prostorno planiranje morskog područja (SL L 257, 28.8.2014., str. 135.)

35 Uredba (EU) 2016/1624 Europskog parlamenta i Vijeća od 14. rujna 2016. o europskoj graničnoj i obalnoj straži i o izmjeni Uredbe (EU) 2016/399 Europskog parlamenta i Vijeća te o stavljanju izvan snage Uredbe (EZ) br. 863/2007 Europskog parlamenta i Vijeća, Uredbe Vijeća (EZ) br. 2007/2004 i Odluke Vijeća 2005/267/EZ, (SL L 251, 16.9.2016., str. 1.).

36 Uredba (EU) 2016/1625 Europskog parlamenta i Vijeća od 14. rujna 2016. o izmjeni Uredbe (EZ) br. 1406/2002 o osnivanju Europske agencije za pomorsku sigurnost (SL L 251, 16.9.2016., str. 77.).

37 Uredba (EU) 2016/1626 Europskog parlamenta i Vijeća od 14. rujna 2016. o izmjeni Uredbe Vijeća (EZ) br. 768/2005 o osnivanju Agencije za kontrolu ribarstva Zajednice (SL L 251, 16.9.2016., str. 80.).

POGLAVLJE VI.

Pravila za provedbu u okviru podijeljenog upravljanja

ODJELJAK 1.

POTPORA IZ EFPR-A

Članak 30.

Izračun dodatnih troškova ili izgubljenog prihoda

Potpora koja se dodjeljuje na temelju dodatnih troškova ili izgubljenog prihoda dodjeljuje se u bilo kojem obliku iz članka 46. točaka (a), (c), (d) i (e) Uredbe (EU) br. [Uredba o utvrđivanju zajedničkih odredbi].

Članak 31.

Određivanje stopa sufinanciranja

Maksimalna stopa sufinanciranja u okviru EFPR-a za svako područje potpore utvrđuje se u Prilogu II.

Članak 32.

Intenzitet javne potpore

1. Države članice primjenjuju maksimalnu stopu intenziteta potpore od 50 % ukupno prihvatljivih rashoda operacije.
2. Odstupajući od stavka 1., u Prilogu III. utvrđuju se posebne maksimalne stope intenziteta potpore za određena područja potpore i određene vrste operacija.
3. Ako operacija spada u više redaka od 2. do 16. Priloga III., primjenjuje se maksimalna stopa intenziteta potpore čiji je postotak najviši.
4. Ako operacija spada u jedan ili više redaka od 2. do 16. Priloga III., a istovremeno i u redak 1. tog Priloga, primjenjuje se maksimalna stopa intenziteta potpore iz retka 1.

ODJELJAK 2.

FINANCIJSKO UPRAVLJANJE

Članak 33.

Prekid roka plaćanja

1. U skladu s člankom 90. stavkom 4. Uredbe (EU) br. [Uredba o utvrđivanju zajedničkih odredbi] Komisija može prekinuti rok plaćanja cijelog zahtjeva za plaćanje ili nekog njegova dijela ako postoji dokaz o neusklađenosti države članice s

pravilima koja se primjenjuju u okviru ZRP-a i ako je vjerojatno da će ta neusklađenost utjecati na rashode iz zahtjeva za plaćanje za koje se traži međuplaćanje.

2. Prije prekida iz stavka 1. Komisija na temelju delegiranja ovlasti obavještava dotičnu državu članicu o dokazu neusklađenosti i omogućuje joj da se na to očituje u razumnom roku.

3. Prekid iz stavka 1. mora biti razmjeran prirodi, težini, trajanju i ponavljanju neusklađenosti.

4. Komisija je ovlaštena za donošenje delegiranih akata, u skladu s člankom 52., kojima se određuju slučajevi neusklađenosti iz stavka 1.

Članak 34.

Suspenzija plaćanja

1. U skladu s člankom 91. stavkom 3. Uredbe (EU) br. [Uredba o utvrđivanju zajedničkih odredbi] Komisija može donositi provedbene akte kojima suspendira sva međuplaćanja iz programa ili neke njihove dijelove u slučaju ozbiljne neusklađenosti države članice s pravilima koja se primjenjuju u okviru ZRP-a i ako je vjerojatno da će ta ozbiljna neusklađenost utjecati na rashode iz zahtjeva za plaćanje za koje se traži međuplaćanje.

2. Prije suspenzije iz stavka 1. Komisija obavještava državu članicu da smatra da postoji slučaj ozbiljne neusklađenosti s pravilima primjenjivima u okviru ZRP-a te joj omogućuje da se na to očituje u razumnom roku.

3. Suspenzija iz stavka 1. mora biti razmjerna prirodi, težini, trajanju i ponavljanju ozbiljne neusklađenosti.

4. Komisija je ovlaštena za donošenje delegiranih akata, u skladu s člankom 52., kojima se određuju slučajevi ozbiljne neusklađenosti iz stavka 1.

Članak 35.

Financijski ispravci država članica

1. U skladu s člankom 97. stavkom 4. Uredbe (EU) br. [Uredba o utvrđivanju zajedničkih odredbi] države članice primjenjuju financijske ispravke u slučaju nepoštovanja obveza iz članka 12. stavka 2. ove Uredbe.

2. U slučaju financijskih ispravaka iz stavka 1. države članice utvrđuju iznos ispravka, koji mora biti razmjeran prirodi, težini, trajanju i ponavljanju korisnikova prekršaja ili kaznenog djela i važnost doprinosa EFPR-a za gospodarsku aktivnost korisnika.

Članak 36.

Financijski ispravci Komisije

1. U skladu s člankom 98. stavkom 5. Uredbe (EU) br. [Uredba o utvrđivanju zajedničkih odredbi] Komisija donosi provedbene akte kojima izvršava financijske

ispravke ukidanjem cjelokupnog ili dijela doprinosa Unije određenom programu ako nakon provedbe potrebnog ispitivanja zaključi sljedeće:

(a) rashodi iz zahtjeva za plaćanje povezani su sa slučajevima korisnikova nepoštovanja obveza iz članka 10. stavka 2., a država članica nije ih ispravila prije pokretanja postupka ispravka na temelju ovog stavka;

(b) rashodi iz zahtjeva za plaćanje povezani su sa slučajevima ozbiljne neusklađenosti države članice s pravilima ZRP-a, što je za posljedicu imalo suspenziju plaćanja iz članka 34., a dotična država članica još nije pokazala da je poduzela potrebne korektivne mjere kako bi u budućnosti zajamčila usklađenost s primjenjivim pravilima i njihovo izvršenje.

2. Komisija određuje iznos ispravka s obzirom na prirodu, težinu, trajanje i ponavljanje ozbiljne neusklađenosti države članice ili korisnika s pravilima ZRP-a i važnost doprinosa EFPR-a za gospodarsku aktivnost korisnika.

3. Ako nije moguće precizno utvrditi iznos rashoda povezanih s neusklađenošću države članice s pravilima ZRP-a, Komisija u skladu sa stavkom 4. primjenjuje paušalnu stopu ili ekstrapolirani financijski ispravak.

4. Komisija je ovlaštena za donošenje delegiranih akata, u skladu s člankom 52., kojima se određuju kriteriji za utvrđivanje razine financijskog ispravka koji će se primjenjivati i kriteriji za primjenu paušalnih stopa ili ekstrapoliranih financijskih ispravaka.

ODJELJAK 3.

PRAĆENJE I IZVJEŠĆIVANJE

Članak 37.

Okvir za praćenje i evaluaciju

1. Pokazatelji za izvješćivanje o napretku EFPR-a prema ostvarivanju prioriteta iz članka 4. navedeni su u Prilogu I.

2. Kako bi se zajamčila djelotvorna procjena napretka EFPR-a prema ostvarivanju njegovih prioriteta, Komisija je ovlaštena za donošenje delegiranih akata, u skladu s člankom 52., radi izmjene Priloga I. ili preispitivanja ili nadopune pokazatelja ako to smatra potrebnim te radi dopune ove Uredbe odredbama o uspostavi okvira za praćenje i evaluaciju.

Članak 38.

Godišnje izvješće o uspješnosti

1. U skladu s člankom 36. stavkom 6. Uredbe (EU) br. [Uredba o utvrđivanju zajedničkih odredbi] svaka država članica Komisiji dostavlja godišnje izvješće o uspješnosti najkasnije jedan mjesec prije godišnjeg preglednog sastanka. Prvo izvješće podnosi se 2023., a posljednje 2029.

2. U izvješću iz stavka 1. opisuje se napredak u provedbi programa i postizanje ključnih etapa i ciljnih vrijednosti iz članka 12. Uredbe (EU) br. [Uredba o utvrđivanju

zajedničkih odredbi]. U njemu se opisuju i sva pitanja koja utječu na uspješnost programa i mjere poduzete u cilju rješavanja tih pitanja.

3. Izvješće iz stavka 1. ispituje se na godišnjem preglednom sastanku, u skladu s člankom 36. Uredbe (EU) br. [Uredba o utvrđivanju zajedničkih odredbi].

4. Komisija donosi provedbene akte kojima utvrđuje pravila za prezentaciju izvješća iz stavka 1. Ti se provedbeni akti donose u skladu sa savjetodavnim postupkom iz članka 53. stavka 2.

GLAVA III.: POTPORA U OKVIRU IZRAVNOG I NEIZRAVNOG UPRAVLJANJA

Članak 39.

Geografsko područje primjene

Odstupajući od članka 2., ova glava može se primjenjivati i na operacije provedene izvan područja Unije, uz iznimku tehničke pomoći.

POGLAVLJE I.

Prioritet 1: Poticanje održivog ribarstva i očuvanja morskih bioloških resursa

Članak 40.

Provedba ZRP-a

EFPR podupire provedbu ZRP-a:

(a) pružanjem znanstvenih savjeta i znanja za potrebe promicanja dobrog i učinkovitog odlučivanja o upravljanju ribarstvom u okviru ZRP-a, među ostalim sudjelovanjem stručnjaka u znanstvenim tijelima;

(b) razvojem i provedbom sustava kontrole ribarstva Unije kako je predviđen člankom 36. Uredbe (EU) br. 1380/2013 i dodatno određen Uredbom (EZ) br. 1224/2009.

(c) radom savjetodavnih vijeća osnovanih u skladu s člankom 43. Uredbe (EU) br. 1380/2013, koja imaju za cilj sudjelovati u ZRP-u i podržavati ga;

(d) dobrovoljnim doprinosima aktivnostima međunarodnih organizacija koje djeluju u području ribarstva, u skladu s člankom 29. i člankom 30. Uredbe (EU) br. 1380/2013.

Članak 41.

Promicanje čistih i zdravih mora

1. EFPR podupire promicanje čistih i zdravih mora, među ostalim, djelovanjima kojima se podupire provedba Direktive 2008/56/EZ i djelovanjima kojima se jamči sukladnost s postizanjem dobrog stanja okoliša u skladu s člankom 2. stavkom 5. točkom (j) Uredbe (EU) br. 1380/2013 i provedba Europske strategije za plastiku u kružnom gospodarstvu.

2. Potpora iz stavka 1. u skladu je sa zakonodavstvom Unije u području okoliša, posebno s ciljem postizanja ili održavanja dobrog stanja okoliša, kako je utvrđen u članku 1. stavku 1. Direktive 2008/56/EZ.

POGLAVLJE II.

Prioritet 2: doprinos sigurnosti opskrbe hranom u Uniji zahvaljujući akvakulturi i tržištima koji su konkurentni i održivi

Članak 42.

Podaci o istraživanju tržišta

EFPR podupire razvoj i širenje podataka o istraživanju tržišta povezanih s proizvodima ribarstva i akvakulture koje provodi Komisija u skladu s člankom 42. Uredbe (EU) br. 1379/2013.

POGLAVLJE III.

Prioritet 3: Omogućivanje rasta održivog plavoga gospodarstva i poticanje prosperitetnih obalnih zajednica

Članak 43.

Pomorska politika i razvoj održivog plavoga gospodarstva

EFPR podupire provedbu pomorske politike:

(a) promicanjem održivog i niskougljičnog plavoga gospodarstva koje je otporno na klimatske promjene;

(b) promicanjem integriranog vođenja i upravljanja pomorskom politikom, među ostalim u okviru prostornog planiranja morskog područja, strategija morskih bazena i regionalne pomorske suradnje;

(c) unapređenjem prijenosa i primjene istraživanja, inovacija i tehnologije u okviru održivog plavoga gospodarstva, uključujući i Europsku mrežu nadgledanja i prikupljanja podataka o moru (EMODnet);

(d) unapređenjem pomorskih vještina, znanja o oceanima i razmjene socioekonomskih podataka o održivom plavom gospodarstvu;

(e) razvojem portfelja projekata i inovativnih instrumenata financiranja.

POGLAVLJE IV.

Prioritet 4: Jačanje međunarodnog upravljanja oceanima i jamčenje sigurnih i čistih mora i oceana kojima se održivo upravlja

Članak 44.

Pomorska sigurnost i nadzor

EFPR podupire promicanje pomorske sigurnosti i nadzora, među ostalim razmjenom podataka, suradnjom obalnih straža i agencija te borbom protiv kaznenih i nezakonitih aktivnosti na moru.

Članak 45.

Međunarodno upravljanje oceanima

EFPR podupire provedbu politike međunarodnog upravljanja oceanima:

(a) dobrovoljnim doprinosima međunarodnim organizacijama koje djeluju u području upravljanja oceanima;

(b) dobrovoljnom suradnjom i koordinacijom s međunarodnim forumima, organizacijama, tijelima i institucijama u kontekstu Konvencije Ujedinjenih naroda o pravu mora, Programa održivog razvoja do 2030. i drugih relevantnih međunarodnih sporazuma, dogovora i partnerstava;

(c) provedbom oceanskih partnerstava između Unije i glavnih sudionika u području oceana;

(d) provedbom relevantnih međunarodnih sporazuma, dogovora i instrumenata namijenjenih promicanju boljeg upravljanja oceanima te razvojem djelovanja, mjera, instrumenata i znanja koji jamče sigurne i čiste oceane kojima se održivo upravlja;

(e) provedbom odgovarajućih međunarodnih sporazuma, mjera i instrumenata radi sprečavanja nezakonitog, neprijavljenog i nereguliranog ribolova, odvraćanja od njega i njegova zaustavljanja;

(f) međunarodnom suradnjom u području istraživanja i razmjene podataka o oceanima te razvojem tih istraživanja i podataka.

POGLAVLJE V.

Pravila za provedbu u okviru izravnog i neizravnog upravljanja

Članak 46.

Oblici financiranja sredstvima Unije

1. EFPR može omogućiti financiranje u bilo kojem obliku iz Uredbe (EU) br. [Uredba o financijskim pravilima koja se primjenjuju na opći proračun Unije], a posebno u obliku javne nabave na temelju glave VII. te uredbe i bespovratnih sredstava na temelju glave VIII. te uredbe. Njime se može omogućiti financiranje i u obliku financijskih instrumenata u okviru operacija mješovitog financiranja iz članka 47.
2. Evaluaciju prijedloga za dodjelu bespovratnih sredstava mogu obavljati neovisni stručnjaci.

Članak 47.

Operacije mješovitog financiranja

Operacije mješovitog financiranja u okviru EFPR-a provode se u skladu s Uredbom (EU) br. [Uredba o fondu InvestEU] i glavom X. Uredbe (EU) br. [Uredba o financijskim pravilima koja se primjenjuju na opći proračun Unije].

Članak 48.

Evaluacija

1. Evaluacije se provode pravodobno kako bi se njihovi rezultati mogli uzeti u obzir tijekom postupka odlučivanja.
2. Privremena evaluacija potpore u okviru glave III. provodi se nakon što bude dostupno dovoljno informacija o njezinoj provedbi, a najkasnije četiri godine nakon početka provedbe potpore.
3. Na kraju razdoblja provedbe, a najkasnije četiri godine nakon tog razdoblja, Komisija sastavlja završno izvješće o evaluaciji potpore u skladu s glavom III.
4. Komisija dostavlja zaključak evaluacija i svoje primjedbe Europskom parlamentu, Vijeću, Europskom gospodarskom i socijalnom odboru te Odboru regija.

Članak 49.

Revizije

Revizije upotrebe doprinosa Unije koje provode osobe ili subjekti, među ostalim i oni koje institucije ili tijela Unije nisu ovlastili, osnova su za opće jamstvo u skladu s člankom 127. Uredbe (EU) br. [Uredba o financijskim pravilima koja se primjenjuju na opći proračun Unije].

Članak 50.

Informiranje, priopćavanje i promidžba

1. Korisnici sredstava Unije priznaju porijeklo i jamče vidljivost financiranja Unije (posebice pri promicanju djelovanja i njihovih rezultata) pružajući usklađene, učinkovite i razmjerne ciljane informacije različitoj publici, uključujući medije i javnost.

2. Komisija provodi aktivnosti obavješćivanja i priopćavanja u pogledu EFPR-a, djelovanja i rezultata. Financijski izvori dodijeljeni EFPR-u također doprinose institucijskom priopćavanju političkih prioriteta Unije ako se odnose na prioritete iz članka 4.

Članak 51.

Prihvatljivi subjekti

1. Osim kriterija iz članka 197. Uredbe (EU) br. [EU) br. [Uredba o financijskim pravilima koja se primjenjuju na opći proračun Unije] primjenjuju se kriteriji prihvatljivosti iz stavaka od 2. do 3.

2. Sljedeći su subjekti prihvatljivi:

   (a) pravni subjekti s poslovnim nastanom u državi članici ili trećoj zemlji navedenoj u programu rada, pod uvjetima utvrđenima u stavcima 3. i 4.;

   (b) svaki pravni subjekt osnovan u skladu s pravom Unije ili svaka međunarodna organizacija.

3. Iznimno, pravni subjekti osnovani u trećoj zemlji prihvatljivi su za sudjelovanje ako je to potrebno radi ostvarenja ciljeva određenog djelovanja.

4. Pravni subjekti osnovani u trećoj zemlji koja nije pridružena programu u načelu bi trebali sami snositi troškove sudjelovanja.

GLAVA IV.: POSTUPOVNE ODREDBE

Članak 52.

Postupak delegiranja

1. Ovlast za donošenje delegiranih akata dodjeljuje se Komisiji podložno uvjetima utvrđenima u ovom članku.

2. Ovlast za donošenje delegiranih akata iz članaka 12., 17., 21., 33., 34., 36., 37. i 55. dodjeljuje se s trajanjem do 31. prosinca 2027.

3. Europski parlament ili Vijeće u svakom trenutku mogu opozvati delegiranje ovlasti iz članaka 12., 17., 21., 33., 34., 36., 37. i 55. Odlukom o opozivu prekida se delegiranje ovlasti koje je u njoj navedeno. Opoziv počinje proizvoditi učinke sljedećeg dana od dana objave spomenute odluke u *Službenom listu Europske unije* ili na kasniji dan naveden u spomenutoj odluci. On ne utječe na valjanost delegiranih akata koji su već na snazi.

4. Čim donese delegirani akt, Komisija ga istodobno priopćuje Europskom parlamentu i Vijeću.

5. Delegirani akt donesen na temelju članaka 12., 17., 21., 33., 34., 36., 37. i 55. stupa na snagu samo ako Europski parlament ili Vijeće u roku od dva mjeseca od priopćenja tog akta Europskom parlamentu i Vijeću na njega ne podnesu nikakav prigovor ili ako su prije isteka tog roka i Europski parlament i Vijeće obavijestili Komisiju da neće podnijeti prigovore. Taj se rok produljuje za dva mjeseca na inicijativu Europskog parlamenta ili Vijeća.

Članak 53.

Postupak Odbora

1. Komisiji pomaže Odbor za Europski fond za pomorstvo i ribarstvo. Navedeni odbor je odbor u smislu Uredbe (EU) br. 182/2011 Europskog parlamenta i Vijeća[38].

2. Pri upućivanju na ovaj stavak primjenjuje se članak 4. Uredbe (EU) br. 182/2011.

[38] Uredba (EU) br. 182/2011 Europskog parlamenta i Vijeća od 16. veljače 2011. o utvrđivanju pravila i općih načela u vezi s mehanizmima nadzora država članica nad izvršavanjem provedbenih ovlasti Komisije (SL L 55, 28.2.2011., str. 13.).

GLAVA V.: ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 54.

Stavljanje izvan snage

1. Uredba (EU) br. 508/2014 stavlja se izvan snage s učinkom od 1. siječnja 2021.
2. Upućivanja na uredbu stavljenu izvan snage tumače se kao upućivanja na ovu Uredbu.

Članak 55.

Prijelazne odredbe

1. Kako bi se omogućio jednostavniji prijelaz sa sustava potpore uspostavljenog Uredbom (EU) br. 508/2014 na sustav uspostavljen ovom Uredbom, Komisija je ovlaštena za donošenje delegiranih akata, u skladu s člankom 52., kojima se utvrđuju uvjeti pod kojima se potpora koju je odobrila Komisija u skladu s Uredbom (EU) br. 508/2014 može integrirati u potporu predviđenu ovom Uredbom.
2. Ova Uredba ne utječe na nastavak ili izmjenu dotičnih djelovanja, do njihova zaključenja, na temelju Uredbe (EU) br. 508/2014, koja se nastavlja primjenjivati na dotična djelovanja do njihova zaključenja.
3. Zahtjevi podneseni u skladu s Uredbom (EU) br. 508/2014 ostaju važeći.

Članak 56.

Stupanje na snagu i datum primjene

Ova Uredba stupa na snagu dvadesetog dana od dana objave u *Službenom listu Europske unije*.

Ova Uredba primjenjuje se od 1. siječnja 2021.

Ova je Uredba u cijelosti obvezujuća i izravno se primjenjuje u svim državama članicama.

Sastavljeno u Strasbourgu,

Za Europski parlament	*Za Vijeće*
Predsjednik	*Predsjednik*

Zakonodavni financijski izvještaj

1. OKVIR PRIJEDLOGA/INICIJATIVE

1.1. Naslov prijedloga/inicijative

1.2. Odgovarajuća područja politike

1.3. Vrsta prijedloga/inicijative

1.4. Osnova prijedloga/inicijative

1.5. Trajanje i financijski učinak

1.6. Predviđeni načini upravljanja

2. MJERE UPRAVLJANJA

2.1. Pravila praćenja i izvješćivanja

2.2. Sustav upravljanja i kontrole

2.3. Mjere za sprečavanje prijevara i nepravilnosti

3. PROCIJENJENI FINANCIJSKI UČINAK PRIJEDLOGA/INICIJATIVE

3.1. Naslovi višegodišnjeg financijskog okvira i proračunske linije rashoda na koje prijedlog/inicijativa ima učinak

3.2. Procijenjeni učinak na rashode

3.2.1. Sažetak procijenjenog učinka na rashode

3.2.2. Procijenjeni učinak na administrativna odobrena sredstva

3.2.3. Doprinos trećih strana

3.3. Procijenjeni učinak na prihode

ZAKONODAVNI FINANCIJSKI IZVJEŠTAJ

1. OKVIR PRIJEDLOGA/INICIJATIVE

1.1. Naslov prijedloga/inicijative

Prijedlog UREDBE EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA o Europskom fondu za pomorstvo i ribarstvo i stavljanju izvan snage Uredbe (EU) br. 508/2014 Europskog parlamenta i Vijeća

1.2. Odgovarajuća područja politike

Zajednička ribarstvena politika (ZRP), pomorska politika i međunarodno upravljanje oceanima.

1.3. Prijedlog/inicijativa odnosi se na:

X **novo djelovanje**

☐ **novo djelovanje nakon pilot-projekta / pripremnog djelovanja**[39]

☐ **produženje postojećeg djelovanja**

☐ **spajanje ili preusmjeravanje jednog ili više djelovanja u drugo/novo djelovanje**

1.4. Osnova prijedloga/inicijative

1.4.1. Zahtjevi koje treba ispuniti u kratkoročnom ili dugoročnom razdoblju, uključujući detaljan vremenski plan provedbe inicijative

Potporom u okviru EFPR-a trebala bi se zajamčiti dugoročna okolišna održivost aktivnosti u ribarstvu i akvakulturi i upravljanje tim aktivnostima u skladu s ciljem ostvarivanja gospodarskih i društvenih koristi te koristi za zapošljavanje te s ciljem doprinosa dostupnosti opskrbe hranom. Njome bi se također trebalo poticati razvoj održivog plavoga gospodarstva i doprinijeti ispunjenju međunarodnih obveza Unije u području upravljanja oceanima.

Nadalje, u skladu s člankom 42. Uredbe (EU) br. 1380/2013 Europskog parlamenta i Vijeća o zajedničkoj ribarstvenoj politici, financijsku pomoć Unije u okviru EFPR-a trebalo bi uvjetovati poštovanjem pravila ZRP-a. Stoga zahtjevi korisnika koji ne poštuju postojeća pravila ZRP-a ne bi trebali biti prihvatljivi. Osim toga, Komisiji će se dodijeliti ovlasti da djeluje protiv država članica koje ne poštuju pravila ZRP-a.

1.4.2. Dodana vrijednost angažmana Unije (može proizlaziti iz raznih čimbenika, npr. bolje koordinacije, pravne sigurnosti, veće djelotvornosti ili komplementarnosti). Za potrebe ove točke, „dodana vrijednost angažmana Unije" vrijednost je intervencije Unije koja je dodana vrijednosti koju bi države članice inače ostvarile svojim zasebnim djelovanjima.

Razlozi za djelovanje na europskoj razini (*ex ante*)

ZRP je područje isključive nadležnosti Unije. Stoga je potrebna intervencija Unije jer ta zajednička politika nameće obveze državama članicama. Financijska potpora koja bi im pomogla ispuniti te obveze ključna je za postizanje Unijinih ciljeva politike, tj. održivog iskorištavanja mora i oceana. Potpora je potrebna u područjima kao što su

[39] Kako je navedeno u članku 58. stavku 2. točkama (a) ili (b) Financijske uredbe.

prilagodba kapaciteta ribarskih flota, ulaganje u zdravlje i sigurnost na brodu, razvoj znanstvenih spoznaja i savjeta o stanju ribljih stokova i poboljšanje kontrole i inspekcijskih pregleda na moru i u lukama.

Očekivana dodana vrijednost Unije (*ex post*)

Opći je cilj buduće potpore ribarstvenoj i pomorskoj politici doprinijeti postizanju ciljeva ZRP-a i omogućiti rast održivog plavoga gospodarstva. Postizanje održivog ribarstva može imati kratkoročne do srednjoročne društvene učinke za obalne zajednice koje treba ublažiti. To je osobito važno za obalne zajednice koje ovise o ribarstvu, posebno na područjima na kojima se ribarski sektor i dalje suočava s ozbiljnim problemima (kao što je Sredozemlje i Crno more), gdje politika na razini Unije može pružiti stvarnu dodanu vrijednost, među ostalim i s obzirom na Unijinu isključivu nadležnost u upravljanju ribarstvom.

Države članice zasebno nisu u mogućnosti da se u dovoljnoj mjeri posvete rješavanju tih izazova. Djelovanje na razini Unije omogućuje siguran izvor stabilnih ulaganja kojima se podupire rast. Mnoga morska ribogojilišta aktivna su u morskim ekosustavima koji prelaze nacionalne granice, a planiranje pomorskog prostora zahtijeva zajedničko djelovanje u području planiranja na razini Unije. Kontrola i izvršenje, prikupljanje podataka i znanstveno savjetovanje temeljni su elementi za djelotvornu provedbu ZRP-a. Koordinacijom i sufinanciranjem tih aktivnosti na razini Unije stvaraju se značajne uštede i sinergije u smislu troškova i usklađenosti u odnosu na model u kojem bi iste aktivnosti provodile isključivo države članice.

Pomorska politika i razvoj održivog plavoga gospodarstva međusektorske su i transnacionalne prirode, što je vidljivo npr. u razvoju strategija za morske bazene koji obuhvaćaju više država članica i relevantnih partnerskih zemalja, radi postizanja učinkovitosti u korištenju sredstava, primjeni pravila i uključivanju tijela/institucija, smanjenja fragmentacije i udvostručenja djelovanja. Djelovanje na razini Unije vjerojatno će proizvesti jasne koristi u odnosu na djelovanje samo na razini država članica ili na regionalnoj razini. Podaci koji se prikupe u okviru znanja o moru dostupni su u cijeloj Uniji (u okviru zajedničkog okruženja za razmjenu informacija i zajedničkog europskog okruženja za pomorski nadzor), a dijeljenjem kapaciteta obalne straže između agencija i država članica (na razini Unije ili morskih bazena) unapređuje se djelotvornost i učinkovitost operacija na moru.

Prostornim planiranjem morskog područja bolje se koordinira zajednički europski pomorski prostor i osigurava prekogranična usklađenost (unutar Unije i izvan nje). U sektorima plavoga gospodarstva kao što je energija oceana, koordinacija aktivnosti povezanih s istraživanjem ubrzava razvoj sektora, na primjer postizanjem kritične mase za ulaganja i razvijanjem tržišta. Financiranje na razini Unije podupire pokretače inovacija, omogućujući rast i napredovanje europske pomorske industrije.

U skladu sa svojim međunarodnim obvezama u području očuvanja i održivog iskorištavanja oceana, među ostalim i ciljevima iz Programa održivog razvoja do 2030., te zahvaljujući svojem iskustvu u razvoju održivog pristupa upravljanju oceanima u okviru svoje okolišne politike (posebno Okvirne direktivom o pomorskoj strategiji), integrirane pomorske politike (posebno Direktive o prostornom planiranju morskog područja), reformirane zajedničke ribarstvene politike, djelovanja protiv protuzakonitog, nereguliranog i neprijavljenog (NNN) ribolova, politike pomorskog prometa i višestrukih bilateralnih partnerstava te multilateralnih sporazuma u kojima je stranka, Unija može kvalitetno doprinijeti oblikovanju međunarodnog upravljanja oceanima.

Nadalje, u strategiji pomorske sigurnosti Unije, CISE i suradnja među agencijama EFCA, EMSA i FRONTEX u okviru funkcije europske granične i obalne straže utvrđeni su kao ključni čimbenici za postizanje tih ciljeva.

U svim prethodno utvrđenim područjima udruživanjem resursa na europskoj razini moguće je ostvariti rezultate koje na nacionalnoj razini ne bi bilo moguće ostvariti.

1.4.3. Pouke iz prijašnjih sličnih iskustava

Tijekom savjetovanja s ključnim dionicima pokazalo se da postoji opći konsenzus u sljedećim područjima:

– gotovo svi dionici istaknuli su želju za kontinuitetom i jasnu potrebu za namjenskim instrumentom financiranja ribarstvene i pomorske politike u budućnosti, kojim bi se nastavilo ostvarivati ciljeve ZRP-a i iskorištavati prilike koje pruža održivo plavo gospodarstvo;

– države članice složile su se da bi ciljevi fonda u razdoblju nakon 2020. trebali podupirati okolišnu, gospodarsku i društvenu održivost. Dionici su kao prioritet za naredno programsko razdoblje naveli postizanje ciljeva ZRP-a;

– tijekom savjetovanja postignut je konsenzus među dionicima da je jedan od najvećih nedostataka EFPR-a u razdoblju 2014.–2020. njegova spora primjena i kasna provedba operativnih programa, što je uglavnom bila posljedica kasnog odobrenja zakonodavnog okvira. Zajedno s pretjerano preskriptivnim zakonodavstvom na razini Unije, krutošću i nefleksibilnošću u tumačenju i pretjeranom usmjerenošću na prihvatljivost, a ne na postizanje ciljeva i ciljnih vrijednosti, to je izazov s kojim se moraju suočiti države članice. Stoga je većina dionika posebno istaknula želju za manjom zakonskom složenošću i jednostavnijim pravnim okvirom;

– snažan konsenzus mogao se uočiti među dionicima koji su istaknuli želju za pojednostavnjenjem provedbe EFPR-a na svim razinama (na razini Unije i na nacionalnoj razini) kako bi se održala određena razina stabilnosti. Međutim uočeno je da postoje različita mišljenja o tome kako pronaći pravu ravnotežu između stavljanja većeg naglaska na usmjerenost prema rezultatima i smanjenja administrativnog opterećenja za korisnike i uprave, uz istovremeno jamčenje ispravne potrošnje;

– države članice istaknule su da je sustav praćenja i evaluacije ključan za pokazivanje djelotvornosti fonda jer pruža informacije o uzročno-posljedičnim vezama u razvoju ribarstva i održivog plavoga gospodarstva;

– mogla se uočiti polarizacija mišljenja o potpori ribarskim flotama, pri čemu su oni koji podržavaju nastavak mjera povezanih s flotom i one koji im se protive bili gotovo jednako brojni;

– kada je riječ o sektoru akvakulture, svi su se dionici složili da treba poraditi na administrativnom i pravnom pojednostavnjenju kako bi se skratio postupak izdavanja dozvola, no bez dovođenja u pitanje visokih standarda zaštite okoliša, zaštite potrošača i zdravlja životinja koji su sadržani u pravu Unije. Ponovno su istaknuli da je administrativno opterećenje i dalje glavna prepreka razvoju sektora, zajedno s pretjerano složenim postupovnim uvjetima (za izdavanje dozvola i za pristup financiranju). Osim toga, skupina od 11 država članica izrazila je snažnu podršku za to da Unija u narednom programskom

razdoblju nastavi pružati potporu akvakulturi, i to posebno slatkovodnoj akvakulturi;

– kada je riječ o malom priobalnom ribolovu i ribolovu u najudaljenijim regijama, države članice podržale su pružanje usmjerenije i prilagođenije potpore, nastavak primjene više stope intenziteta potpore i pružanje mogućnosti povoljnijeg tretmana isplatom predujmova. Određene države članice smatraju da bi u razdoblju nakon 2020. trebalo zadržati povlašteni financijski tretman za mali priobalni ribolov, uključujući ribolov na unutarnjim vodama. Dionici su uvidjeli i potrebu za fleksibilnošću kako bi se uzele u obzir lokalne specifičnosti i olakšala smjena generacija u sve starijoj radnoj snazi;

– sve su države članice i dionici istaknuli da bi potpora prikupljanju podataka, kontroli i izvršenju ribarstva te potpora organizacijama proizvođača trebala i dalje biti dio fonda za ribarstvo u okviru podijeljenog upravljanja;

– jačanje djelovanja Unije u okviru EFPR-a u različitim područjima pomorske politike (obuka, prostorno planiranje morskog područja, pomorska sigurnost i nadzor, financiranje inovativnih projekata itd.) brojni dionici smatraju dodanom vrijednošću za Europu i za regije. Uzimajući u obzir da se plavo gospodarstvo razvija u vrlo složenom okruženju, trebalo bi dodatno zajamčiti komplementarnost različitih instrumenata kako bi se izbjeglo udvostručenje i fragmentacija;

– većina dionika prepoznala je i važnu ulogu koju lokalni razvoj pod vodstvom zajednice ima u donošenju lokalnih rješenja za lokalne probleme obalnih zajednica te ga je prepoznala kao dragocjenu priliku da sektori ribarstva i akvakulture počnu aktivno sudjelovati u tijelima lokalne vlasti i u upravljanju. Mnogi dionici željeli bi da lokalni razvoj pod vodstvom zajednice ima veću ulogu u razvoju održivog plavoga gospodarstva na lokalnoj razini.

1.4.4. Usklađenost i moguća sinergija s ostalim odgovarajućim instrumentima

Komisija je donijela Prijedlog uredbe o zajedničkim odredbama kako bi poboljšala koordinaciju koordiniranje i uskladila provedba potpore iz fondova u okviru podijeljenog upravljanja, pri čemu je za glavni cilj imala pojednostavniti provedbu politike na usklađen način. Ta „Uredba o zajedničkim odredbama” primjenjuje se na dio EFPR-a u okviru podijeljenog upravljanja.

Fondovi imaju komplementarne ciljeve i isti način upravljanja. Stoga se Uredbom o zajedničkim odredbama utvrđuju zajednički opći ciljevi i opća načela, kao što su partnerstvo i upravljanje na više razina. Uredba sadržava i zajedničke elemente strateškog planiranja i programiranja, među ostalim i odredbe o sporazumu o partnerstvu koji će se sklopiti sa svakom državom članicom, te se njome utvrđuje usmjerenost k uspješnosti koja je zajednička svim fondovima. U skladu s tim sadržava i uvjete koji omogućuju provedbu, pregled uspješnosti i mehanizme za praćenje, izvještavanje i evaluaciju. U njoj se utvrđuju i zajedničke odredbe o pravilima o prihvatljivosti i posebni mehanizmi za financijske instrumente, fond InvestEU, lokalni razvoj pod vodstvom zajednice i financijsko upravljanje. Određeni mehanizmi upravljanja i kontrole zajednički su svim fondovima.

1.5. Trajanje i financijski učinak

X **Ograničeno trajanje**

– X Prijedlog/inicijativa na snazi od 1.1.2021. do 31.12.2027.

– ☐ Financijski učinak od GGGG do GGGG

☐ **Neograničeno trajanje**

– provedba s početnim razdobljem od GGGG do GGGG,

– nakon čega slijedi redovna provedba.

1.6. Predviđeni načini upravljanja[40]

X **Izravno upravljanje** koje provodi Komisija

– X putem svojih službi, uključujući osoblje u delegacijama Unije;

– X putem izvršnih agencija

X **Podijeljeno upravljanje** s državama članicama

X **Neizravno upravljanje** povjeravanjem zadaća izvršenja proračuna:

– ☐ trećim zemljama ili tijelima koja su one odredile;

– ☐ međunarodnim organizacijama i njihovim agencijama (navesti);

– ☐ EIB-u i Europskom investicijskom fondu;

– X tijelima iz članaka 70. i 71. Financijske uredbe;

– ☐ tijelima javnog prava;

– ☐ tijelima uređenima privatnim pravom koja pružaju javne usluge u mjeri u kojoj daju odgovarajuća financijska jamstva;

– ☐ tijelima uređenima privatnim pravom države članice kojima je povjerena provedba javno-privatnog partnerstva i koja daju odgovarajuća financijska jamstva;

– ☐ osobama kojima je povjerena provedba određenih djelovanja u području ZVSP-a u skladu s glavom V. UEU-a i koje su navedene u odgovarajućem temeljnom aktu.

– *Ako je označeno više načina upravljanja, pojedinosti navesti u odjeljku „Napomene”.*

Napomene

[…]
[…]

[40] Informacije o načinima upravljanja i upućivanja na Financijsku uredbu dostupni su na internetskim stranicama BudgWeb: https://myintracomm.ec.europa.eu/budgweb/EN/man/budgmanag/Pages/budgmanag.aspx

2. MJERE UPRAVLJANJA

2.1. Pravila praćenja i izvješćivanja

Navesti učestalost i uvjete.

Europski fond za pomorstvo i ribarstvo (EFPR), zajedno s ostalim fondovima u okviru podijeljenog upravljanja, djelovat će pod zajedničkim okvirom u skladu s „Uredbom o zajedničkim odredbama”.

Provodit će se pretežno kroz podijeljeno i izravno upravljanje, a iznimno kroz neizravno upravljanje koje provode tijela Unije. Uredba o zajedničkim odredbama primjenjuje se samo na komponentu EFPR-a u okviru podijeljenog upravljanja.

I. PODIJELJENO UPRAVLJANJE

U Uredbi o zajedničkim odredbama utvrđena su detaljna pravila za praćenje i izvješćivanje.

Osim okvira utvrđenog Uredbom o zajedničkim odredbama, EFPR će se temeljiti na prednostima zajedničkog sustava za praćenje i evaluaciju, uvedenog u programskom razdoblju 2014.–2020.

U budućem programskom razdoblju zajednički ciljevi politike utvrdit će se u Uredbi o zajedničkim odredbama, a prioriteti i posebni ciljevi na razini svakog fonda. Ti će se prioriteti i ciljevi postići u okviru programâ. Pojednostavnjena logika intervencije, koja se temelji na postojećem modelu i kojom se potiče postojeća usmjerenost na rezultate, bit će uspostavljena na tri razine: na razini fondova (ciljevi politike koji su zajednički svim fondovima), na razini područja politike (ribarstvena i pomorska politika) i na razini operacija (razina država članica). Na prvim dvjema razinama utvrdit će se fiksni ciljevi. Upravljačko tijelo postavit će svoje ciljne vrijednosti za pokazatelje rezultata koji će biti povezani s posebnim i općim ciljevima.

Operacijama će se upravljati na razini država članica. Svaka će se operacija povezati s jednim područjem potpore (poslovna potpora, inovacije, okoliš itd.) za koji će se utvrditi poseban pokazatelj rezultata. Na taj će način Komisija i države članice moći izvješćivati o mnogim željenim dimenzijama (doprinos općim ciljevima Unije, prioriteti EFPR-a, vrsta operacije, veličina proračuna operacija itd.).

O ciljevima će se izvješćivati preko postojeće platforme Infosys s pomoću ograničenog broja pokazatelja rezultata, od kojih će neki poslužiti kao ključni pokazatelji uspješnosti. Države članice prenosit će kvantitativne podatke (ostvarenja i rezultati) elektroničkim putem, i to šest puta godišnje (umjesto jedanput u godišnjem izvješću).

Od svake države članice zahtijevat će se posebno godišnje izvješće o uspješnosti EFPR-a u pogledu postizanja ključnih etapa i ciljnih vrijednosti.

II. IZRAVNO UPRAVLJANJE

Komisija provedbenim aktima donosi godišnje programe rada za djelovanja koje se provode u okviru izravnog upravljanja.

Evaluacije se provode pravodobno kako bi se njihovi rezultati mogli uzeti u obzir tijekom postupka odlučivanja. Privremena evaluacija programa provest će se nakon što bude dostupno dovoljno informacija o njegovoj provedbi.

Na kraju razdoblja provedbe sastavlja se završno izvješće o evaluaciji rezultata i dugoročnog učinka EFPR-a u okviru izravnog upravljanja.

III. NEIZRAVNO UPRAVLJANJE

Iznimno, EFPR bi trebao moći doprinijeti Europskoj agenciji za kontrolu ribarstva i Europskoj agenciji za pomorsku sigurnost u obliku bespovratnih sredstava kako bi se tim agencijama omogućila provedba potpore u području pomorskog nadzora i sigurnosti.

2.2. Sustavi upravljanja i kontrole

2.2.1. Obrazloženje načina upravljanja, mehanizama provedbe financiranja, načina plaćanja i predložene strategije kontrole

NAČINI UPRAVLJANJA

Dvostruki način upravljanja (podijeljeno i izravno/neizravno upravljanje) omogućuje iskorištavanje već stečenog iskustva, što je u velikoj mjeri u skladu sa zahtjevima dionika. Veći dio budućeg financiranja iz fondova i dalje bi se provodio u okviru podijeljenog upravljanja. Budući da mu je svrha podupiranje prilagodljivih postupaka u točno određenom sektoru, ulaganje u poduzeća i očuvanje resursa okoliša, financiranje bi trebalo biti što bliže lokalnim i nacionalnim okolnostima i komplementarno s nacionalnim politikama i financiranjem. Potpora razvoju politike u okviru izravnog upravljanja djelotvoran je alat za provedbu zajedničke ribarstvene politike (ZRP) kao jedne od zajedničkih politika Unije, s neposrednim učinkom na ciljane sektore, te za omogućivanje daljnjeg razvoja aktivnosti u području pomorske politike i međunarodnog upravljanja oceanima.

NAČINI PLAĆANJA (podijeljeno upravljanje)

Očekuje se da će financijski instrumenti (zajmovi i jamstva) dobiti istaknutije mjesto. Veća primjena pojednostavnjenih mogućnosti obračuna troškova (paušalne stope, jednokratni iznosi i jedinični troškovi) mogla bi doprinijeti smanjenju administrativnog opterećenja na razini država članica. Pored toga, financijska potpora i dalje će se moći temeljiti na stvarno nastalim troškovima i rashodima koje su potvrdile države članice (ne dovodeći u pitanje primjenu pojednostavnjenih mogućnosti obračuna troškova). Financijska potpora trajnom prestanku ribolovnih aktivnosti temeljit će se na ispunjenju uvjeta. U tu svrhu donijet će se delegirani akt kojim će se utvrditi uvjeti povezani s provedbom relevantnih mjera očuvanja.

STRATEGIJA KONTROLE

Uredbom o zajedničkim odredbama predviđeno je znatno smanjenje broja kontrola i revizija. Time će se smanjiti administrativno opterećenje za programska tijela i korisnike programa. To će se postići proširenjem načela jedinstvene revizije, malobrojnim kontrolama i ojačanim proporcionalnim pristupom koji se temelji na funkcionalnom nacionalnom sustavu s minimalnim revizijskim zahtjevom za potrebe uvjerenja.

— podijeljeno upravljanje

Mehanizam kontrole

Države članice će za svaki program odrediti upravljačko tijelo i tijelo za reviziju te će moći odrediti jedno posredničko tijelo ili više njih za izvršavanje određenih poslova u okviru njihove nadležnosti. Osim toga, države članice utvrdit će i računovodstvenu funkciju koju mogu povjeriti upravljačkom ili drugom tijelu.

Upravljačko tijelo bit će nadležno za nadgledanje provedbe programa. To posebno obuhvaća odabir operacija, provedbu provjera upravljanja, potporu radu odbora za praćenje, nadzor nad posredničkim tijelima te evidentiranje i pohranjivanje relevantnih podataka u elektroničkom sustavu.

Tijelo koje obnaša računovodstvenu funkciju bit će nadležno za sastavljanje i podnošenje zahtjeva za plaćanje Komisiji te za sastavljanje računa i vođenje evidencije o svim elementima računa u elektroničkom sustavu.

Tijelo za reviziju bit će nadležno za provedbu revizije sustava i revizije operacija kako bi se Komisiji pružilo neovisno jamstvo da je sustav upravljanja i kontrole djelotvoran, a da su rashodi navedeni u računima dostavljenima Komisiji zakoniti i pravilni. U tu će svrhu ono biti obvezno pripremiti revizijsku strategiju koja se temelji na procjeni rizika, uzimajući u obzir opis sustava upravljanja i kontrole. Ono će sastaviti i Komisiji dostaviti godišnje revizorsko mišljenje, koje obuhvaća cjelovitost, istinitost i točnost računa, zakonitost i pravilnost rashoda navedenih u računima i sustav upravljanja i kontrole, te temeljno godišnje izvješće o kontroli.

Prekid i suspenzija plaćanja

Odgovorni dužnosnik za ovjeravanje ima mogućnost prekida roka plaćanja određenog zahtjeva za međuplaćanje ako postoji dokaz o neusklađenosti države članice s pravilima koja se primjenjuju u okviru ZRP-a. Ozbiljnije kršenje obveza države članice rješava se suspenzijom plaćanja; suspenzija se ukida tek kad dotična država članica dokaže da je poduzela odgovarajuće korektivne mjere. U ekstremnim slučajevima Unijin doprinos programu može se otkazati.

Financijski ispravci

Iako su za utvrđivanje i ispravak nepravilnosti te za provedbu financijskih ispravaka u prvom redu nadležne države članice, Komisija ima ovlasti nametnuti ispravke. Očekuje se da će pritom uzeti u obzir prirodu i težinu nepravilnosti te procijeniti financijski učinak nedostataka.

Revizije Komisije

Tijekom razdoblja provedbe sektor za *ex post* reviziju GU-a MARE provodi revizije sustava s dokaznim ispitivanjem kako bi potvrdio uvjerenje o djelotvornom funkcioniranju sustava te od država članica traži da isprave sve utvrđene nedostatke sustava i nepravilne rashode. Komisija za dobivanje uvjerenja koristi nalaze vlastitih revizija, ali i nalaze nacionalnog tijela za reviziju. Revizije se odabiru na temelju procjene rizika.

— izravno upravljanje

Trenutačno je znatan dio EFPR-a u okviru izravnog upravljanja delegiran agenciji EASME. Očekuje se da će se u narednom programskom razdoblju nastaviti delegiranje aktivnosti u okviru izravnog upravljanja.

Kombinacija preventivnih i korektivnih kontrola te kontrola za otkrivanje ugrađena je u postupke programiranja i planiranja, provjere, izvršenja i praćenja, upravljanja i izvješćivanja kako bi se osiguralo djelotvorno ublažavanje financijskih i upravljačkih rizika. Svi se predloženi rashodi prije odobrenja provjeravaju kako bi se zajamčila njihova prihvatljivost i usklađenost s primjenjivim zakonodavstvom.

(1) Operativne službe provjeravaju prihvatljivost i dosljednost svih izjava o rashodima u odnosu na odluku Komisije o financiranju i odgovarajući program.

(2) Prije odobravanja obveza ili plaćanja provodi se *ex ante* provjera transakcija i provjeravaju se dostavljeni podaci i dokazi o plaćanju kako bi se zajamčila prihvatljivost zahtjeva za nadoknadu.

(3) Kako bi se spriječile nepravilnosti, Komisija provjere na terenu kako bi provjerila stvarnu provedbu programa i prihvatljivost troškova prije plaćanja.

(4) Osim *ex ante* kontrola financijskih transakcija provodi se 100 %-tna *ex ante* provjera dokumenata i postupaka povezanih s nabavom i bespovratnim sredstvima.

2.2.2. Informacije o utvrđenim rizicima i uspostavljenim sustavima unutarnje kontrole za ublažavanje rizika

Podijeljeno upravljanje

U nastavku se navode glavni utvrđeni rizici za provedbu proračuna u okviru podijeljenog upravljanja.

(1) Pregovori o prijedlozima potrošnje i njihova procjena/odobravanje

Rizik: financirani operativni programi (OP) ne odražavaju na odgovarajući način ciljeve ili prioritete politike

Kontrola za ublažavanje: unutarnje savjetovanje, hijerarhijsko potvrđivanje svakog OP-a, savjetovanje unutar službi (uključujući sve relevantne GU-ove) i donošenje odlukom Komisije ako je tako predviđeno pravom Unije

(2) Provedba operacija (države članice)

Rizik: periodične izjave o rashodima koje se podnose Komisiji sadržavaju rashode koji su nepravilni ili neusklađeni s Unijinim i/ili nacionalnim pravilima o prihvatljivosti i zakonodavstvom

Kontrola za ublažavanje: provjere upravljanja – provjere prve razine koje provode vlasti ili tijela koji su nadležni za program, provjere godišnjih računa koje provode tijela koja obnašaju računovodstvenu funkciju, revizorsko mišljenje i godišnje izvješće tijela za reviziju

(3) Praćenje i nadzor izvršenja, uključujući ex post *kontrole*

Rizik: provjerama upravljanja i naknadnim revizijama/kontrolama koje provode države članice nisu se uspjeli otkriti i ispraviti neprihvatljivi troškovi ili pogreške u izračunu; revizija koju provode tijela za reviziju nije dostatna za pružanje dovoljno uvjerljivog jamstva o podnesenim izjavama; službe Komisije, na temelju informacija koje su dobile, nisu poduzele odgovarajuće mjere za zaštitu sredstava EU-a

Kontrola za ublažavanje: provjere izjava o rashodima država članica koje provodi Komisija; procjena sustava upravljanja i kontrole u državi članici koju provodi Komisija, a osobito u pogledu posla koji su države članice obavile i/ili o njemu izvijestile, prekida i suspenzija plaćanja te financijskih ispravaka (koje provodi Komisija)

Izravno upravljanje

Dio EFPR-a u okviru izravnog upravljanja uglavnom će se provoditi kroz nabavu i bespovratna sredstva. Glavni rizici jesu:

(1) loša definicija natječajne specifikacije/poziva na podnošenje prijedloga

Kontrola za ublažavanje: odgovarajuće mjere nadzora i uvođenje dodatne *ex ante* provjere

(2) ekonomski najpovoljnija ponuda/najbolji prijedlog nije odabran

Kontrola za ublažavanje: odgovarajuće mjere nadzora i uvođenje dodatne *ex ante* provjere

(3) djelovanja ne doprinose postizanju ciljeva EFPR-a

Kontrola za ublažavanje: odgovarajuće mjere nadzora i uvođenje dodatne *ex ante* provjere

2.2.3. *Procjena i obrazloženje troškovne učinkovitosti kontrola (omjer troškova kontrole i vrijednosti sredstava kojima se upravlja) i procjena očekivane razine rizika od pogreške (pri plaćanju i pri zaključenju)*

Podijeljeno upravljanje

Kontrole se provode na razini Komisije i država članica. Definirane su u Uredbi o zajedničkim odredbama.

GU MARE kvantificira troškove resursa i ulaznih faktora potrebnih za provedbu kontrola i procjena te, ako je to moguće, procjenjuje koristi tih kontrola i procjena u smislu količine pogrešaka i nepravilnosti koje su njima spriječene, otkrivene i ispravljene.

Troškovi se odnose na godišnje ukupne troškove Komisije. Oni obuhvaćaju procjenu sustava upravljanja i kontrole u državama članicama koju provodi Komisija (uključujući *ex post* revizije Komisije), troškove koji se odnose na službe Komisije koje provode kontrole u različitim fazama izrade, provedbe i praćenja te *ex ante* provjere periodičnih izvješća o rashodima koje provodi Komisija (financijski kanali). Za razdoblje 2014.–2020. to uključuje provjere Komisije u postupku imenovanja (uzorkovanje nacionalnih imenovanja).

Koristi tih kontrola i procjena djelomično se odnose na ispravke koje su države članice izvršile na zahtjev Komisije nakon njezine revizije. U tom kontekstu valja istaknuti da financijski ispravci nisu cilj sami po sebi. Smanjena razina ispravaka tijekom godina nije nužno posljedica kvalitete i/ili količine kontrola, već može biti znak boljeg financijskog upravljanja programima u državama članicama. Osim toga, postoji niz koristi koje se ne mogu kvantificirati, a proizlaze iz kontrola koje se provode u različitim fazama (npr. postupak pregovora o programima, radi jamčenja da financirani programi doprinose postizanju ciljeva politike, upravljanje programima u operativnim jedinicama GU-ova i odvraćajući učinak *ex post* kontrola). Osiguravanjem sukladnosti s primjenjivim pravilima i postupcima u fazama odabira, provedbe i nadzora jamči se zakonitost i pravilnost temeljnih operacija.

Izravno upravljanje

Pri procjeni troškova i koristi kontrole u okviru izravnog upravljanja primjenjuju se slična načela kao za podijeljeno upravljanje.

Koristi rashoda u okviru izravnog upravljanja uglavnom se ne mogu kvantificirati. Budući da kvantitativna procjena vrijednosti spriječenih i otkrivenih pogrešaka nije dostupna, nije moguće kvantificirati odgovarajuće koristi, osim iznosa koji su vraćeni uslijed provedenih kontrola.

Opći zaključak

Cilj je kontrole održavanje očekivane razine pogreške ispod 2 %.

2.3. Mjere za sprečavanje prijevara i nepravilnosti

Navesti postojeće ili predviđene mjere za sprečavanje i zaštitu, npr. iz strategije za borbu protiv prijevara.

GU MARE, GU REGIO i GU EMPL razvili su i proveli zajedničku strategiju za borbu protiv prijevara (Strategija JAFS). Strategija je izrađena na temelju metodologije koju je pružio OLAF i donesena je 2015. za razdoblje 2015.–2020. Njezina se provedba prati dva puta godišnje, uz podnošenje izvješća upravi.

Strategija JAFS obuhvaća cijeli ciklus borbe protiv prijevara: mjere sprečavanja, otkrivanja i istrage te korektivne mjere. Njome se nastoje ojačati postojeće mjere uvedene radi zaštite financijskih interesa Unije pružanjem potpore državama članicama u njihovom djelovanju u borbi protiv prijevara, jačanjem kapaciteta GU-ova za rješavanje prijevara te jačanjem suradnje s OLAF-om. Kontrole za sprečavanje i otkrivanje prijevara nisu bitno različite od onih za jamčenje zakonitosti i pravilnosti transakcija.

Komisijin prijedlog Uredbe o zajedničkim odredbama za razdoblje nakon 2020. uključuje, kao i za tekuće programsko razdoblje, zahtjev da su države članice dužne uvesti djelotvorne i proporcionalne mjere i postupke za borbu protiv prijevara, uzimajući u obzir utvrđene rizike.

3. PROCIJENJENI FINANCIJSKI UČINAK PRIJEDLOGA/INICIJATIVE

3.1. Naslov višegodišnjeg financijskog okvira i proračunske linije rashoda na koje prijedlog/inicijativa ima učinak

Podijeljeno upravljanje

Naslov višegodišnjeg financijskog okvira	Proračunska linija	Vrsta rashoda	Doprinos			
	Broj 3 Prirodni resursi i okoliš	Dif./nedif.	zemalja EFTA-e	zemalja kandidatkinja	trećih zemalja	u smislu članka 21. stavka 2. točke (b) Financijske uredbe
3	08 04 YY Promicanje održivog i konkurentnog ribarstva i akvakulture i uravnoteženog i uključivog teritorijalnog razvoja ribarstvenih područja te poticanje provedbe zajedničke ribarstvene politike (EFPR)	Dif.	NE	NE	NE	NE

Izravno upravljanje

Naslov višegodišnjeg financijskog okvira	Proračunska linija	Vrsta rashoda	Doprinos			
	Broj 3 Prirodni resursi i okoliš	Dif./nedif.	zemalja EFTA-e	zemalja kandidatkinja	trećih zemalja	u smislu članka 21. stavka 2. točke (b) Financijske uredbe
3	08 01 YY Administrativna tehnička pomoć	Nedif.	NE	NE	NE	NE
3	08 04 YY Poticanje održivog ribarstva i očuvanja morskih bioloških resursa	Dif.	NE	NE	NE	NE
3	08 04 YY Doprinos sigurnosti opskrbe hranom u Uniji zahvaljujući akvakulturi i tržištima koji su konkurentni i održivi	Dif.	NE	NE	NE	NE
3	08 04 YY Omogućivanje rasta održivog plavoga gospodarstva i poticanje prosperitetnih obalnih zajednica	Dif.	NE	NE	NE	NE
3	08 04 YY Jačanje međunarodnog upravljanja oceanima i jamčenje sigurnih i čistih mora kojima se održivo upravlja	Dif.	NE	NE	NE	NE
3	08 04 YY Komunikacijske aktivnosti	Dif.	NE	NE	NE	NE

3	08 04 YY Operativna tehnička pomoć	Dif.	NE	NE	NE	NE

Popis proračunskih stavki u prethodno navedenoj tablici preliminaran je i njime se ne prejudicira konkretna proračunska nomenklatura koju će Komisija predložiti u kontekstu godišnjeg proračunskog postupka.

3.2. Procijenjeni učinak na rashode

[Ovaj se dio ispunjava u **proračunskoj tablici o administrativnim proračunskim podacima** (drugi dokument u prilogu ovom financijskom izvještaju) koju je potrebno učitati na internetske stranice DECIDE-a za potrebe savjetovanja među službama]

3.2.1. Sažetak procijenjenog učinka na rashode

U milijunima EUR (do 3 decimalna mjesta)

Naslov višegodišnjeg financijskog okvira	Broj	3 Naslov Prirodni resursi i okoliš

			2021.	**2022.**	**2023.**	**2024.**	**2025.**	**2026.**	**2027.**	***Nakon 2027.***	**UKUPNO**
Odobrena sredstva za poslovanje (podijeljena prema proračunskim linijama iz točke 3.1.)[41]	Obveze	(1)	819 622	836 053	852 815	869 814	887 157	904 950	918 286		**6 088 700**
	Plaćanja	(2)	2 956	58 546	87 366	296 509	472 539	552 388	960 586	3 657 807	**6 088 700**
Administrativna odobrena sredstva koja se financiraju iz omotnice programa[42]	Obveze = plaćanja	(3)	6 929	7 029	7 129	7 329	7 529	7 629	7 729		**51 300**
UKUPNA odobrena sredstva za omotnicu programa	Obveze	=1+3	826 551	843 082	859 944	877 143	894 686	912 579	926 015		**6 140 000**
	Plaćanja	=2+3	9 885	65 575	94 495	303 838	480 068	560 017	968 315	3 657 807	**6 140 000**

Naslov višegodišnjeg financijskog okvira	**7**	„Administrativni rashodi”

[41] Dio programa kojim će izravno upravljati Komisija može se povjeriti izvršnoj agenciji, ovisno o rezultatu analize troškova i koristi i povezanih odluka koje se trebaju donijeti. Povezana administrativna odobrena sredstva za provedbu programa u Komisiji i izvršnoj agenciji prilagodit će se u skladu s tim.

[42] Administrativna tehnička pomoć i rashodi za potporu provedbe programa i/ili djelovanja Unije (prijašnje linije „BA”), neizravno istraživanje, izravno istraživanje.

U milijunima EUR (do 3 decimalna mjesta)

		2021.	**2022.**	**2023.**	**2024.**	**2025.**	**2026.**	**2027.**	***Nakon 2027.***	**UKUPNO**
Ljudski resursi		10 696	10 696	10 696	10 696	10 696	10 696	10 696		**74 872**
Ostali administrativni rashodi		2 706	2 760	2 815	2 872	2 929	2 988	3 047		**20 118**
UKUPNA odobrena sredstva iz NASLOVA 7. višegodišnjeg financijskog okvira	(ukupne obveze = ukupna plaćanja)	13 402	13 456	13 511	13 568	13 625	13 684	13 743		**94 990**

U milijunima EUR (do 3 decimalna mjesta)

		2021.	**2022.**	**2023.**	**2024.**	**2025.**	**2026.**	**2027.**	***Nakon 2027.***	**UKUPNO**
UKUPNA odobrena sredstva po NASLOVIMA višegodišnjeg financijskog okvira	Obveze	839 953	856 538	873 455	890 711	908 311	926 263	939 758		**6 234 990**
	Plaćanja	23 287	79 031	108 006	317 406	493 693	573 701	982 058	3 657 807	**6 234 990**

U milijunima EUR (do 3 decimalna mjesta)

3.2.2. Procijenjeni učinak na administrativna odobrena sredstva

– ☐ Za prijedlog/inicijativu nisu potrebna administrativna odobrena sredstva.

– X Za prijedlog/inicijativu potrebna su sljedeća administrativna odobrena sredstva:

U milijunima EUR (do 3 decimalna mjesta)

Godine	**2021.**	**2022.**	**2023.**	**2024.**	**2025.**	**2026.**	**2027.**	**UKUPNO**
NASLOV 7 višegodišnjeg financijskog okvira								
Ljudski resursi	10 696	10 696	10 696	10 696	10 696	10 696	10 696	**74 872**
Ostali administrativni rashodi	2 706	2 760	2 815	2 872	2 929	2 988	3 047	**20 118**
Međuzbroj za NASLOV 7 višegodišnjeg financijskog okvira	13 402	13 456	13 511	13 568	13 625	13 684	13 743	**94 990**

Izvan NASLOVA 7[43] višegodišnjeg financijskog okvira								
Ljudski resursi	2 250	2 285	2 321	2 358	2 395	2 434	2 474	**16 516**
Ostali administrativni rashodi[44]	4 679	4 744	4 808	4 971	5 133	5 195	5 255	**34 784**
Međuzbroj izvan NASLOVA 7 višegodišnjeg financijskog okvira	6 929	7 029	7 129	7 329	7 529	7 629	7 729	**51 300**

UKUPNO	20 331	20 485	20 640	20 896	21 154	21 312	21 472	**146 290**

Potrebna odobrena sredstva za ljudske resurse i ostale administrativne rashode pokrit će se odobrenim sredstvima glavne uprave koja su već dodijeljena za upravljanje djelovanjem i/ili su preraspodijeljena unutar glavne uprave te, prema potrebi, bilo kojim dodatnim sredstvima koja se mogu dodijeliti nadležnoj glavnoj upravi u okviru godišnjeg postupka dodjele sredstava uzimajući u obzir proračunska ograničenja.

[43] Administrativna tehnička pomoć i rashodi za potporu provedbe programa i/ili djelovanja Unije (prijašnje linije „BA”), neizravno istraživanje, izravno istraživanje.

[44] Uključuje iznose koji se odnose na provedbu EFPR-a za razdoblje 2014.–2020. koji trenutačno provodi EASME.

3.2.2.1. Procijenjene potrebe u pogledu ljudskih resursa

– ☐ Za prijedlog/inicijativu nisu potrebni ljudski resursi.

– X Za prijedlog/inicijativu potrebni su sljedeći ljudski resursi:

Procjenu navesti u ekvivalentima punog radnog vremena

		2021.	2022.	2023.	2024.	2025.	2026.	2027.
• Radna mjesta prema planu radnih mjesta (dužnosnici i privremeno osoblje)								
XX 01 01 01 (sjedište i predstavništva Komisije)		66	66	66	66	66	66	66
XX 01 01 02 (delegacije)								
XX 01 05 01 (neizravno istraživanje)								
10 01 05 01 (izravno istraživanje)								
• **Vanjsko osoblje (u ekvivalentu punog radnog vremena: EPRV)**[45]								
XX 01 02 01 (UO, UNS, UsO iz „globalne omotnice")		17	17	17	17	17	17	17
XX 01 02 02 (UO, LO, UNS, UsO i MSD u delegacijama)								
XX 01 04 **gg**[46]*****	– u sjedištima	14	14	14	14	14	14	14
	– u delegacijama	9	9	9	9	9	9	9
XX 01 05 02 (UO, UNS, UsO – neizravno istraživanje)								
10 01 05 02 (UO, UNS, UsO – izravno istraživanje)								
Ostale proračunske linije (navesti)								
UKUPNO		**106**	**106**	**106**	**106**	**106**	**106**	**106**

XXse odnosi na odgovarajuće područje politike ili glavu proračuna.

Potrebe za ljudskim resursima pokrit će se osobljem glavne uprave kojemu je već povjereno upravljanje djelovanjem i/ili koje je preraspoređeno unutar glavne uprave te, prema potrebi, resursima koji se mogu dodijeliti nadležnoj glavnoj upravi u okviru godišnjeg postupka dodjele sredstava uzimajući u obzir proračunska ograničenja.

Opis zadaća:

Dužnosnici i privremeno osoblje	
Vanjsko osoblje	

[45] UO = ugovorno osoblje; LO = lokalno osoblje; UNS = upućeni nacionalni stručnjaci; UsO = ustupljeno osoblje; MSD = mladi stručnjaci u delegacijama.

[46] U okviru gornje granice za vanjsko osoblje iz odobrenih sredstava za poslovanje (prijašnje linije „BA").

3.2.3. Doprinos trećih strana

– Prijedlogom/inicijativom ne predviđa se sudjelovanje trećih strana u sufinanciranju.

– Prijedlogom/inicijativom predviđa se sufinanciranje prema sljedećoj procjeni:

Odobrena sredstva u milijunima EUR (do 3 decimalna mjesta)

	Godina **N**	Godina **N+1**	Godina **N+2**	Godina **N+3**	Unijeti onoliko godina koliko je potrebno za prikaz trajanja učinka (vidjeti točku 1.6.)			Ukupno
Navesti tijelo koje sudjeluje u financiranju								
UKUPNO sufinancirana odobrena sredstva								

3.3. Procijenjeni učinak na prihode

☐ Prijedlog/inicijativa nema financijski učinak na prihode.

– ☐ Prijedlog/inicijativa ima sljedeći financijski učinak:

– ☐ na vlastita sredstva

– ☐ na razne prihode

U milijunima EUR (do 3 decimalna mjesta)

Proračunska linija prihoda:	Odobrena sredstva dostupna za tekuću financijsku godinu	Učinak prijedloga/inicijative[47]						
		Godina **N**	Godina **N+1**	Godina **N+2**	Godina **N+3**	Unijeti onoliko godina koliko je potrebno za prikaz trajanja učinka (vidjeti točku 1.6.)		
Članak …….								

Za razne namjenske prihode navesti odgovarajuće proračunske linije rashoda.

[…]

Navesti metodu izračuna učinka na prihode.

[…]

[47] Kada je riječ o tradicionalnim vlastitim sredstvima (carine, pristojbe na šećer) navedeni iznosi moraju biti neto iznosi, to jest bruto iznosi umanjeni za 25 % na ime troškova naplate.